

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE KARLOVARSKÉHO KRAJE - 2016

Regionální statistiky

Karlovy Vary, 31. 8. 2017

Kód publikace: 330124-17

Č. j.: 9 / 2017 – 7501

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Karlových Varech

Ředitel odboru: Jaroslava Šenitková

Kontaktní osoba: Martina Soukupová, e-mail: martina.soukupova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	7
2. Sociální vývoj.....	16
3. Ekonomický vývoj	29
4. Životní prostředí.....	43

Tabulková příloha	49
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	50
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj	51
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj	52
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí	53
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2001–2016.....	54
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – demografický vývoj	56
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj.....	57
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj.....	60
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – životní prostředí	62
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v roce 2016 ..	63

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Karlovarského kraje v roce 2016, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2011). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu posuzujeme vývoj na území kraje i vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky. Zařadili jsme také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2016. Proto můžeme v některých oblastech (především makroekonomika) zpracovat hodnocení pouze do roku 2015, v dalších oblastech jsou údaje za rok 2016 zatím pouze předběžné a budou se postupně zpřesňovat.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Nově je v ní zařazen dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2001, tedy od vzniku krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz> nebo můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.kvary.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Karlovarského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Karlovarského kraje, který vychází vždy 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 22. 8. 2017. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Karlovarský kraj je druhý nejmenší z regionů ČR a žije v něm nejméně obyvatel. Podíl obyvatel, žijících ve městech, je nejvyšší mezi kraji ČR (82,3 %) s výjimkou Hlavního města Prahy.
- Počet obyvatel se nadále snižuje a to jak díky migračnímu úbytku, tak i díky přirozenému úbytku.
- Novorozenecká i kojenecká úmrtnost se meziročně zvýšily a pohybují se nad celorepublikovým průměrem.
- Podíl cizinců na obyvatelstvu vykazuje dlouhodobě rostoucí trend a je druhý nejvyšší mezi kraji ČR po Hlavním městě Praze.
- Porodnost v kraji se poprvé po několika letech meziročně zvýšila, porodnost je každoročně již od roku 2011 nižší než úmrtnost.
- V kraji se narodilo více než 60 % dětí mimo manželství, tento podíl je dlouhodobě nejvyšší ze všech regionů České republiky.
- Průměrný věk nevěst i ženichů se dlouhodobě postupně zvyšuje, v roce 2016 však vykázal mírný meziroční pokles, a to u ženichů i nevěst shodně o 0,2 roku.
- Rozvodovost se pohybuje na úrovni celorepublikového průměru a je čtvrtá nejvyšší ze všech regionů ČR.
- Potratovost se mírně meziročně zvýšila, její hodnota je v Karlovarském kraji čtvrtá nejvyšší v rámci celé ČR.
- Průměrný věk obyvatel kraje se stále zvyšuje, stejně jako ve všech ostatních regionech ČR.
- V populaci kraje narůstá podíl osob 65letých a starších, zvyšuje se index stáří.
- Naděje dožití při narození dlouhodobě roste, přesto je hluboko pod republikovým průměrem.

Sociální vývoj

- Míra zaměstnanosti v kraji podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) meziročně vzrostla. Převážná většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.
- Míra ekonomické aktivity vykazovala již pátý rok za sebou meziroční nárůst.
- Počet nezaměstnaných osob (8,3 tisíc) se podle výsledků VŠPS meziročně snížil o 20,1 % a byl nejnižší za posledních 20 let.
- Roste podíl ekonomicky neaktivních osob ve věkové skupině 60 a více let.
- Počet nezaměstnaných evidovaných na úřadech práce třetí rok po sobě klesal. Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je jedna z nejvyšších v ČR.
- Podíl nezaměstnaných osob (5,45 %) se meziročně snížil. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v kraji vykazuje okres Sokolov (7,43 %).
- Čistý disponibilní důchod domácností na jednoho obyvatele byl čtvrtý nejnižší mezi regiony ČR po Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji.
- Nejvyšší podíl nákladů domácností na bydlení v Karlovarském kraji tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu.
- Karlovarský kraj je dlouhodobě regionem s nejnižší průměrnou měsíční mzdou. Průměrné hrubé mzdy v kraji reálně meziročně vzrostly.
- Medián mzdy je na úrovni 90,7 % průměrné hrubé měsíční mzdy.
- Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti se v kraji oproti minulému roku nezměnil, průměrné procento dočasných pracovních neschopností doznalo mírný meziroční nárůst.
- Počet příjemců důchodů v roce 2016 mírně vzrostl a zvýšila se také průměrná výše starobního důchodu.
- V roce 2016 byly v kraji vyplaceny o 11,1 % nižší dávky sociální podpory než v minulém roce, dávky sociální podpory na 1 obyvatele jsou šesté nejvyšší v rámci celé ČR.
- Počet dětí v mateřských školách se snížil, stejně jako počet studentů středních i vysokých škol. Zvýšil se naopak počet žáků základních škol.
- Počet lůžek v nemocnicích vykázal meziroční pokles, a to o 3,5 %.
- Snížil se počet zjištěných trestných činů. Naopak dopravních nehod bylo více než před rokem, mezi kraji ČR byl tento meziroční nárůst nejvyšší. Při nehodách zemřelo výrazně méně osob než před rokem.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt vykázal v roce 2015 již druhý rok po sobě meziroční nárůst, a to o 2,8 %. Podíl kraje na HDP České republiky je nejnižší ze všech regionů a vykazuje dlouhodobě klesající trend.
- Hodnota hrubé přidané hodnoty také již druhý rok roste. Struktura hrubé přidané hodnoty zůstává bez výrazných změn.
- Nejvyšší podíl na tvorbě hrubé přidané hodnoty v kraji má dlouhodobě terciární sektor (58,5 %).
- Zvýšil se počet pracovníků výzkumu a vývoje. Rostly i výdaje na vědu a výzkum, tento nárůst byl nejvyšší ze všech regionů ČR. Věda a výzkum jsou financovány především podnikatelským sektorem.
- Dlouhodobě narůstá počet domácností, které jsou vybaveny osobním počítačem a také s připojením na internet.
- Karlovarský kraj vykazoval nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti ubytování, stravování a pohostinství v rámci ČR.
- Tržby velkých průmyslových podniků meziročně vzrostly, stejně jako počet zaměstnanců. Produktivita práce v kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí trend, přesto je nejnižší ze všech regionů ČR.
- Základní stavební výroba zaznamenala meziroční pokles, stejně jako ve všech ostatních krajích ČR.
- Počet stavebních povolení se v kraji po několika letech meziročně zvýšil při současném zvýšení hodnoty povolených staveb.
- Počet zahájených bytů v kraji byl v roce 2016 na svém dvacetiletém minimu.
- Karlovarský kraj vykazuje třetí nejnižší intenzitu bytové výstavby v rámci celé ČR po Ústeckém a Zlínském kraji.
- Zemědělská produkce poprvé od roku 2009 ve srovnání s předcházejícím rokem klesla. Výnosy zemědělských plodin meziročně rostly s výjimkou luskovin a řepky.
- Do kraje přijelo více domácích hostů i hostů z ciziny než před rokem, největší počet zahraničních hostů přijel z Německa. Dlouhodobě v našem kraji návštěvníci tráví nejdelší dobu ze všech regionů ČR.

Životní prostředí

- Dvě třetiny výměry kraje tvoří nezemědělská půda.
- Orná půda dlouhodobě ubývá, naopak trvalé travnaté porosty se zvětšují.
- Podíl půdy v ekologickém zemědělství se oproti předchozímu roku snížil, podíl půdy v přechodném období naopak zaznamenal významný meziroční nárůst.
- V Karlovarském kraji žije druhý nejvyšší podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci v rámci ČR.
- 100 % vody vypouštěné do kanalizace prochází v kraji čistíčkami odpadních vod.
- Měrné emise se postupně snižují, zhoršená kvalita ovzduší přetrvává na průmyslovém Sokolovsku.
- Produkce komunálního odpadu se meziročně snížila, naopak produkce podnikového odpadu doznala nárůstu. Podniky v kraji vyprodukovaly nejnižší množství odpadu na jednoho obyvatele v rámci celé ČR. Podíl odděleně sbíraných složek se meziročně mírně zvýšil.
- Investice na ochranu životního prostředí oproti minulému roku prudce stouply, a to téměř o 80 %. Neinvestiční náklady stagnovaly.

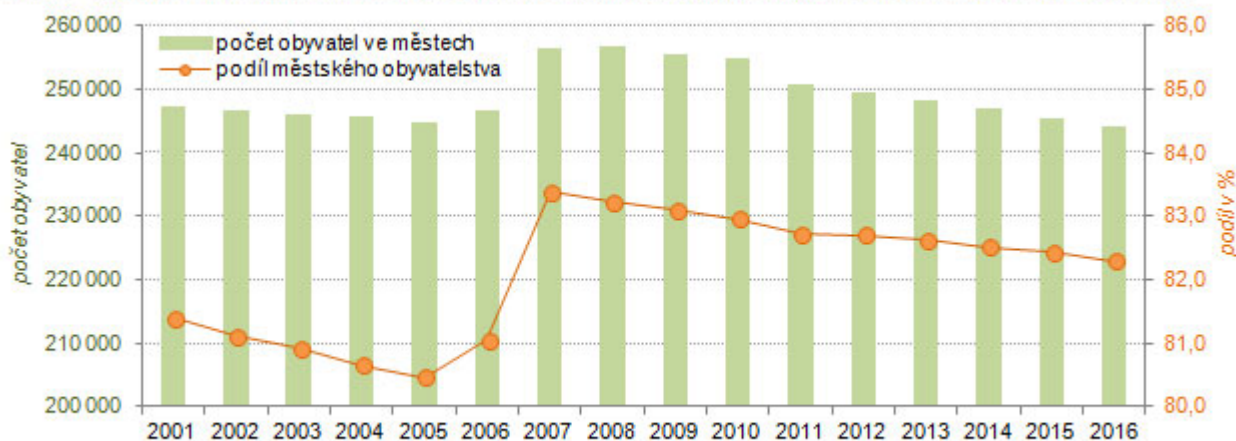
1. Demografický vývoj

Karlovarský kraj je druhý nejmenší z krajů ČR a žije v něm nejméně obyvatel.

Karlovarský kraj se rozkládá na 3,3 tis. km², což představuje 4,2 % území České republiky a je tak druhým nejmenším krajem po Libereckém kraji. Podíl obyvatelstva kraje na ČR je nejnižší ze všech regionů a jeho hodnota činí 2,8 %. Hustotou zalidnění 89,6 obyvatel na km² se Karlovarský kraj řadí k regionům s nejnižší hustotou zalidnění, nižší hustota zalidnění je pouze v Jihočeském kraji, v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji. V kraji je od roku 2016 celkem 134 obcí, včetně dvou nově vzniklých obcí na území vojenského újezdu Hradiště (Bražec a Doupovské Hradiště).

V kraji platí, že se zvětšující se velikostí obce se zvyšuje i podíl zde žijících obyvatel. Obcí do 200 obyvatel je v kraji 12,7 % a žije zde pouhých 0,8 % obyvatel. Naopak nejvyšší podíl (35,4 %) osob žije ve třech městech Karlovarského kraje s více než 20 tis. obyvateli.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel ve městech a podílu městského obyvatelstva v Karlovarském kraji

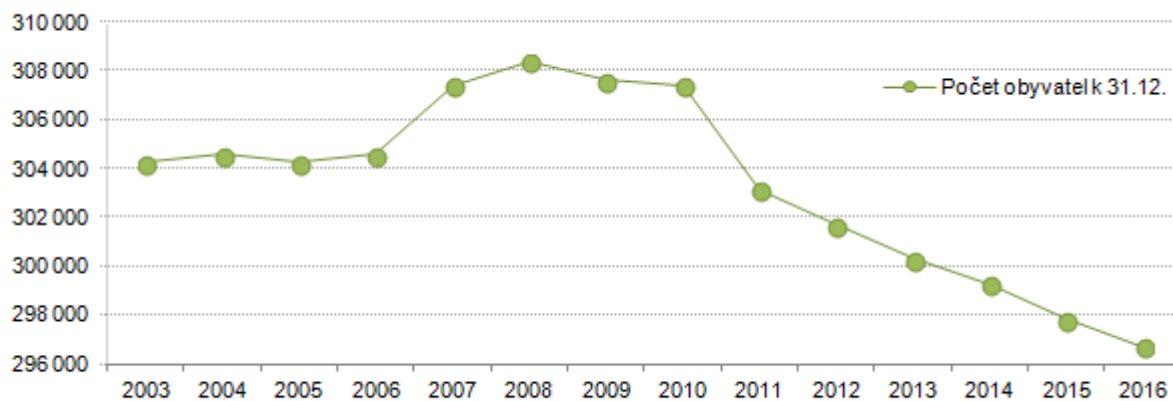

Zdroj: ČSÚ

Podíl městského obyvatelstva je nejvyšší z krajů ČR.

Od roku 2012 je v kraji celkem 38 měst, ve kterých v roce 2016 žilo 82,3 % všech obyvatel kraje. Tento podíl je v mezikrajském srovnání nejvyšší ze všech regionů ČR (s výjimkou Hlavního města Prahy). Mezi městy je velké rozpětí v počtu obyvatel. Ve městě Přebuz žilo k 31. 12. 2016 celkem 69 obyvatel, naopak v Karlových Varech žilo ke stejnému datu 49 046 obyvatel. Ve srovnání s rokem 2007 došlo ke snížení podílu městského obyvatelstva o 1,1 procentního bodu. Toto mírné snižování má celorepublikový charakter a odráží skutečnost, že se lidé stěhují z měst do jejich okrajových částí.

Graf 2 Počet obyvatel v Karlovarském kraji

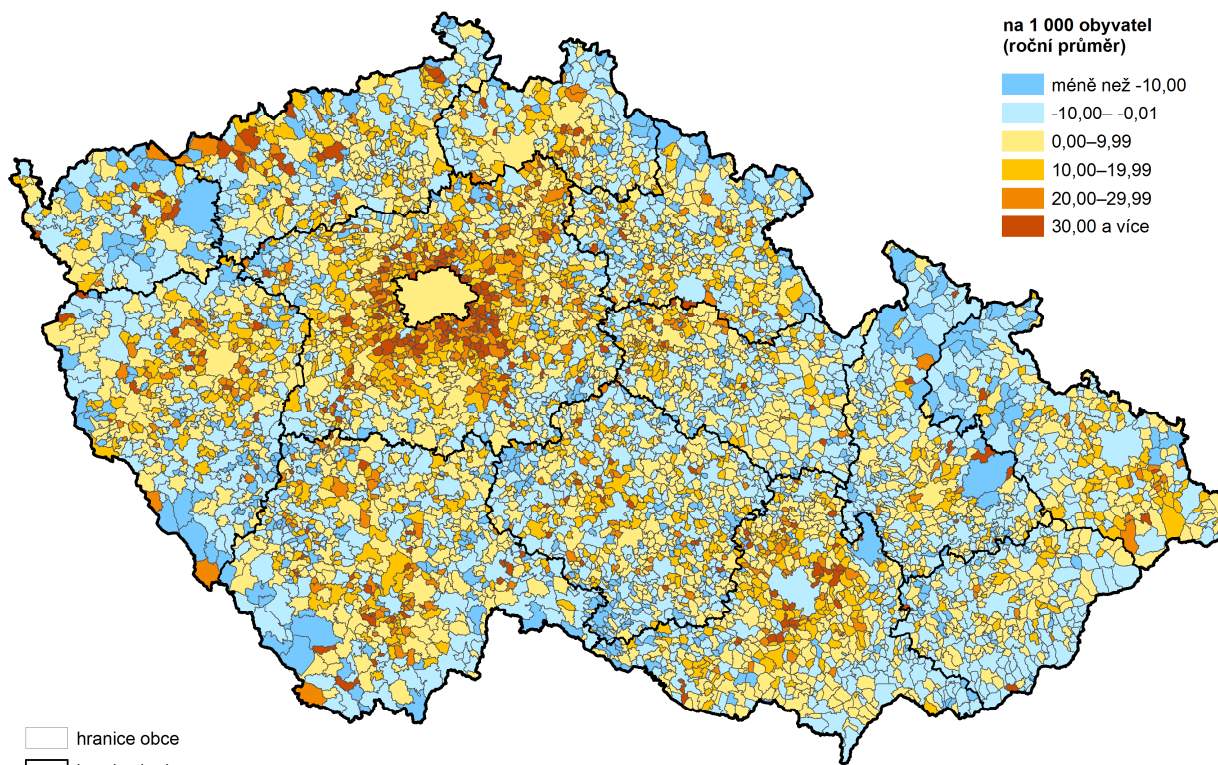

Zdroj: ČSÚ

Pokračuje klesající trend vývoje počtu obyvatel kraje...

Na konci roku 2016 žilo v kraji celkem 296 749 obyvatel, což je o 0,4 % obyvatel méně než před rokem. Po poměrně výrazném zvýšení počtu obyvatel v roce 2007 (díky vysokému počtu přistěhovalých), tak v roce 2016 pokračoval trend v poklesu počtu obyvatel v kraji, který přetrvává od roku 2008.

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2011 až 2016

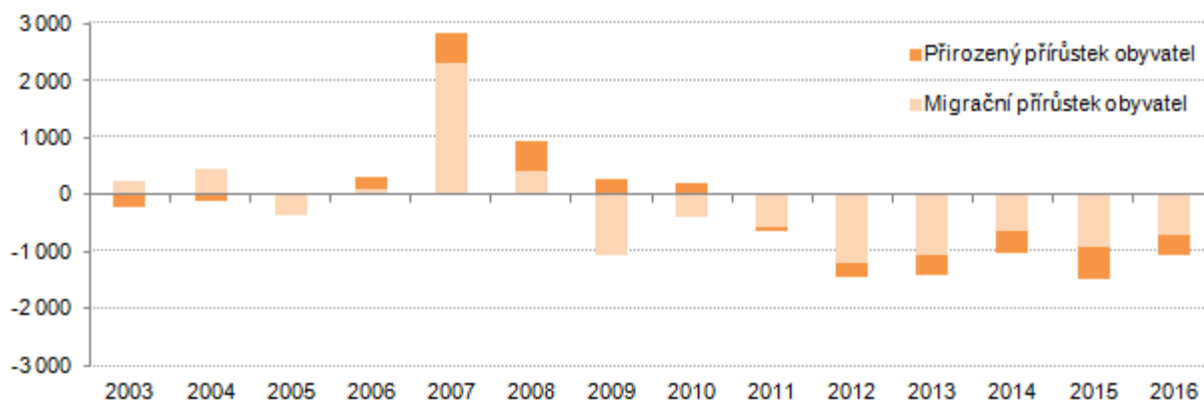
□ hranice obce
□ hranice kraje

Zdroj: ČSÚ

...díky migračnímu úbytku...

Již od roku 2009 vykazuje každoročně migrační přírůstek záporné hodnoty. V roce 2016 se do kraje přistěhovalo celkem 3 052 obyvatel, z nichž 38,3 % bylo ze zahraničí. Vystěhovalo se celkem 3 755 obyvatel, z nich 16,2 % se stěhovalo do zahraničí. To představuje migrační úbytek o 703 osob. Ve srovnání s předcházejícím rokem se mírně zvýšil počet vystěhovalých z kraje a došlo také ke zvýšení počtu přistěhovalých do kraje, migrační saldo tak zaznamenalo meziroční pokles o 24,2 %.

Graf 3 Přirozený a migrační přírůstek v Karlovarském kraji

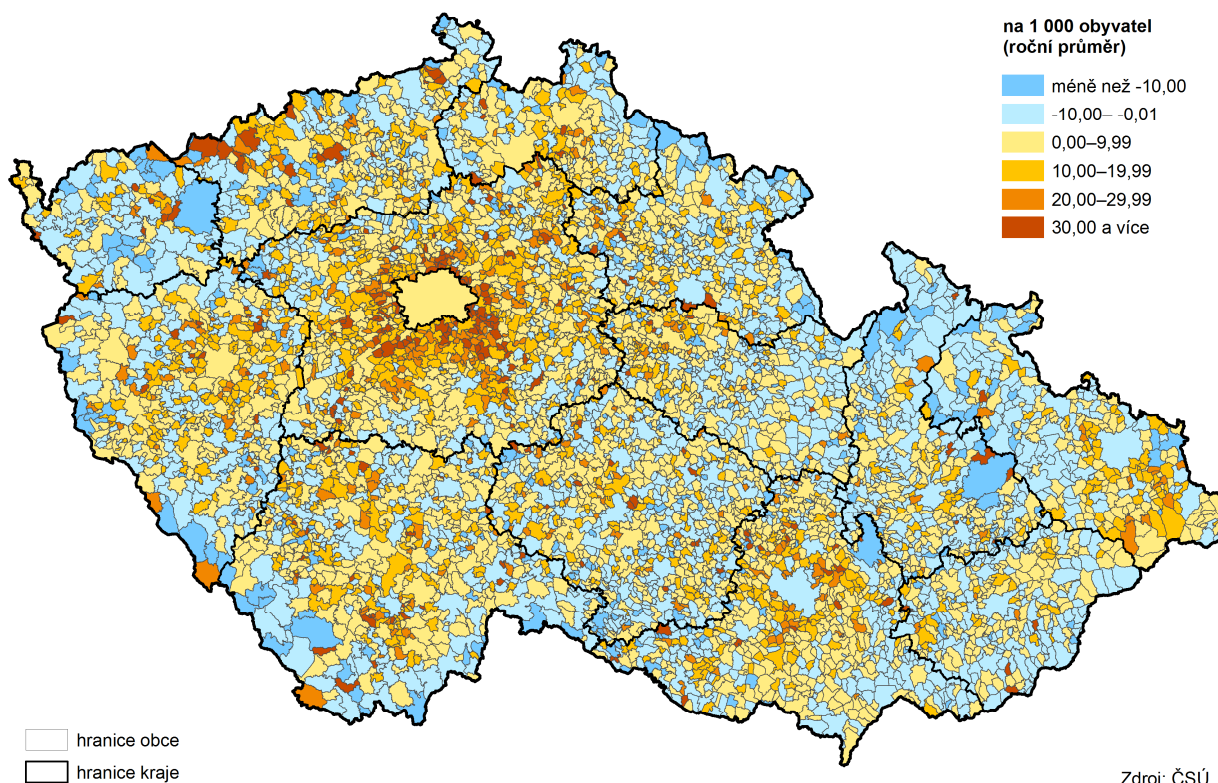

Zdroj: ČSÚ

Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v letech 2011 až 2016

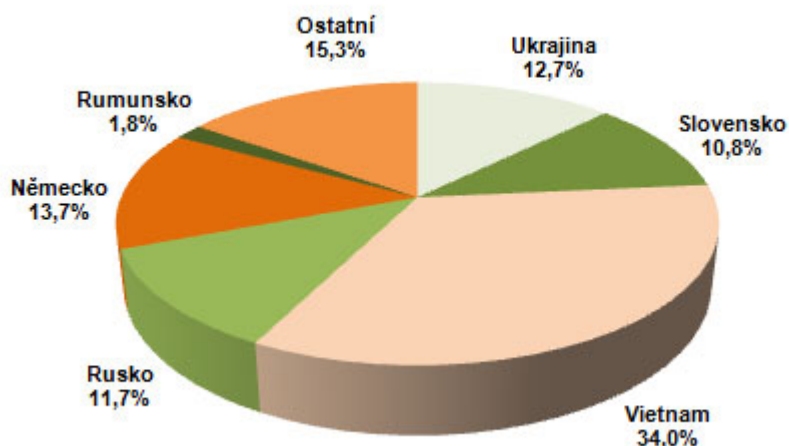

Zdroj: ČSÚ

...a také díky zápornému přirozenému přírůstku.

Také přirozený přírůstek obyvatel v kraji vykazuje již šestý rok za sebou záporné hodnoty. V roce 2016 se v Karlovarském kraji živě narodilo celkem 2 815 dětí, což je o 352 méně, než kolik obyvatel ve stejném roce zemřelo. V rámci celé České republiky byl Karlovarský kraj jedním ze sedmi krajů, které vykazovaly záporný přirozený přírůstek, přičemž hodnota přirozeného přírůstku kraje vykazovala nejnižší hodnotu ze všech krajů (-1,2 na 1 000 obyvatel středního stavu). Ve všech regionech ČR bez výjimky došlo ke zvýšení hodnoty přirozeného přírůstku ve srovnání s minulým rokem, nejvyšší nárůst byl zaznamenán v Libereckém a Jihočeském kraji.

Graf 4 Cizinci v Karlovarském kraji podle státního občanství k 31. 12. 2016

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Podíl cizinců je druhý nejvyšší mezi kraji ČR.

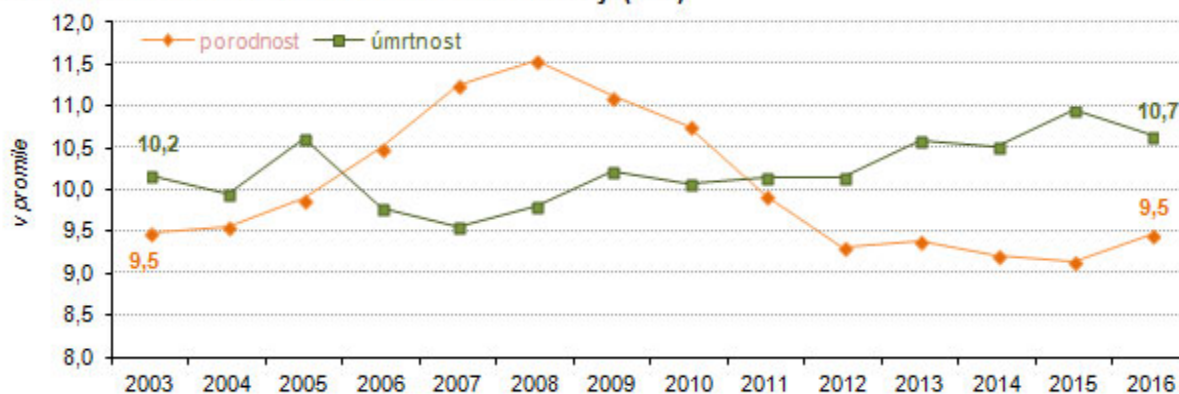
Počet cizinců (bez azylantů) se v kraji v roce 2016 mírně zvýšil. K 31. 12. zde žilo 19 395 cizinců, což představuje meziroční nárůst o 1,7 %. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě rostoucí trend, od roku 1996 se tento podíl zvýšil o 4,0 procentní body na 6,5 %. V mezikrajském

srovnání je hodnota podílu cizinců v Karlovarském kraji druhá nejvyšší po Hlavním městě Praze a republikový průměr převyšuje o 1,8 procentního bodu. Jak lze vyčíst z grafu 4, nejpočetnější skupinou cizinců jsou Vietnamci. Při pohledu na meziokresní srovnání lze vysledovat, že vysoký podíl cizinců žije v okresech Cheb (8,2 %) a Karlovy Vary (7,9 %), v okrese Sokolov je jejich zastoupení naopak mnohem nižší (3,1 % všech obyvatel okresu).

Porodnost se po několika letech meziročně zvýšila.

V roce 2016 se v kraji živě narodilo 2 815 dětí, což představuje porodnost okolo 9,5 ‰ a znamená meziroční nárůst (o 0,4 ‰) oproti roku předchozímu. Při pohledu na úroveň porodnosti v několika posledních letech zjišťujeme, že porodnost dlouhodobě vykazuje klesající tendenci, meziroční nárůst porodnosti v roce 2016 byl první po několika letech. Nejvyšší porodnost za posledních patnáct let byla vykázána v roce 2008 (11,5 ‰), kdy kulminovala porodnost silných ročníků žen narozených v sedmdesátých letech minulého století, porodnost v roce 2015 byla naopak nejnižší za posledních 15 let. I přes meziroční zvýšení porodnosti v našem kraji byla hodnota tohoto ukazatele nejmenší ze všech regionů ČR a nižší než republikový průměr o 1,2 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší míru porodnosti okres Sokolov (10,0 ‰).

Graf 5 Porodnost a úmrtnost v Karlovarském kraji (v ‰)

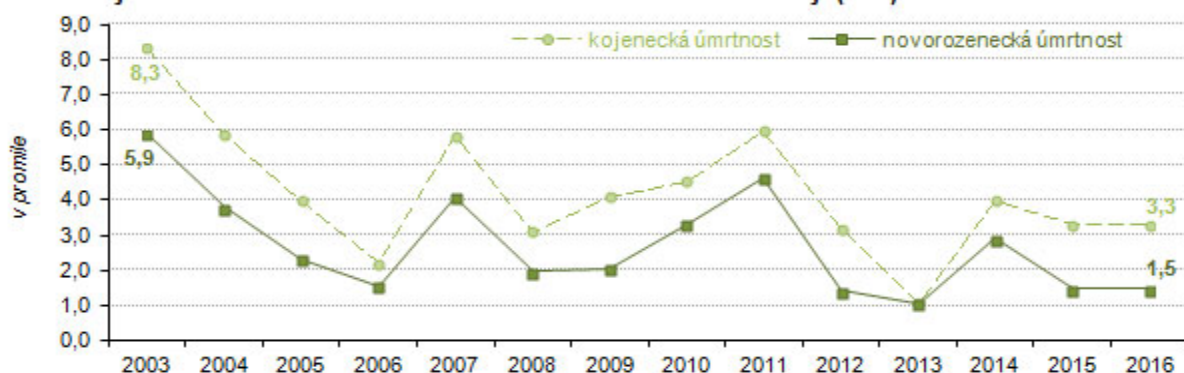

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší podíl prvorozených dětí.

Nejvíce (1 326, tj. 47,1 %) živě narozených dětí bylo v pořadí prvním dítětem matky, druhorození tvořili 35,4 % všech živě narozených dětí. V několika posledních letech se mírně zvyšuje podíl dětí, které se narodily matce jako čtvrté či další, těchto dětí bylo v roce 2016 celkem 6,1 %, což je o 0,9 procentního bodu více než v roce 2012. Nejčastěji rodily matky ve věku 25–29 let (894 narozených dětí) a ve věku 30–34 let (757 narozených dětí). Nejmladší matce bylo 15 let a nejstarší 45 let.

Graf 6 Kojenecká a novorozenecká úmrtnost v Karlovarském kraji (v ‰)

Zdroj: ČSÚ

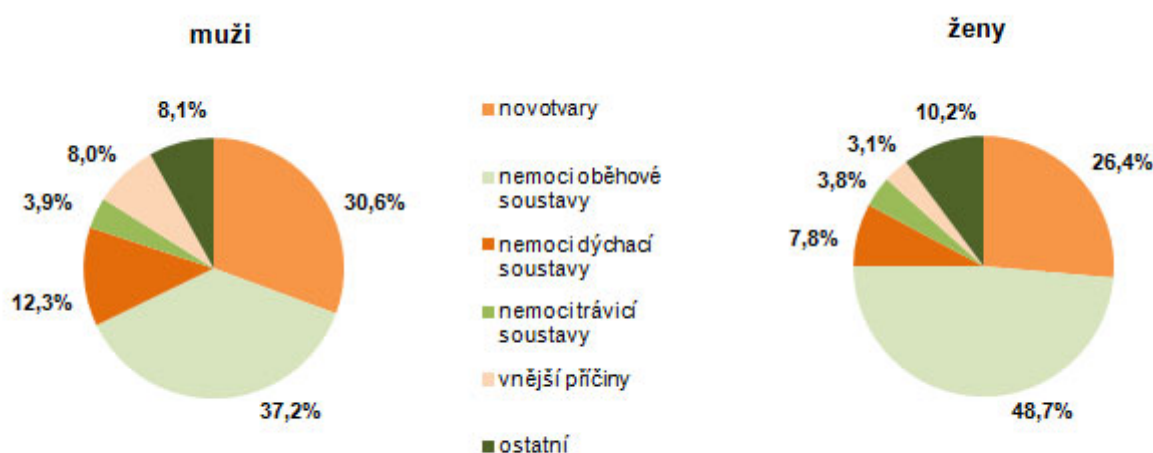
Úmrtnost zaznamenala mírný meziroční pokles.

V minulém roce zemřelo v Karlovarském kraji 3 167 obyvatel, což představuje meziroční pokles o 101 osob, tj. o 3,1 %. Ukazatel úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu) se dlouhodobě udržoval na přibližně stejné úrovni.

úrovni, ale v několika posledních letech bylo možné pozorovat rostoucí tendenci tohoto ukazatele. V roce 2016 poprvé od roku 2010 zaznamenal mírný meziroční pokles a jeho hodnota činila 10,7 ‰. V celorepublikovém srovnání byla úmrtnost v Karlovarském kraji třetí nejvyšší (společně s krajem Plzeňským) po Ústeckém a Moravskoslezském kraji a byl jedním ze sedmi krajů s vyšší hodnotou úmrtnosti než je průměr ČR (10,2 ‰). K meziročnímu snížení úmrtnosti došlo ve všech regionech ČR bez výjimky. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval v roce 2016 nejvyšší úmrtnost okres Sokolov (11,0 ‰). Podle příčiny úmrtí zauímají rozhodující podíl nemoci oběhové soustavy (1 357 osob, tj. 42,8 %), na zhojné novotvary zemřelo celkem 862 osob, tj. 27,2 %. Muži umírají třikrát častěji (126, tj. 4,0 % všech úmrtí mužů) na vnější příčiny nemocnosti, jako jsou například dopravní nehody, sebevraždy apod. než ženy (39, tj. 1,2 % všech úmrtí žen).

Graf 7 Zemřelí podle příčiny smrti v Karlovarském kraji v roce 2016

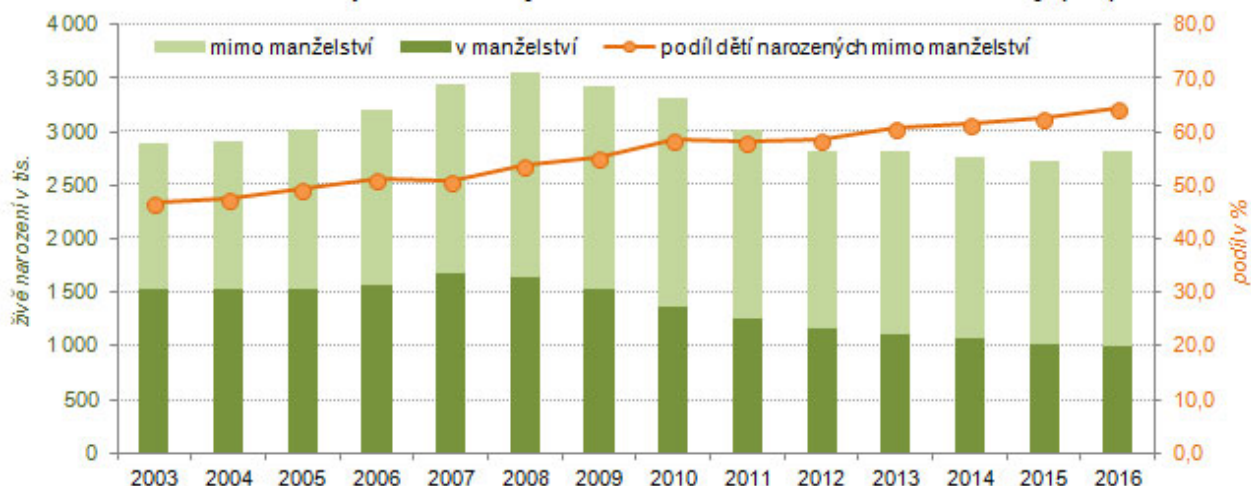

Zdroj: ČSÚ

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost se meziročně zvýšily.

Úmrtnost v nízkém věku se v kraji meziročně zvýšila, a to jak novorozenecká, tak i kojenecká. Novorozenecká úmrtnost se pohybovala v roce 2016 na úrovni 2,1 ‰, kojenecká úmrtnost dosahovala 4,3 ‰. Přestože obě míry úmrtnosti v kraji dlouhodobě klesají, pohybují se většinou nad republikovým průměrem. V rámci celé České republiky byla hodnota novorozenecké úmrtnosti v našem kraji pátá nejvyšší ze všech regionů. Hodnota kojenecké úmrtnosti byla druhá nejvyšší ze všech krajů ČR po Ústeckém kraji.

Graf 8 Živě narozené děti a podíl narozených mimo manželství v Karlovarském kraji (v %)

Zdroj: ČSÚ

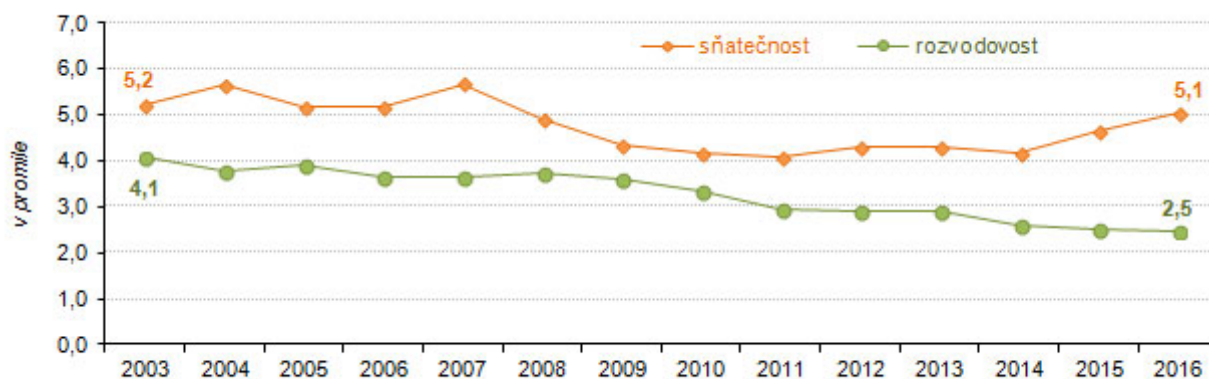
V kraji je nejvyšší podíl narozených mimo manželství.

V roce 2016 pokračoval trend dlouhodobého růstu počtu (a podílu) dětí narozených mimo manželství¹. Již od roku 2006 je podíl takto narozených dětí v kraji vyšší než 50 % všech narozených dětí a tento podíl se každoročně navyšuje. V roce 2016 se v Karlovarském kraji mimo manželství narodilo celkem 1 813 dětí, což představuje 64,4 % všech živě narozených dětí. Tento podíl je nejvyšší ze všech regionů ČR a republikový průměr převyšuje o 15,8 procentního bodu. Z okresů Karlovarského kraje zaznamenal nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství okres Sokolov (68,4 %), naopak nejnižší okres Karlovy Vary (60,8 %).

Sňatečnost se meziročně zvýšila.

V roce 2016 bylo v kraji uzavřeno celkem 1 504 sňatků, což představuje meziroční nárůst o 8,0 % oproti minulému roku. Již druhý rok za sebou tak došlo k meziročnímu nárůstu počtu sňatků. V dlouhodobém horizontu ale vývoj počtu sňatků v kraji vykazuje klesající trend, ve srovnání s počtem sňatků v roce 2000 došlo ke snížení jejich počtu o 18,6 %. Míra sňatečnosti v Karlovarském kraji činila 5,1 ‰ a pohybovala se nad úrovní celorepublikového průměru (4,8 ‰). Zároveň se jedná o nejvyšší míru sňatečnosti mezi všemi kraji ČR. V rámci Karlovarského kraje nejvíce vstupovali do manželství lidé v okrese Sokolov, kde míra sňatečnosti činila 5,2 ‰.

Graf 9 Sňatečnost a rozvodovost v Karlovarském kraji (v ‰)

Zdroj: ČSÚ

Průměrný věk nevěst i ženichů se meziročně mírně snížil.

Průměrný věk ženichů a nevěst se postupně zvyšuje, meziročně však vykázal mírný meziroční pokles, a to shodně pro obě pohlaví o 0,2 roku. Průměrný věk nevěst v roce 2016 činil 34,5 let, ženichů 37,7 roku. Poprvé se vdávaly ženy v průměrném věku 30,0 let a muži se ženili v průměru ve věku 32,6 roku. Věk nevěst i ženichů se tak od roku 2007 zvýšil, u nevěst o 2,6 roku a u ženichů o 2,3 roku. Do manželství vstupovaly nejčastěji ženy ve věkové kategorii 25–29 let (28,7 %), nejvíce mužů se ženilo také ve věku 25–29 let (21,4 %). První manželství uzavíralo 1 042, tj. 69,3 % nevěst a 1 037, tj. 68,9 % ženichů.

Rozvodovost je čtvrtá nejvyšší mezi kraji ČR.

V kraji bylo ve sledovaném roce rozvedeno celkem 739 manželství, což je o 1,9 % méně než v roce 2015. Nejvíce se rozváděly manželské páry v okrese Karlovy Vary (273 rozvodů), relativně pak v okrese Cheb (2,7 ‰). Míra rozvodovosti v roce 2016 již šestý rok za sebou nedosáhla hranice tří rozvodů na tisíc obyvatel (2,5 ‰) a byla přibližně na stejné úrovni jako celorepublikový průměr. V mezikrajském srovnání zaujal Karlovarský kraj čtvrtou nejhorší pozici na pomyslném žebříčku míry rozvodovosti ze všech krajů ČR po Ústeckém, Středočeském a Libereckém kraji. Pozitivním zjištěním je, že v dlouhodobém horizontu vykazuje tento ukazatel v kraji klesající tendenci.

Průměrný věk manželů při rozvodu se dlouhodobě zvyšuje, od roku 2007 se věk mužů při rozvodu zvýšil o 4,9 roku a u žen o 4 roky. Průměrný věk při rozvodu tak činil v roce 2016 u mužů 45,3 roku, u žen 41,8 let. Nejčastěji se

¹ Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

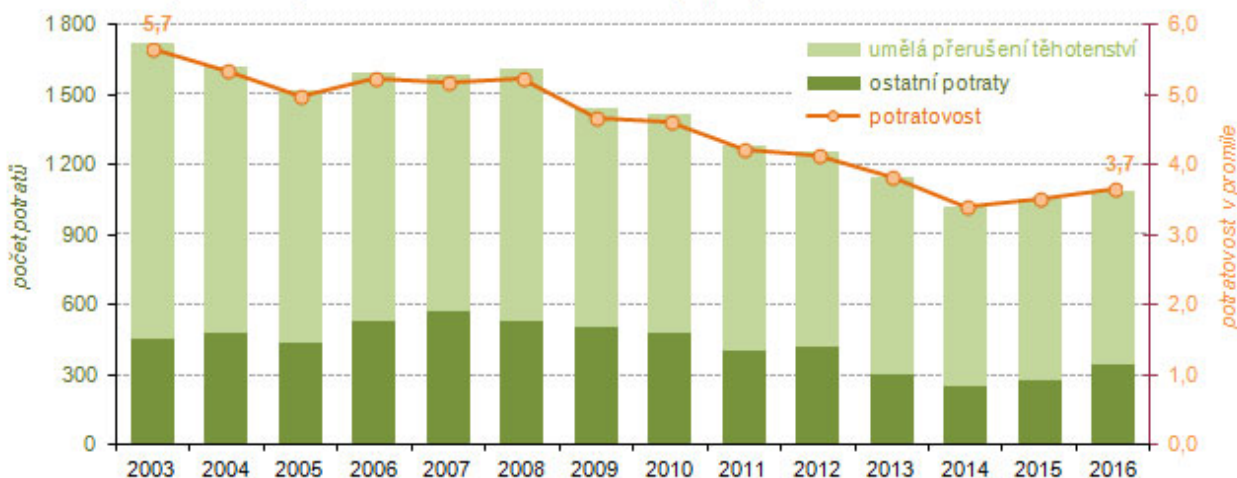

rozdávěli manželé ve věku 40–49 let (u mužů 38,2 % všech rozvodů, u žen 35,3 % všech rozvodů). Jako důvod rozvodu byl nejčastěji uváděn rozdíl povah, názorů a zájmů (na straně mužů 69,1 % rozvodů, na straně žen 65,8 % rozvodů). Téměř 42,0 % rozváděných manželství trvalo 15 a více let a více než polovina rozvedených manželů vychovává nezletilé děti.

Míra potratovosti je čtvrtá nejvyšší v ČR.

Míra potratovosti, vyjádřená počtem potratů na 1 000 obyvatel do roku 2008 v Karlovarském kraji kolísala kolem 5,2 ‰, od roku 2009 jsme mohli pozorovat klesající trend míry potratovosti. V posledních dvou letech však došlo v našem kraji k meziročnímu nárůstu počtu potratů na 1 000 obyvatel. V roce 2016 činila hodnota míry potratovosti 3,7 ‰. V meziokresním srovnání vykazoval nejvyšší míru potratovosti okres Cheb (4,6 ‰), nejnižší naopak okres Karlovy Vary (3,1 ‰). V rámci celé ČR vykazuje Karlovarský kraj čtvrtou nejvyšší míru potratovosti, vyšší hodnotu tohoto ukazatele sledujeme pouze v Ústeckém, Libereckém a Jihočeském kraji.

Graf 10 Počet potratů a potratovost v Karlovarském kraji (v ‰)

Zdroj: ÚZIS, výpočty ČSÚ

Jak lze vyčíst i z grafu 10, počet potratů dlouhodobě klesá, a to především díky poklesu počtu umělých přerušeni těhotenství. Od roku 2003 se počet potratů v Karlovarském kraji snížil o 630 na 1 089 v roce 2016, tj. o 36,6 %. Od roku 1990 činí tento pokles dokonce 72,8 %. V posledních dvou letech však můžeme pozorovat mírný meziroční nárůst počtu potratů, a to vlivem nárůstu ostatních potratů. Míra potratovosti v Karlovarském kraji se dlouhodobě pohybuje vysoko nad úrovní celorepublikového průměru.

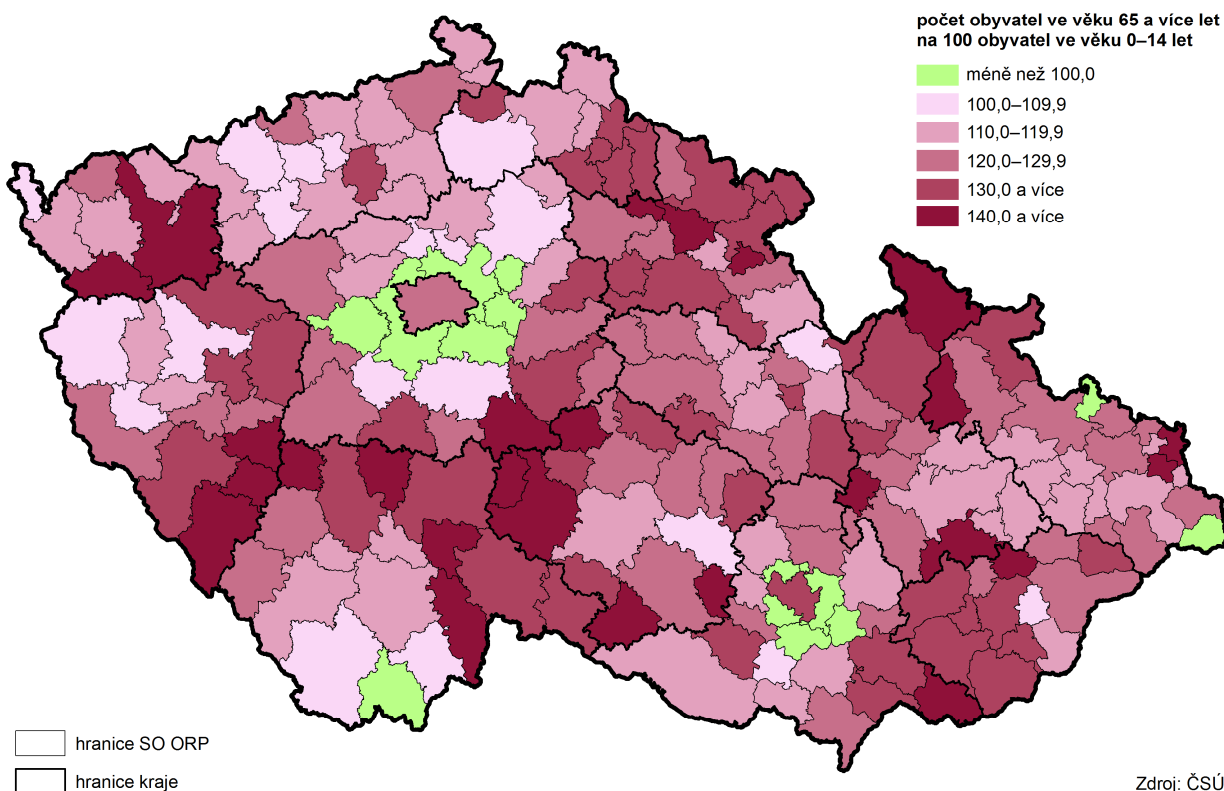
Průměrný věk obyvatel kraje se zvyšuje.

Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje na konci roku 2016 činil 42,4 roku a ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil o 0,3 roku. Průměrný věk žen byl přitom vyšší (43,7 roku) než průměrný věk mužů (41,1 roku). Průměrný věk populace kraje byl již třetí rok za sebou vyšší než v celé ČR, a to u mužů i u žen. V průběhu posledních dvaceti let se průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje zvýšil o 6 let. Z okresů v kraji vykazuje nejvyšší průměrný věk obyvatel okres Karlovy Vary (43,2 roku), nejnižší naopak okres Sokolov (41,7 roku).

Podíl dětí do 14 let a starších osob v populaci kraje v posledních letech narůstá.

Podíl dětí do 14 let na celkové populaci Karlovarského kraje v roce 2016 představoval 15,0 % a zaznamenal tak za posledních dvacet let pokles o 3,6 procentního bodu. Také podíl ekonomicky aktivních obyvatel, tj. obyvatel ve věku 15–64 let se v tomto období snížil, a to o 4,1 procentního bodu na 66,1 % všech obyvatel kraje. Naopak podíl obyvatel v poproduktivním věku 65 a více let stoupá a od roku 1996 zaznamenal nárůst o 7,7 procentního bodu na 18,9 %. Situace v ostatních krajích ČR je velmi podobná, je zřejmé, že populace České republiky stárne.

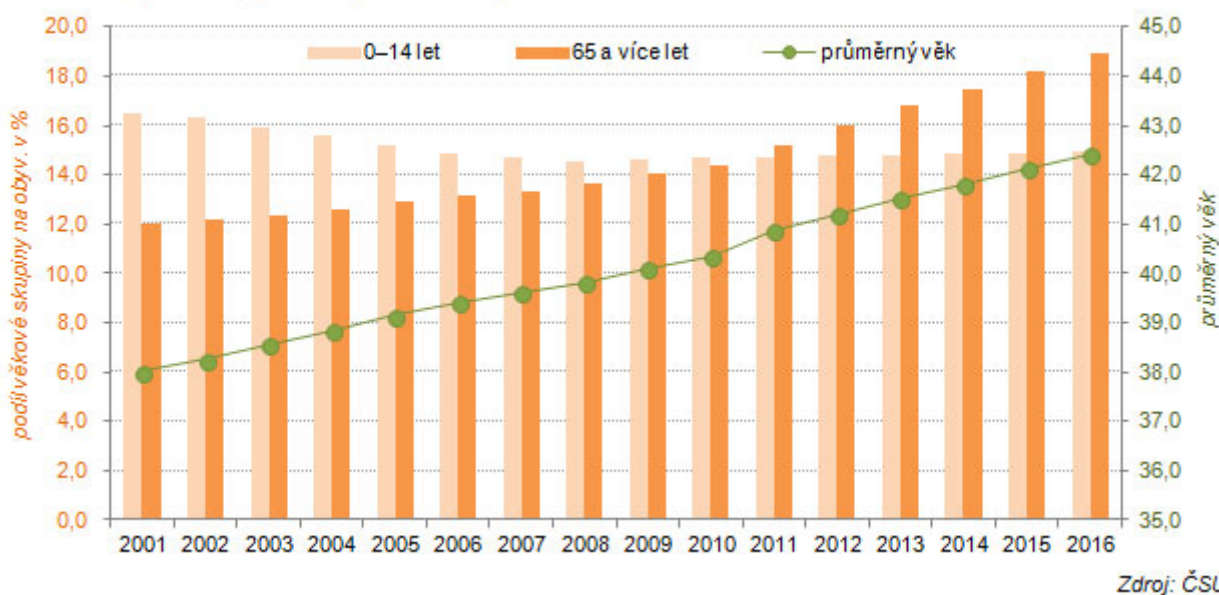
Index stáří ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2016

Index stáří se neustále zvyšuje.

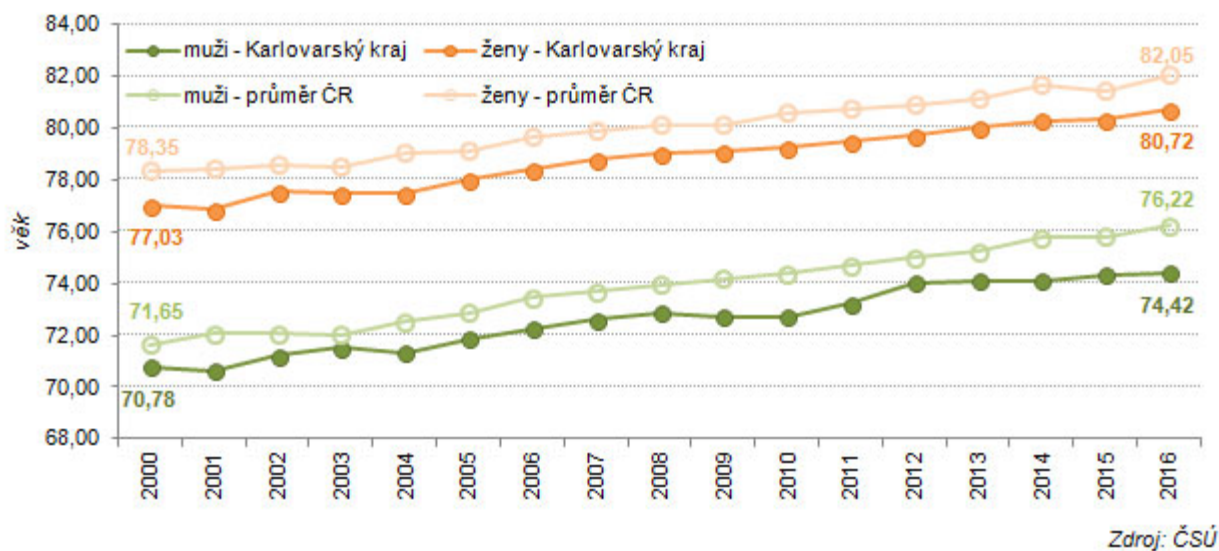
Stárnutí populace můžeme sledovat také indexem stáří, který vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku do 14 let. Index stáří v Karlovarském kraji v roce 2011 poprvé překročil hodnotu 100 a nadále se každoročně zvyšuje. Na konci roku 2016 již připadalo na 100 dětí do 14 let celkem 126,3 seniorů, což je o 5,5 více než v celé ČR (120,7 seniorů). Ve většině regionů ČR převyšuje hodnota indexu stáří celorepublikový průměr, nižší hodnotu tohoto ukazatele vykazují pouze tři kraje - Středočeský, Ústecký a Liberecký.

Graf 11 Obyvatelstvo Karlovarského kraje v předproduktivním a poproduktivním věku a průměrný věk obyvatel v kraji

Poměr nejmladší a nejstarší věkové kategorie se liší v závislosti na pohlaví. Pro ženy dosahoval index stáří v našem kraji v roce 2016 vysoké hodnoty 150,7 (tzn., že na 100 dívek do 14 let připadalo téměř 151 seniorek). Naopak hodnota tohoto ukazatele u mužů činila 103,3, na 100 chlapců tak připadalo 103 mužů 65letých a starších. Nejvyšších hodnot v meziokresním srovnání dosahoval index stáří v okrese Karlovy Vary (138,6), je také jediným okresem Karlovarského kraje, kde hodnota indexu stáří u mužů dosahuje hodnoty vyšší než 100.

Graf 12 Naděje dožití při narození v Karlovarském kraji a v ČR

Naděje dožití při narození dlouhodobě roste, přesto je hluboko pod republikovým průměrem.

Ukazatel naděje dožití při narození v kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí trend, přesto zůstává jedním z nejhorších v celé ČR. Muži narození v kraji v roce 2016 mají naději dožití 74,4 roku, ženy narozené ve stejném roce pak 80,7 roku. Ani u jednoho pohlaví nedosahovala naděje dožití celorepublikového průměru, naděje dožití mužů i žen byla druhá nejnižší po Ústeckém kraji.

Podrobnější údaje k demografickému vývoji Karlovarského kraje v roce 2016:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Demografická ročenka ČR 2016 \(vyjde 3. 10. 2017\)](#)

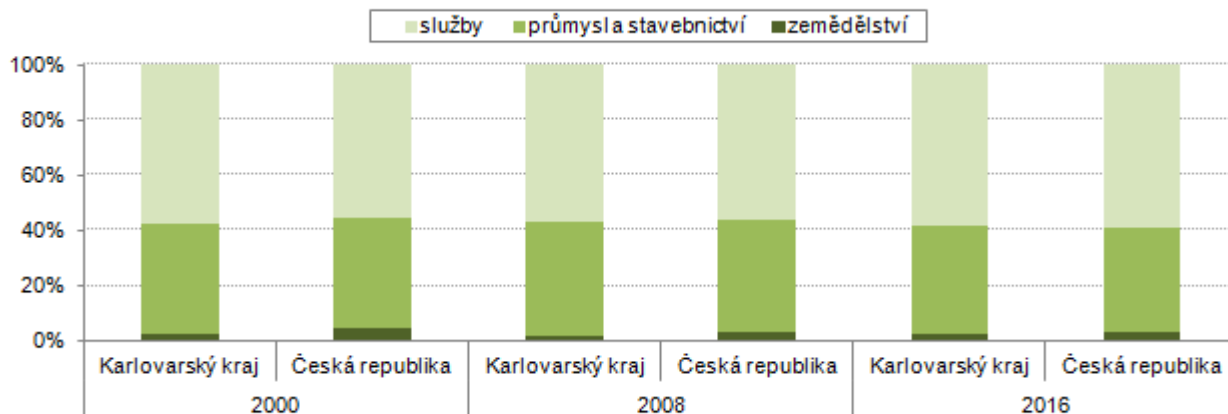
[Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - rok 2016](#)

2. Sociální vývoj

Míra zaměstnanosti dle VŠPS v kraji meziročně vzrostla.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil² (VŠPS) v roce 2016 žilo v kraji 253,4 tis. osob 15letých a starších. Populaci kraje v tomto věku rozdělujeme na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Pracovní potenciál, tzn. souhrn zaměstnaných a nezaměstnaných osob, tvořilo celkem 154,7 tis. osob, z toho téměř 95 % (146,4 tis.) bylo zaměstnáno v národním hospodářství. Míra zaměstnanosti v Karlovarském kraji tak činila 57,8 % obyvatel ve věku 15 a více let a byla o 0,2 procentního bodu vyšší než v celé ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v roce 2016 k nárůstu počtu zaměstnaných o 1,4 % a míra zaměstnanosti se v kraji zvýšila o 1,0 procentní bod. Míra zaměstnanosti žen (49,2 %) byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů (66,7 %).

Graf 13 Zaměstnaní podle sektorů v Karlovarském kraji

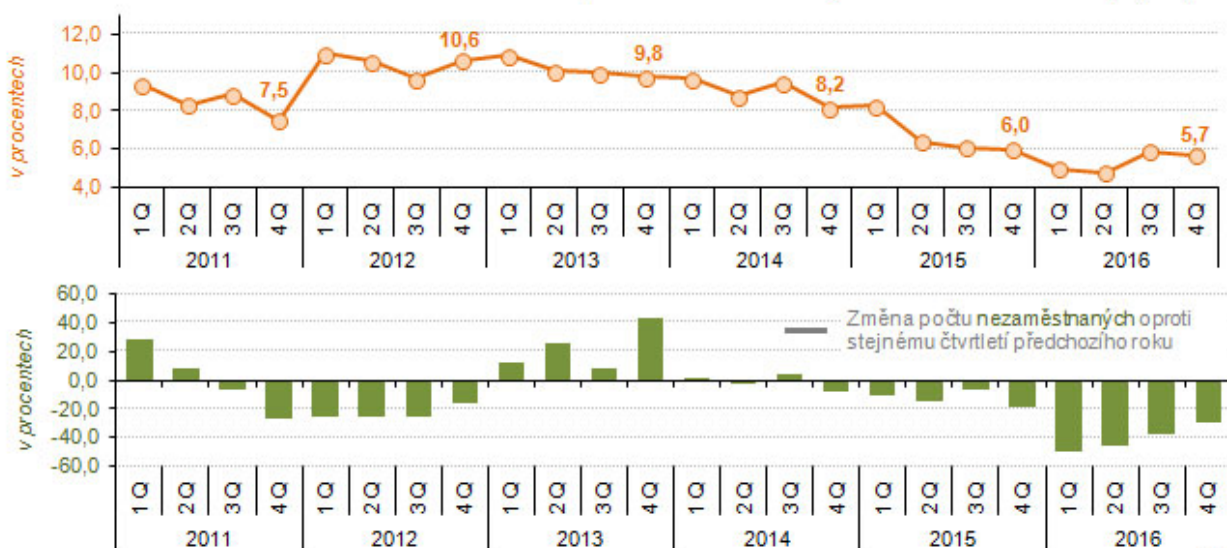

Zdroj: ČSÚ

Většina zaměstnaných byla v zaměstnaneckém poměru.

Převážná většina zaměstnaných (125,8 tis. osob, tj. 85,9 %) byla v zaměstnaneckém poměru, ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k navýšení podílu zaměstnanců o 0,3 procentního bodu. Osoby pracující na vlastní účet tvořily 11,0 % zaměstnaných osob a zaměstnavatelů bylo 2,9 %, což je stejný podíl jako v předcházejícím roce.

Graf 14 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných v Karlovarském kraji (v %)

Zdroj: ČSÚ

² Výběrové šetření pracovních sil provádí ČSÚ za účelem zachycení situace a vývoje na trhu práce. Šetření vychází z metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) a výsledné ukazatele, které jsou jednotně definované Eurostatem, jsou mezinárodně srovnatelné v rámci zemí EU. Údaje se publikují čtvrtletně a ročně do úrovně krajů.

Nejvíce zaměstnaných je ve zpracovatelském průmyslu.

Nejvíce pracujících v kraji zaměstnává zpracovatelský průmysl (27,8 %), významný podíl zaměstnaných je také v sektoru velkoobchodu a maloobchodu a oprav motorových vozidel (10,6 %) a v sektoru zdravotní a sociální péče (9,0 %). Žen je přitom v sektoru zdravotní a sociální péče zaměstnáno dokonce 14,5 %, vysoké je i procento žen zaměstnaných v sektoru vzdělávání (10,6 %).

Míra ekonomické aktivity se meziročně mírně zvýšila.

Míra ekonomické aktivity, která vyjadřuje podíl pracovní síly na počtu všech osob 15letých a starších, v roce 2016 činila v Karlovarském kraji 61,1 % (u mužů 70,0 %, u žen 52,5 %) a meziročně se mírně zvýšila o 0,2 procentního bodu. Po poklesu míry ekonomické aktivity v roce 2011 tak již pátý rok za sebou vykazuje její hodnota meziroční nárůst. Míra ekonomické aktivity České republiky vykazuje velmi podobný trend, ve srovnání s ČR je však v jednotlivých letech míra ekonomické aktivity v kraji vyšší, v roce 2016 o 1,1 procentního bodu. V celorepublikovém srovnání je hodnota míry ekonomické aktivity v Karlovarském kraji třetí nejvyšší mezi kraji ČR.

Počet nezaměstnaných podle VŠPS je nejnižší od roku 1998.

Podle výsledků VŠPS bylo v roce 2016 v Karlovarském kraji 8,3 tisíc nezaměstnaných, což je o 20,1 % méně než před rokem a zároveň je to nejnižší počet nezaměstnaných v kraji od roku 1998. Mezi nezaměstnanými bylo nepatrně více žen (50,7 %) než mužů (49,3 %). Dlouhodobě platí, že s rostoucí vzdělaností klesá podíl nezaměstnaných.

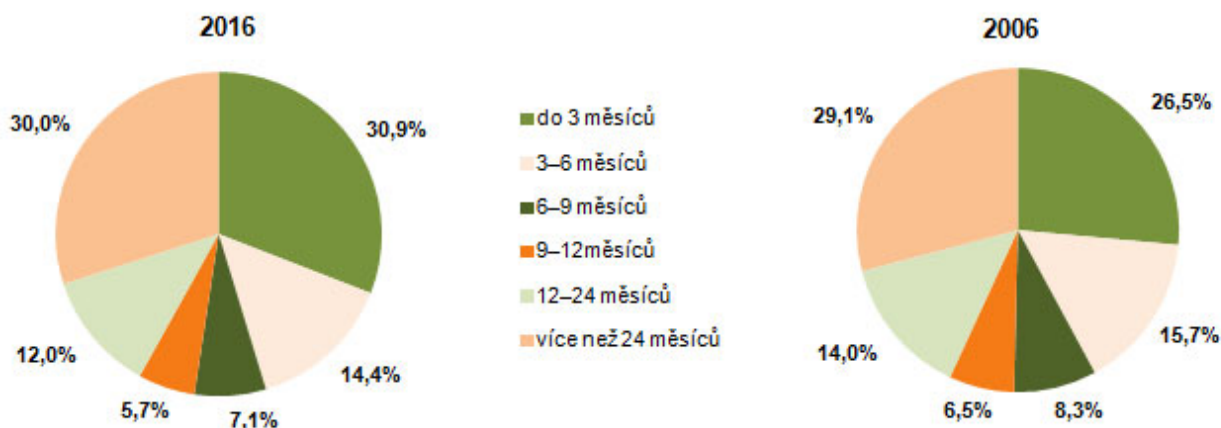
Obecná míra nezaměstnanosti meziročně klesla.

Průměrná roční obecná míra nezaměstnanosti v roce 2016 oproti minulému roku zaznamenala pokles, a to o 1,3 procentního bodu na 5,4 % a v celorepublikovém srovnání byla nejvyšší ze všech krajů ČR. Průměr ČR přitom převýšila o 1,4 procentního bodu. Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje v rozmezí 40,0 % až 70,0 % nad celorepublikovým průměrem. Míra nezaměstnanosti mužů (4,7 %) je o 1,5 procentního bodu nižší než míra nezaměstnanosti žen (6,2 %). Při pohledu na čtvrtletní změny počtu nezaměstnaných v kraji zjišťujeme, že ve všech čtvrtletích roku 2016 došlo ke snižování počtu nezaměstnaných oproti stejnému čtvrtletí předchozího roku. Tento trend trvá již od roku 2014, poslední významný meziroční nárůst počtu nezaměstnaných byl zaznamenán ve 3. čtvrtletí roku 2013.

Roste podíl ekonomicky neaktivních ve věkové skupině 60 a více let.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo tvoří důchodci, žáci a studenti a osoby pečující o členy rodiny. Nejvíce ekonomicky neaktivních osob se nachází ve věkové skupině 60 a více let (64,5 %), což je dáno zvyšováním hranice odchodu do důchodu. Tento podíl se v dlouhodobém horizontu neustále zvyšuje, za posledních 10 let se podíl ekonomicky neaktivních osob ve věku 60 a více let v kraji zvýšil o 15,2 procentního bodu. Naopak nejméně ekonomicky neaktivních bylo ve věkové kategorii 45–59 let (4,7 %).

Graf 15 Uchazeči o zaměstnání podle délky evidence v Karlovarském kraji

Zdroj: MPSV

Nezaměstnanost podle MPSV.

Počet nezaměstnaných

Na konci roku 2016 bylo na úřadech práce Karlovarského kraje registrováno celkem 11 796 uchazečů, což je o 20,8 % méně než před rokem. Již třetí rok za sebou tak došlo k výraznému meziročnímu poklesu nezaměstnaných v kraji. Po období let 2009–2013, kdy počet nezaměstnaných v souvislosti

**na úřadech práce
meziročně poklesl.**

s ekonomickou krizí dosahoval vysokých hodnot, se tak ve statistice nezaměstnanosti odráží skutečnost, že ekonomice se začalo dařit. Podíl nezaměstnaných žen v roce 2016 činil 49,6 % všech nezaměstnaných a ve srovnání s předcházejícím rokem se zvýšil o 0,8 procentního bodu.

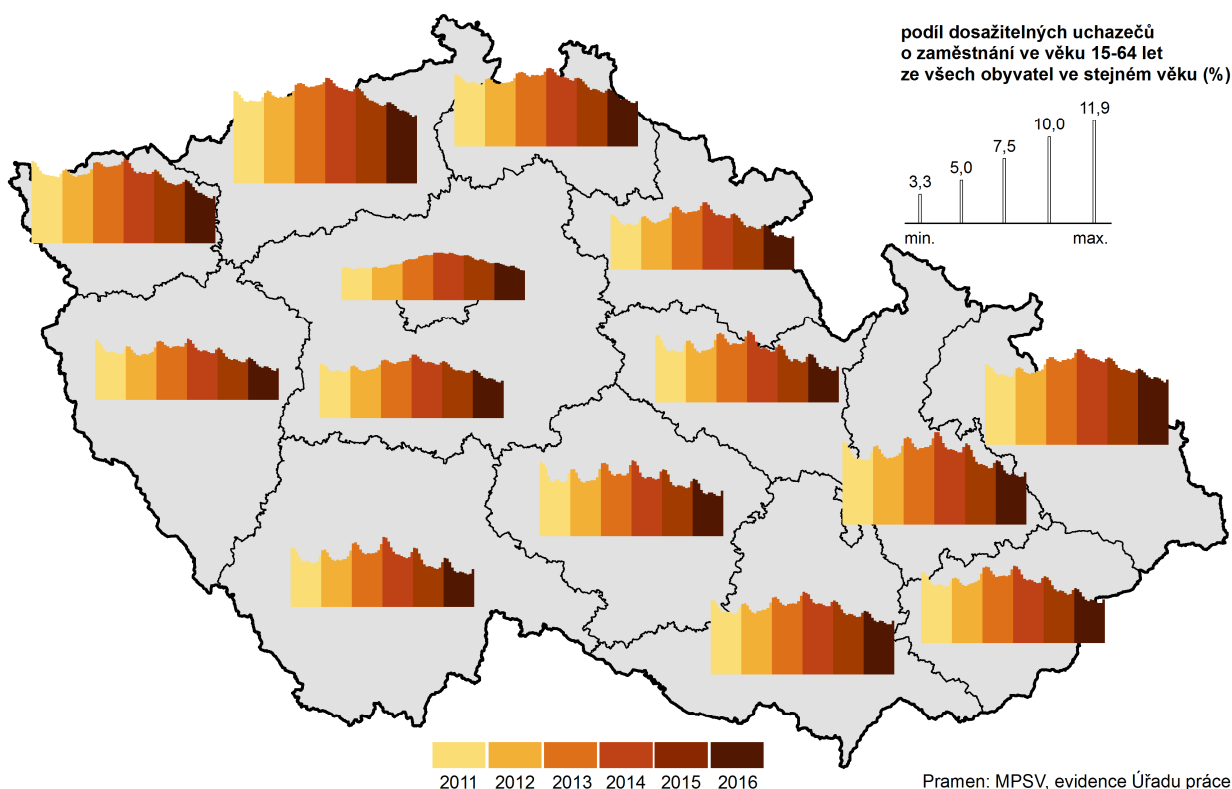
**Dosažitelní uchazeči
tvoří 91,3 % všech
uchazečů
o zaměstnání.**

Ukazatel podílu dosažitelných uchazečů o zaměstnání na počtu uchazečů celkem vypovídá o tom, kolik uchazečů je připraveno nastoupit okamžitě do práce a reagovat tak v krátké době na případnou nabídku zaměstnání. V roce 2016 činil podíl dosažitelných uchazečů v kraji 91,3 % všech uchazečů, což je nejnižší podíl za posledních deset let, oproti minulému roku se tento podíl snížil o 3,7 procentního bodu. Současně se jedná o nejnižší podíl dosažitelných uchazečů v rámci celé ČR.

**Podíl uchazečů
s nárokem na podporu
v nezaměstnanosti
se zvýšil.**

Na konci roku 2016 pobíralo podporu v nezaměstnanosti celkem 2 347 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak v kraji mírně zvýšil podíl počtu těchto nezaměstnaných z 19,0 % na konci roku 2015 na 19,9 % na konci roku 2016. Nejvíce uchazečů Karlovarského kraje dosáhlo na podporu v nezaměstnanosti v letech 1996–1998, kdy jejich podíl převyšoval 40 % všech uchazečů o zaměstnání.

Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2011 až 2016 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Podíl nezaměstnaných osob se zdravotním postižením v roce 2016 činil 11,3 % všech uchazečů o zaměstnání a oproti předchozímu roku se jejich počet snížil o 196, tj. o 12,8 %.

**Dlouhodobá
nezaměstnanost je
jedna z nejvyšších
v ČR.**

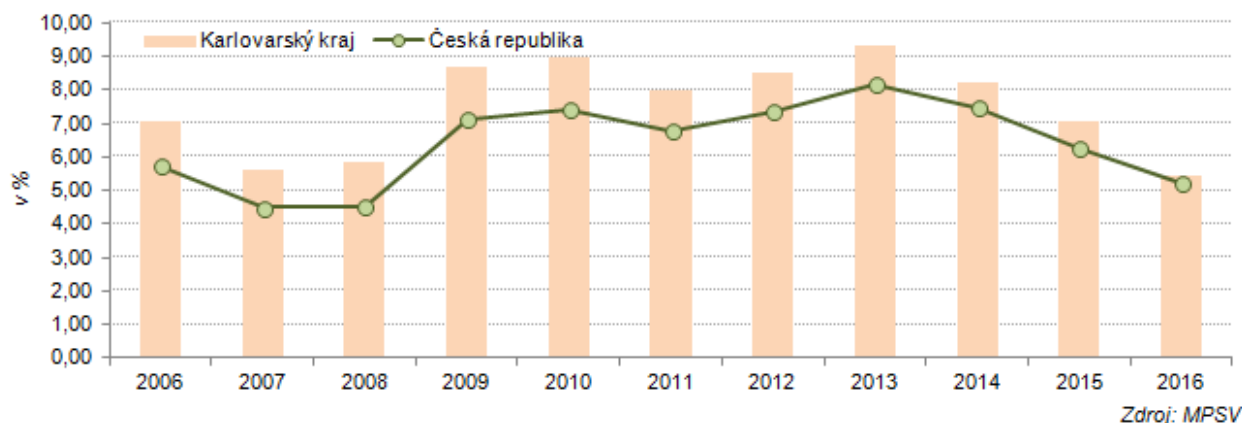
Dlouhodobá nezaměstnanost je v Karlovarském kraji jednou z nejvyšších v České republice. Stejně tomu bylo i v roce 2016, kdy podíl nezaměstnaných, kteří byli evidováni na úřadech práce déle než 1 rok, činil v kraji 41,9 %. To je třetí nejvyšší podíl ze všech regionů ČR (po Moravskoslezském a Ústeckém kraji) a zároveň převyšuje republikový průměr o 4,1 procentního bodu. Při pohledu na nižší územní celky zjišťujeme, že z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných okres Sokolov (46,9 %), nejméně pak okres Cheb, kde se hodnota tohoto podílu dostala pod 30 %.

Podíl nezaměstnaných se meziročně snížil.

Podíl nezaměstnaných osob (podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve stejném věku) v kraji dosáhl v prosinci 2016 hodnoty 5,45 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem tak hodnota tohoto ukazatele doznala pokles, a to o 1,61 procentního bodu. Podíl nezaměstnaných žen byl přitom stejný jako podíl nezaměstnaných mužů (5,45 %). V průběhu posledních deseti let podíl nezaměstnaných kolísal, od roku 2005 do roku 2008 postupně jeho hodnota klesala až do svého dosavadního minima v roce 2007 (5,59 %). V následujících třech letech se ekonomická krize odrazila i na situaci na trhu práce a na stoupajícím počtu i podílu nezaměstnaných. V roce 2013 dosáhl podíl nezaměstnaných maximální hodnoty (9,33 %), v posledních třech letech pak zaznamenal opakovaný meziroční pokles.

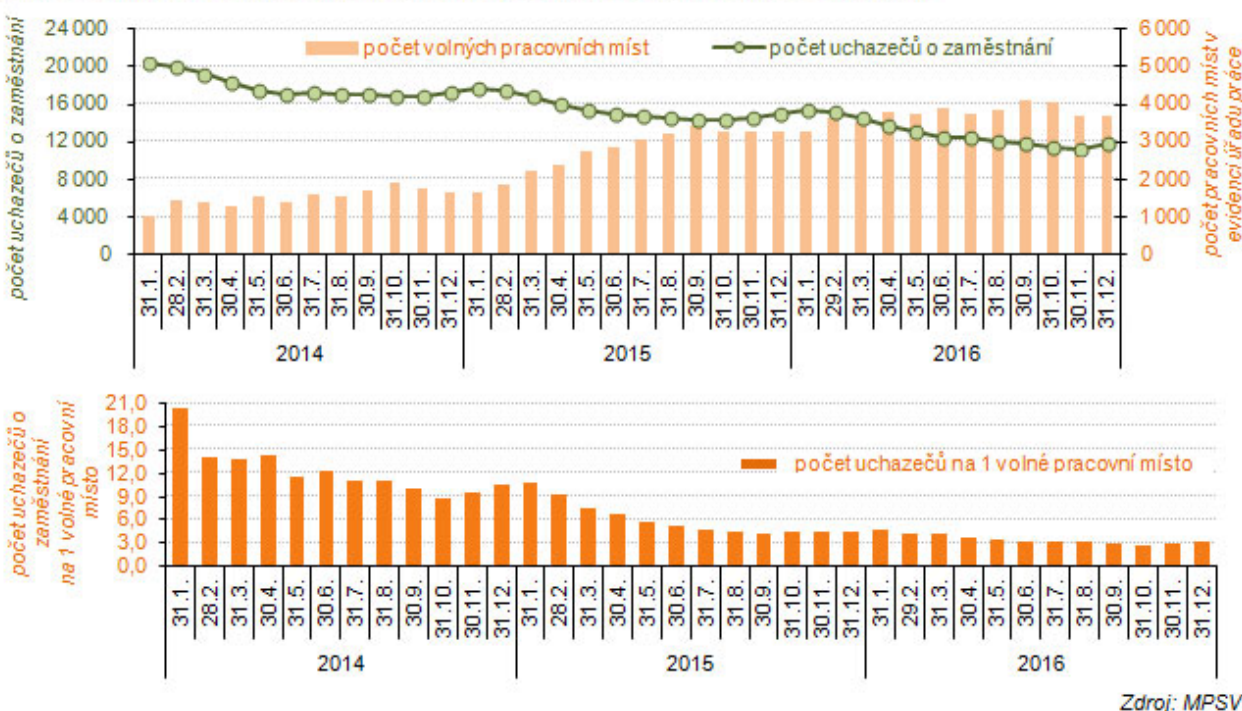
Graf 16 Podíl nezaměstnaných v Karlovarském kraji a v ČR

Nejvyšší podíl nezaměstnaných v kraji vykazuje okres Sokolov.

Z okresů Karlovarského kraje vykazuje dlouhodobě největší nezaměstnanost okres Sokolov. V roce 2016 činil podíl nezaměstnaných osob v tomto okrese 7,43 % (v celorepublikovém srovnání okresů obsadil 67. místo), naopak nejnižší hodnotu tohoto ukazatele vykazoval okres Cheb (3,50 %), který se umístil na 14. místě pomyslného celorepublikového žebříčku. Podíl nezaměstnaných osob v Karlovarském kraji byl o 0,26 procentního bodu vyšší než v celé ČR a vyšší podíl nezaměstnaných vykazovaly pouze Ústecký, Moravskoslezský, Jihomoravský a Olomoucký kraj.

Graf 17 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Karlovarském kraji

Počet volných pracovních míst se meziročně zvýšil.

Úřady práce hlásily na konci roku 2016 v Karlovarském kraji celkem 3 678 volných pracovních míst, což je o 12,2 % více ve srovnání s jejich nabídkou na konci předcházejícího roku. Jak lze vyčíst z grafu 17, nabídka volných pracovních míst v průběhu roku od ledna do prosince kolísala. V prosinci bylo v Karlovarském kraji k dispozici o 402 volných pracovních míst více než v prvním měsíci roku 2016.

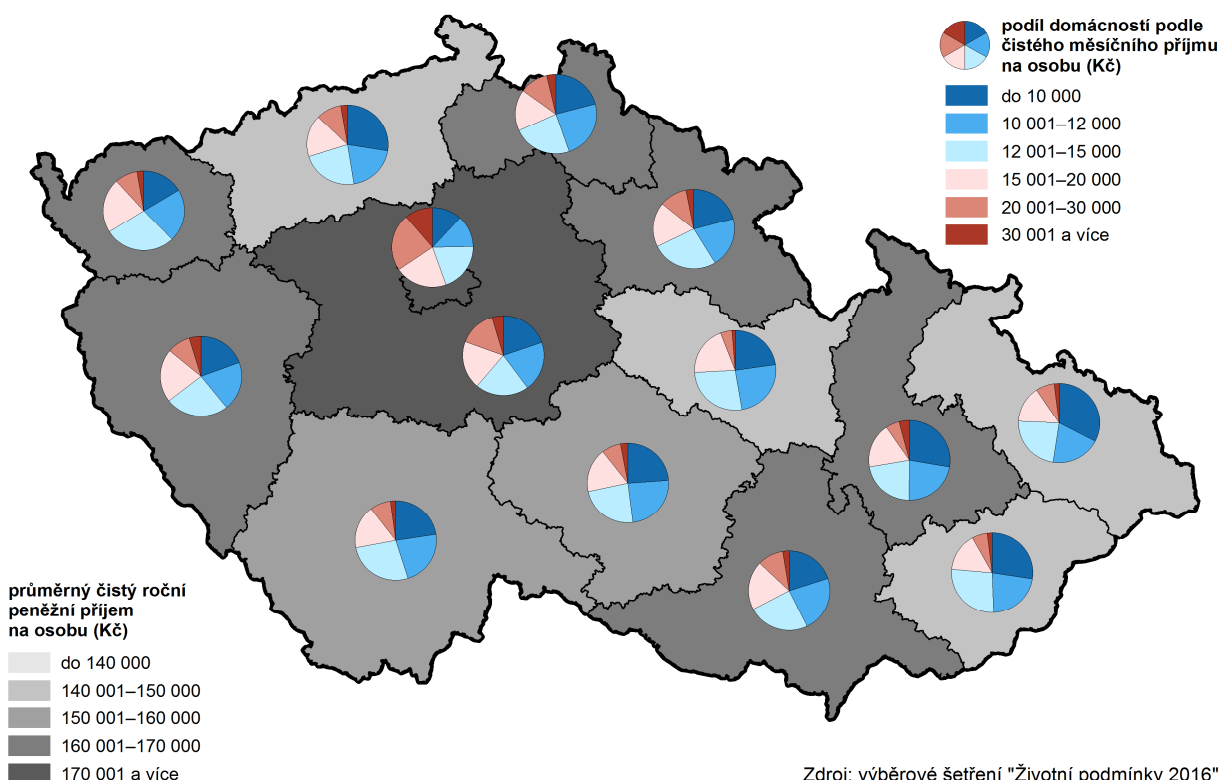
Významně poklesl počet uchazečů na 1 volné pracovní místo.

Na konci roku 2016 připadalo v kraji 3,2 uchazeče o zaměstnání na 1 volné pracovní místo, což je o 1,3 uchazeče méně, než ve stejném období minulého roku. V rámci celé ČR vykazují nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo Plzeňský kraj a Hl. město Praha (1,4), Karlovarský kraj zaujímá 9. místo na pomyslném žebříčku a průměr ČR převyšuje o 0,3 procentního bodu. Průměr Karlovarského kraje zvyšuje okres Sokolov, kde připadalo na konci roku 2016 celkem 9,9 uchazečů na 1 volné pracovní místo. Nejnižší hodnotu tohoto ukazatele naopak vykazoval okres Cheb (1,4 uchazečů na 1 volné pracovní místo).

Příjmy a životní podmínky domácností: Čistý disponibilní důchod domácností byl čtvrtý nejnižší v rámci ČR.

Čistý disponibilní důchod vyjadřuje materiální bohatství domácností v jednotlivých regionech ČR. Čistý disponibilní důchod domácností v Karlovarském kraji dosáhl v roce 2015 hodnoty 57,3 mld. Kč (v běžných cenách). V přepočtu na jednoho obyvatele to představuje částku 192 tis. Kč, což je téměř o 20 tis. Kč méně než je republikový průměr a zároveň je to čtvrtá nejnižší hodnota ze všech regionů ČR po Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Při pohledu na dlouhodobý vývoj zjišťujeme, že přestože čistý disponibilní důchod domácností v kraji vykazuje rostoucí tendenci, jeho hodnota je pravidelně jedna z nejnižších ze všech krajů ČR.

Příjmy domácností podle krajů v roce 2015

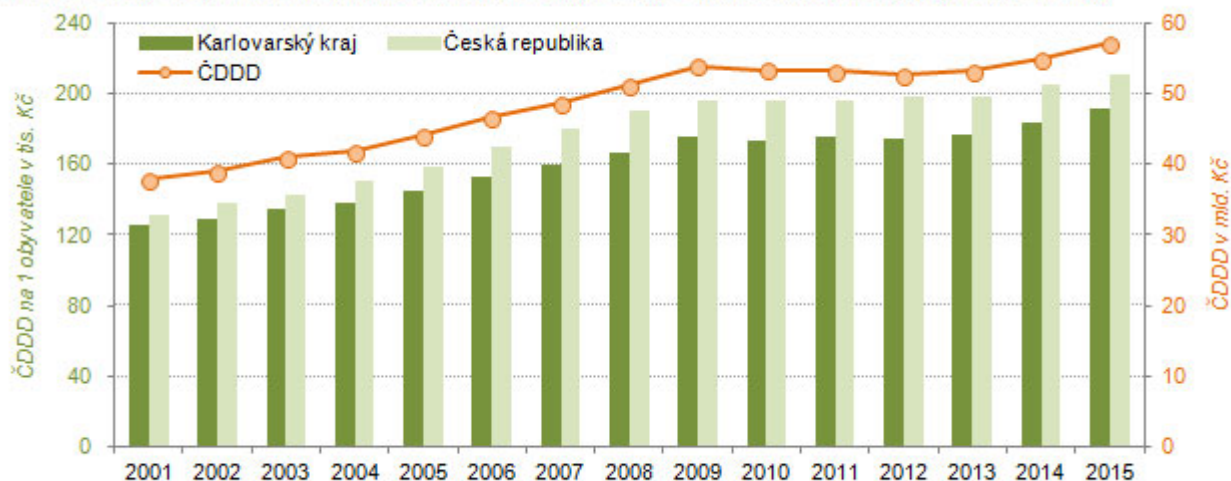

Čtvrtý nejrychlejší nárůst čistých ročních peněžních příjmů na 1 osobu v domácnosti podle výsledků šetření Životní podmínky 2016.

Rostoucí tendenci čistých peněžních příjmů domácností v Karlovarském kraji potvrzují i výsledky výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2016. Čisté roční peněžní příjmy na 1 osobu v domácnosti meziročně vzrostly o 10,5 tis. Kč, tj. o 6,9 %. V rámci celé ČR se jedná o čtvrtý nejrychlejší nárůst po Olomouckém, Jihomoravském a Libereckém kraji. Peněžní příjmy domácností se liší v závislosti na ekonomické situaci daného regionu. Nejlépe jsou na tom domácnosti v Hlavním městě Praze a Středočeském kraji, nejhůře domácnosti v Moravskoslezském a Zlínském kraji. Karlovarský kraj se umístil na 7 příčce pomyslného žebříčku a příjmy na jednu osobu v domácnosti zde činí téměř o 800 Kč méně než je republikový průměr.

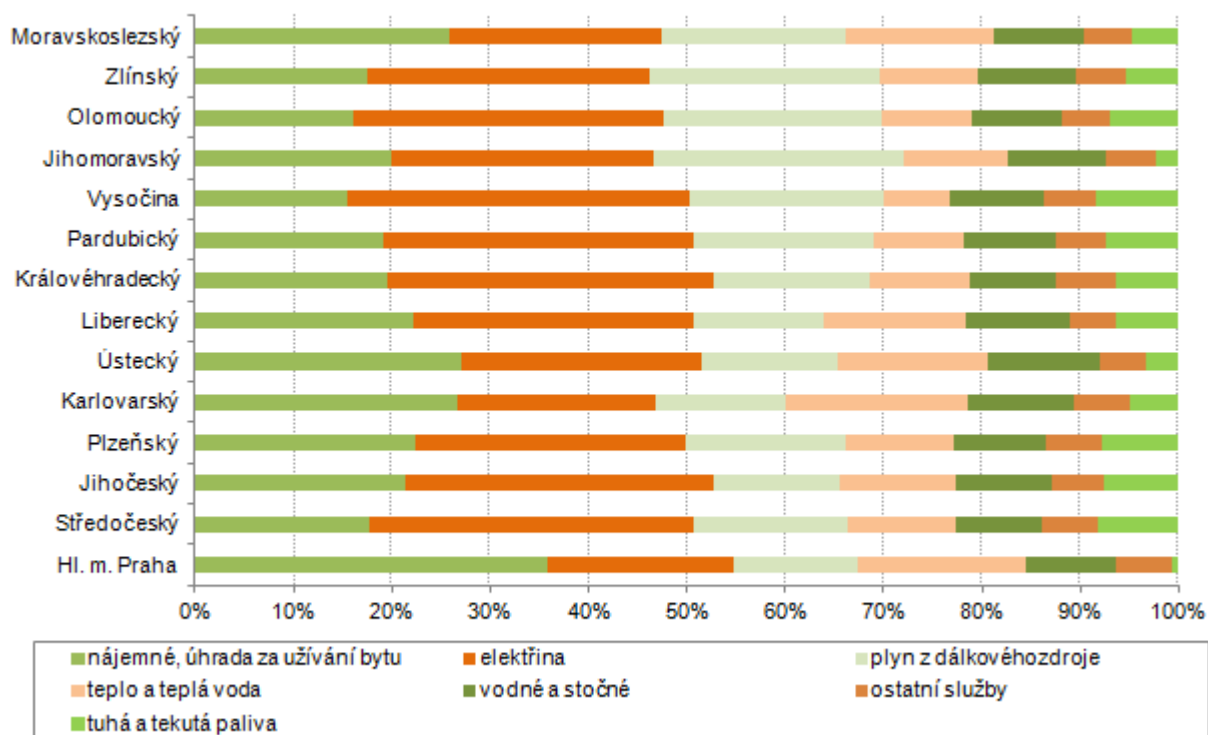
Graf 18 Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDDD) v Karlovarském kraji (běžné ceny)

Zdroj: ČSÚ

Mezi domácnostmi Karlovarského kraje zaujímaly největší podíl domácnosti, kde čistý měsíční příjem na osobu činil 12 až 15 tisíc Kč (28,3 % všech domácností). Podíl těchto domácností je v našem kraji největší ze všech regionů ČR a zároveň je o 4,7 procentního bodu vyšší než průměr ČR. Podíl domácností s nejnižším čistým měsíčním příjmem na osobu do 10 tisíc Kč byl v našem kraji druhý nejnižší (16,4 %) po Hlavním městě Praze. Nejméně domácností mělo měsíční příjem na osobu vyšší než 30 tisíc Kč, (2,7 %).

Graf 19 Struktura nákladů domácností na bydlení podle krajů ČR podle šetření Životní podmínky 2016

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší podíl nákladů domácností na bydlení tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu.

Z celkového čistého měsíčního příjmu vydávaly domácnosti v Karlovarském kraji průměrně 5 338 Kč, tj. 16,9 % na náklady na bydlení. Nejvyšší podíl těchto nákladů tvoří nájemné a úhrada za užívání bytu (26,6 %) a náklady na elektřinu (20,2 %). Jak lze vyčíst z grafu 19, struktura nákladů na bydlení se v jednotlivých krajích liší. Za nájemné a úhradu za užívání bytu zaplatí nejvíce domácnosti v Hlavním městě

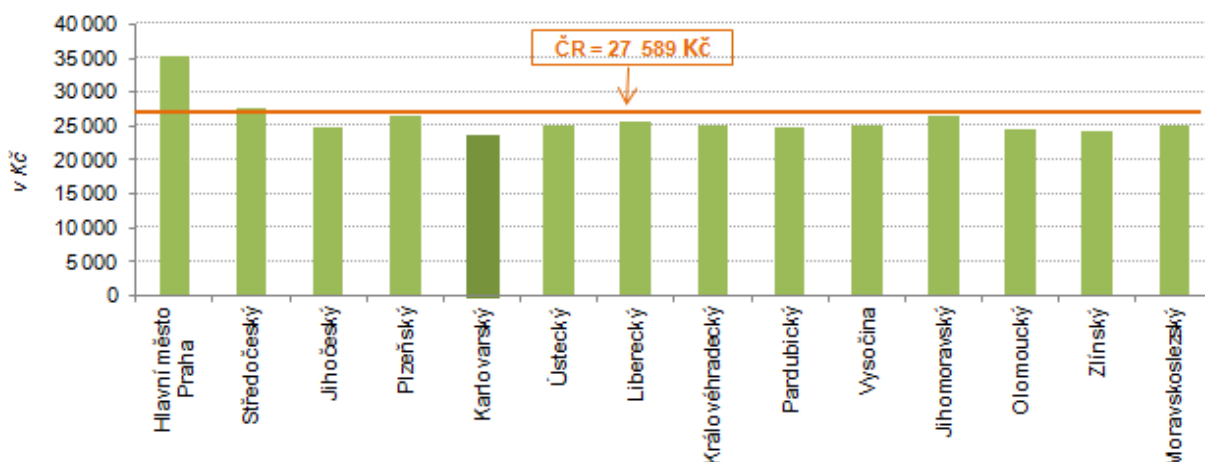
Praxe, platby za elektřinu jsou nejvyšší v Kraji Vysočina a plyn z dálkového zdroje je nejdražší v Jihomoravském kraji. V Karlovarském kraji je největší podíl plateb za teplo a teplou vodu (18,5 %) na celkových nákladech domácností na bydlení ze všech regionů ČR a zároveň tento podíl převyšuje republikový průměr o 5,6 procentního bodu.

Mzdy:

Mzdy reálně meziročně vzrostly.

Výsledky statistiky práce a mezd jsou publikovány tzv. pracovištní metodou, tj. za všechny podniky se sídlem na území kraje se zvýšeným důrazem na průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané, které zohledňují délku pracovního úvazku. Podle tohoto pohledu dosáhla průměrná měsíční mzda v Karlovarském kraji v roce 2016 hodnoty 23 612 Kč.

Graf 20 Průměrné hrubé měsíční mzdy¹⁾ v krajích ČR v roce 2016

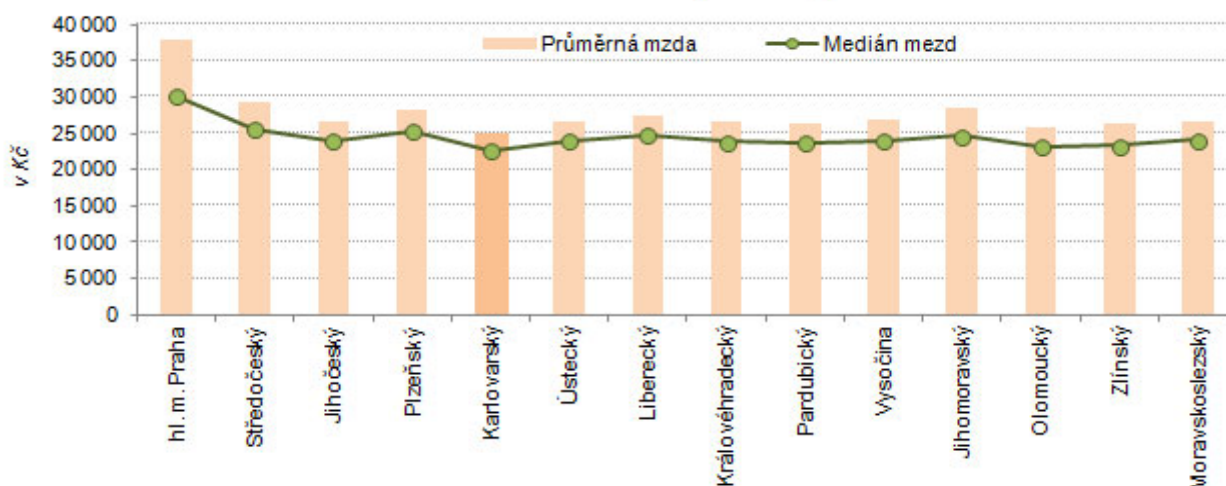

¹⁾ Průměrná mzda přepočtené osoby v podnicích se sídlem v kraji

Zdroj: ČSÚ

Nominálně tak mzda vzrostla o 4,6 % oproti roku 2015, reálně (s ohledem na výši inflace v roce 2016) pak o 3,9 %. Reálná mzda zaznamenala nárůst ve všech krajích ČR bez výjimky, v průměru za ČR se zvýšila o 3,5 %. Ve srovnání se mzdou za Českou republiku byla mzda v kraji nižší o 3 977 Kč. V mezikrajovém porovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdou ze všech regionů ČR.

Graf 21 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd podle krajů v roce 2016

Zdroj: MPSV, MF

Počet zaměstnanců se mírně zvýšil.

Počet zaměstnanců (osob přepočtených na plně zaměstnané) ve všech podnicích se sídlem na území kraje činil v roce 2016 celkem 88,7 tisíc osob, což představuje mírný meziroční nárůst o 0,2 %. K navýšení počtu zaměstnanců ve srovnání s předcházejícím rokem došlo ve všech regionech ČR bez výjimky, v našem kraji byl přítom tento nárůst nejnižší. Naopak nejvíce se zvýšil počet zaměstnanců v Hlavním městě Praze, a to o 3,5 %.

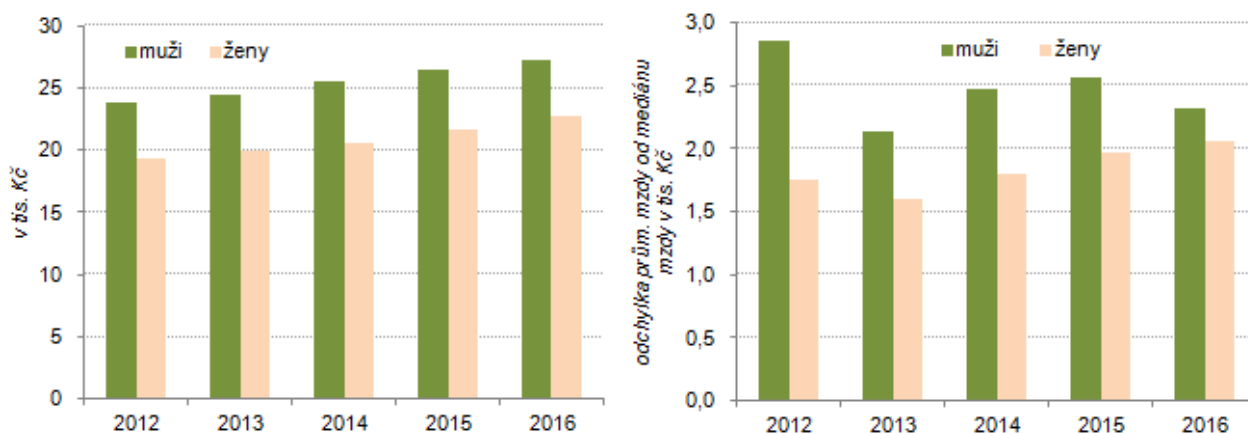
Dle výsledků výběrového šetření hrubé mzdy v kraji stouply.

Podle údajů přebíraných z MPSV (výběrové šetření o průměrném výdělku) a z MF ČR (výběrové šetření o platu a služebním příjmu) dosáhla v roce 2016 průměrná hrubá měsíční mzda v Karlovarském kraji výše 25 006 Kč a doznala tak meziroční nárůst o 887 Kč, tj. o 3,7 %. V rámci celé ČR to představuje nejnižší nárůst hrubé měsíční mzdy oproti minulému roku ze všech regionů.

Mzdy mužů převyšují mzdy žen o 4 400 Kč.

Výsledky šetření potvrdily, že muži dosahují vyšších výdělků než ženy. V roce 2016 činil rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen celkem 4 400 Kč. Mzdy mužů přitom zaznamenaly nárůst o 676 Kč na 27 212 Kč, tj. o 2,5 %, ženy pobíraly v roce 2016 hrubou měsíční mzdu ve výši 22 812 Kč, což je o 1 132 Kč, tj. o 5,2 % více než před rokem. Pozitivním zjištěním je, že v roce 2016 byl již podruhé za sebou po několika letech rozdíl mezi výdělky mužů a žen menší než v předcházejícím roce a také to, že výdělky žen rostly rychleji než výdělky mužů.

Graf 22 Průměrná hrubá měsíční mzda a odchylka mediánu mzdy (tis. Kč) podle pohlaví

Zdroj: MPSV, MF

Medián mzdy je na úrovni 90,7 % průměrné hrubé měsíční mzdy.

Ve výběrovém šetření se zjišťuje také medián mzdy, což je hodnota mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení a lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. V Karlovarském kraji dosáhl v roce 2016 medián mzdy 22 691 Kč, což představuje 90,7 % průměrné hrubé mzdy. Medián mzdy mužů se pohyboval 8,5 % pod průměrnou mzdou mužů a medián mzdy žen se pohyboval 9,1 % pod průměrnou mzdou žen. V celorepublikovém srovnání byl medián mzdy Karlovarského kraje nejnižší ze všech regionů ČR a byl o 2 234 Kč nižší než republikový průměr.

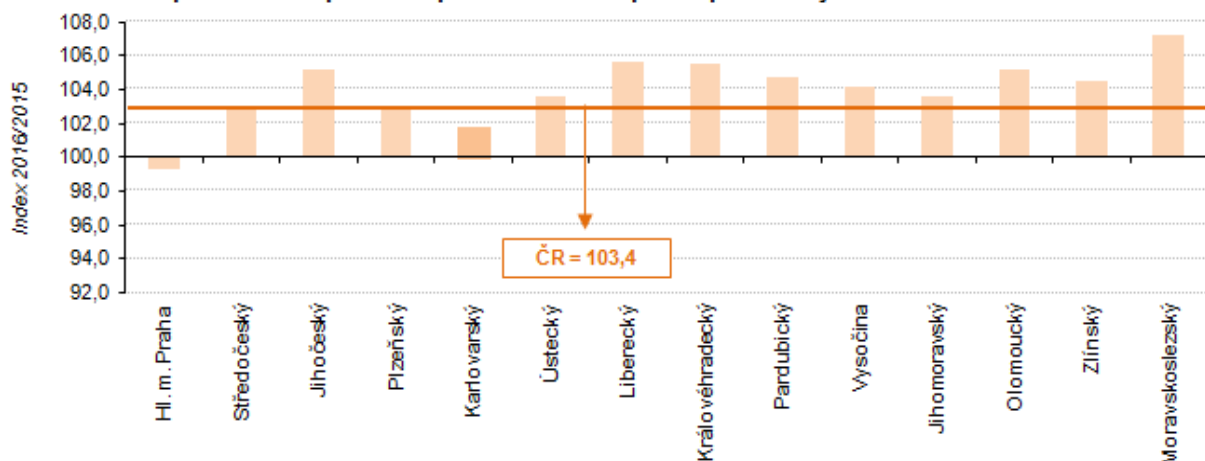
Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti se meziročně nezměnil.

V roce 2016 bylo v Karlovarském kraji nemocensky pojištěno v průměru 86,6 tisíc osob, ve srovnání s minulým rokem se tak počet nemocensky pojištěných osob nezměnil. Nově bylo během roku 2016 v kraji nahlášeno celkem 35 381 případů dočasné pracovní neschopnosti, to představuje meziroční pokles o 384 nových případů. Při pohledu na delší časovou řadu zjišťujeme, že mezi lety 2002 a 2012 vykazoval počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti klesající tendenci, minima dosáhly nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti v roce 2012 (28 409 nově hlášených případů). V následujících třech letech se počty nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti každoročně navyšovaly a v roce 2016 došlo poprvé po několika letech k meziročnímu snížení jejich počtu. Ve srovnání s rokem 2001, kdy počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti kulminoval, bylo v tomto roce o 76 785, tj. o 68,5 % méně. Podobný trend vývoje tohoto ukazatele se projevil i v ostatních regionech ČR.

Průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v Karlovarském kraji v roce 2016 byla 40 dní, ve srovnání s minulým rokem se tato doba zvýšila o 1,2 dne. Na tomto nárůstu se podílela především průměrná doba trvání nemoci, která se meziročně zvýšila o 1,6 dne. V celorepublikovém porovnání průměrné doby trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti vykazuje náš kraj druhou nejnižší tuto dobu ze všech krajů ČR po Hlavním městě Praze a je o 3 dny nižší než republikový průměr (43 dnů). Mezi okresy Karlovarského kraje

nejdéle marodí nemocní v okrese Karlovy Vary (47,4 dne), naopak nejméně v okrese Cheb (36,4 dne).

Graf 23 Změna průměrného procenta pracovní neschopnosti podle krajů ČR

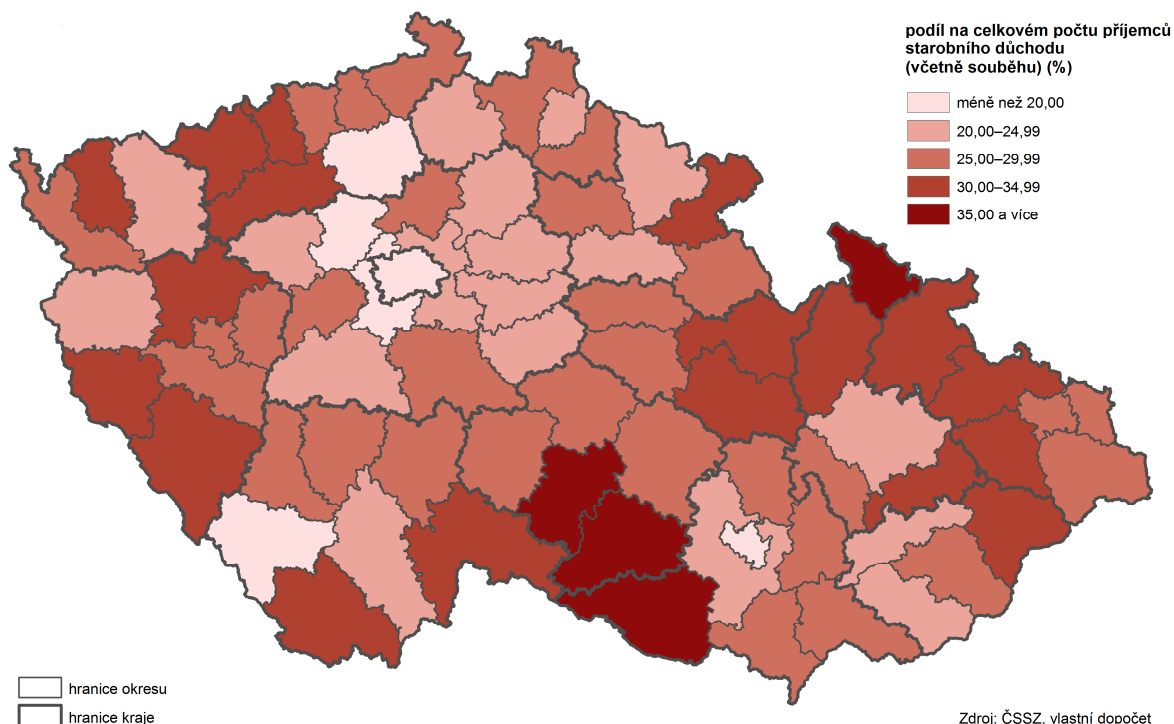

Zdroj: ČSÚ

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti meziročně stouplo.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v kraji při pohledu na delší časovou řadu dosáhlo svého maxima v roce 2002 a od tohoto roku vykazovalo klesající tendenci až do roku 2011. V posledních pěti letech pak meziročně narůstalo. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti v roce 2016 dosáhlo v kraji hodnoty 4,461 %, což představuje nárůst o 0,077 procentního bodu. Nárůst průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti ve srovnání s rokem 2015 byl zaznamenán téměř ve všech regionech České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. V Karlovarském kraji byl tento nárůst nejnižší mezi kraji ČR. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší procento dočasné pracovní neschopnosti okres Sokolov (4,570 %), naopak nejnižší okres Cheb (4,342 %).

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2016

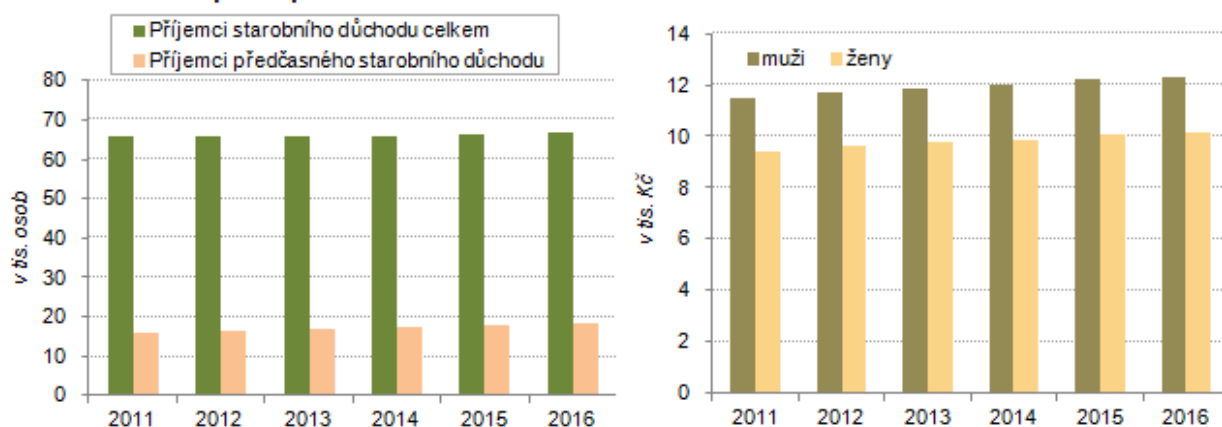

Důchody

Na konci roku 2016 bylo v kraji evidováno 80 373 příjemců všech typů důchodů, tj. starobních, invalidních, sirotčích, vdovských či vdoveckých, což je o 0,4 % více než před rokem.

Graf 24 Příjemci starobního a předčasného starobního důchodu a průměrný měsíční starobní důchod¹⁾ podle pohlaví

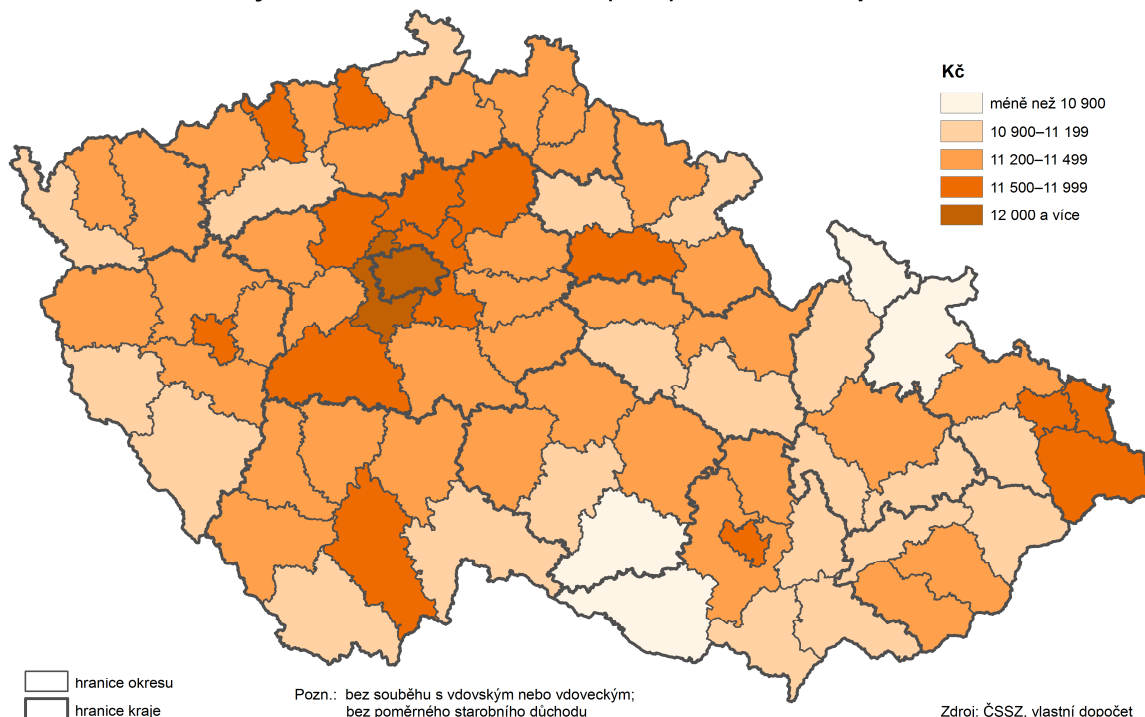
¹⁾ sólo důchody bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Zdroj: MPSV, MF ČR

Počet příjemců důchodů mírně stoupl...

Nejvyšší podíl tvoří příjemci starobního důchodu, a to včetně souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, kterých bylo 67 003 (tj. 83,4 % všech příjemců důchodů), z nichž žen je 61,0 %. Ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje meziroční nárůst o 0,7 %. Předčasný starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) pobíralo 18 506 příjemců, z toho žen bylo 10 758, tj. 58,1 %. Podíl těchto příjemců činil 27,6 % příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu). Podíl příjemců předčasných starobních důchodů vykazuje rostoucí trend, oproti předcházejícímu roku se zvýšil o 0,5 procentního bodu a ve srovnání s rokem 2011 činil tento nárůst 3,7 procentního bodu

Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v okresech v prosinci 2016

...průměrná výše důchodu se také zvýšila.

Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu (sólo) činila v roce 2016 celkem 11 156 Kč. Muži – důchodci přitom pobírali starobní důchod (12 289 Kč) o více než 2 tis. Kč vyšší než ženy – důchodkyně (10 146 Kč). Meziročně tak vzrostl důchod mužů o 0,5 % a důchod žen o 0,7 %. Podíl průměrné výše starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu v roce 2016 činil 49,2 % a ve srovnání s předchozím rokem vykázal pokles o 1,7 procentního bodu.

Výše státní sociální podpory klesá.

V roce 2016 byly obyvatelům v Karlovarském kraji vyplaceny dávky státní sociální podpory (včetně dávek pěstounské péče) ve výši 986 mil. Kč, což je o 11,1 % méně než v předcházejícím roce. Pokračoval tak klesající trend výše vyplacených dávek státní sociální podpory posledních let. Téměř polovinu dávek státní sociální podpory tvoří přídavek na dítě.

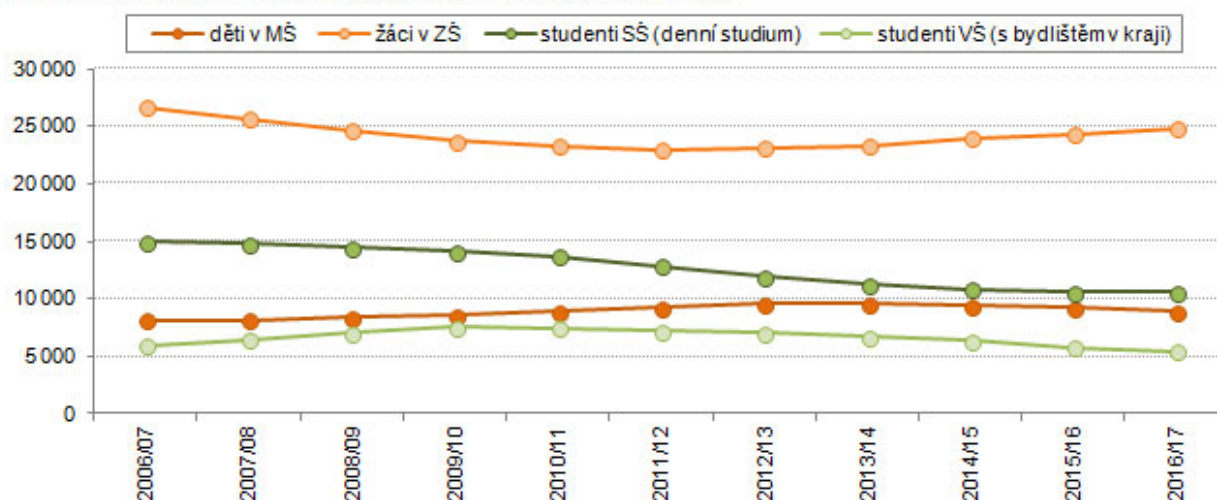
Šesté nejvyšší dávky státní sociální podpory na 1 obyvatele v rámci celé ČR.

Pokud přepočteme výdaje na dávky státní sociální podpory na jednoho obyvatele, zjišťujeme, že průměrně bylo každému obyvatele Karlovarského kraje v roce 2016 vyplaceno 3 317 Kč, což je o 398 Kč méně než před rokem. Mezi regiony ČR byla v roce 2016 výše dávek státní sociální podpory na jednoho obyvatele 6. nejvyšší po Ústeckém, Moravskoslezském, Libereckém kraji, Hlavním městě Praze a Jihomoravském kraji a průměr ČR převyšovala o 7 Kč.

**Školství:
Počet dětí v mateřských školách již třetí rok po sobě po několika letech růstu opět klesá.**

Ve školním roce 2016/2017 fungovalo v kraji 123 mateřských škol, tyto mateřské školy navštěvovalo 8 856 dětí. Po stoupajícím trendu počtu dětí v mateřských školách několika posledních let tak v tomto roce došlo již třetí rok po sobě k meziročnímu poklesu počtu dětí v mateřských školách, a to o 4,5 %. Tato skutečnost má souvislost s tím, že silné ročníky matek narozených v sedmdesátých letech 20. století již nemají fertilitní věk. V jedné třídě přitom bylo průměrně 23 dětí.

Graf 25 Žáci a studenti podle typu školy v Karlovarském kraji

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání

Počet žáků základních škol stoupá.

Základní školy navštěvovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 24 845 žáků, což je o 486, tj. o 2,0 % žáků více než v minulém roce. Pokračoval tak trend nárůstu počtu žáků na základních školách, který je v kraji patrný již od školního roku 2012/2013. K meziročnímu nárůstu počtu žáků základních škol došlo ve všech regionech ČR bez výjimky, Karlovarský kraj přitom vykazoval pátý nejvyšší nárůst po Zlínském kraji, Moravskoslezském kraji, Kraji Vysočina, Ústeckém kraji. V průměru bylo v jedné třídě na základních školách v kraji 20 žáků.

Méně studentů středních i vyšších odborných škol.

Střední školy v kraji zaznamenaly meziroční pokles počtu svých studentů, stejně jako v minulých letech. Ve školním roce 2016/2017 studovalo na středních školách 10 615 studentů denního studia, což je oproti minulému roku o 0,2 % méně. Došlo také k výraznému poklesu počtu studentů vyšších odborných škol, a to o 16,5 % na 375 studentů denní formy vzdělávání.

Počet studentů vysokých škol se již několik let snižuje.

Na vysoké škole studovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 5 441 studentů s bydlištěm v Karlovarském kraji, což je o 338 (o 5,8 %) studentů méně než před rokem. Klesající tendenci počtu studentů vysokých škol lze v kraji vysledovat již od školního roku 2010/2011, a to jak u studentů s bydlištěm v kraji, tak i u studentů podle kraje výuky. Meziroční pokles studentů vysokých škol zaznamenaly všechny regiony ČR, v našem kraji byl tento pokles prakticky stejný jako průměr ČR.

**Zdravotnictví:
Počet lékařů meziročně poklesl.**

V roce 2015 bylo v Karlovarském kraji evidováno 1 278 lékařů, z toho 98,2 % v nestátních zařízeních. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo k poklesu počtu lékařů v kraji o 4,1 %. V přepočtu na populaci byl v kraji zhruba 1 lékař na 233 obyvatel, touto hodnotou zaujímá kraj 9. místo na pomyslném žebříčku mezi kraji ČR. V rámci kraje připadá nejvíce obyvatel na jednoho lékaře v okrese Sokolov (337), naopak nejméně v okrese Karlovy Vary (178).

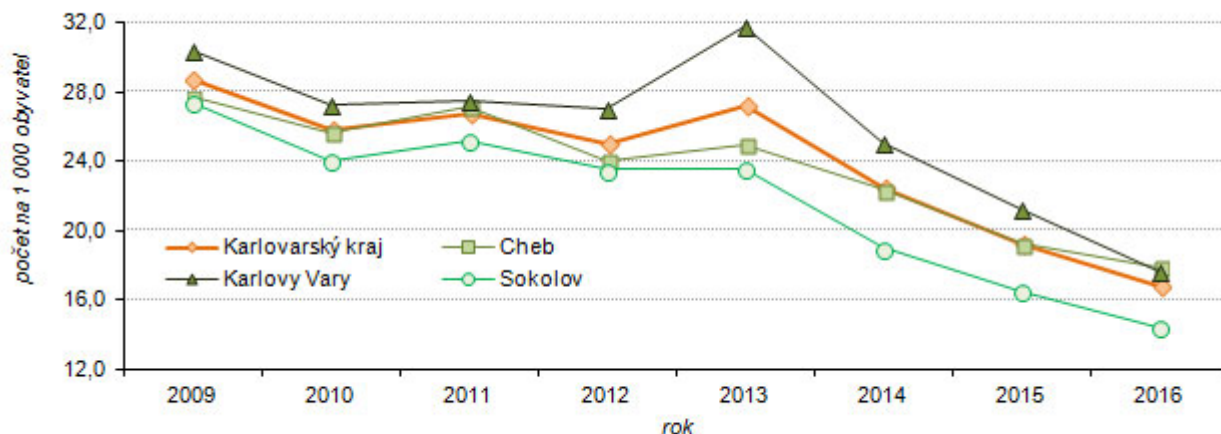
Počet lůžek v nemocnicích se meziročně snížil.

V kraji funguje 5 nemocnic, v nichž bylo v roce 2015 celkem 1 348 lůžek. Počet lůžek v nemocnicích tak zaznamenal meziroční pokles, a to o 3,5 %. Snížila se i hodnota ukazatele počtu lůžek v přepočtu na 1 000 obyvatel, Karlovarský kraj vykazoval třetí nejnižší hodnotu tohoto ukazatele (4,5) mezi kraji ČR po Středočeském a Zlínském kraji a nedosahuje celorepublikového průměru o 0,9 lůžka na 1 000 obyvatel. Průměrná délka ošetrovací doby v kraji vykazuje dlouhodobě klesající trend, v posledních deseti letech se snížila o 1,2 dne ze 7,9 dnů ošetrovací doby v roce 2005 na 6,6 dnů ošetrovací doby v roce 2015.

**Kriminalita:
Zjištěných trestných činů bylo méně.**

V kraji bylo v roce 2016 zjištěno celkem 4 983 trestných činů, již třetí rok za sebou se tak počet zjištěných trestných činů snížil. Meziroční pokles v roce 2016 činil 13,1 %. V celorepublikovém srovnání zaznamenaly snížení kriminality všechny regiony ČR, Karlovarský kraj vykazoval čtvrtý největší meziroční pokles ze všech krajů ČR. Počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě klesající tendenci, v posledních deseti letech se hodnota tohoto ukazatele snížila z hodnoty 31,0 v roce 2006 na 16,8 v roce 2016. V přepočtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel zaujímá Karlovarský kraj osmé místo mezi všemi regiony ČR společně s Plzeňským krajem a pohybuje se pod republikovým průměrem (20,6).

Graf 26 Vývoj počtu trestných činů na 1 000 obyvatel v okresech Karlovarského kraje

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Mezi okresy Karlovarského kraje nejvíce trestných činů na 1 000 obyvatel vykazoval okres Cheb (17,9), nejméně pak okres Sokolov (14,4). Objasnit se podařilo celkem 3 380 trestných činů, což je o 15,0 % méně, než v předcházejícím roce. Nejúspěšnější byli kriminalisté v okrese Karlovy Vary, kde se podařilo objasnit 49,7 % všech objasněných trestných činů v kraji.

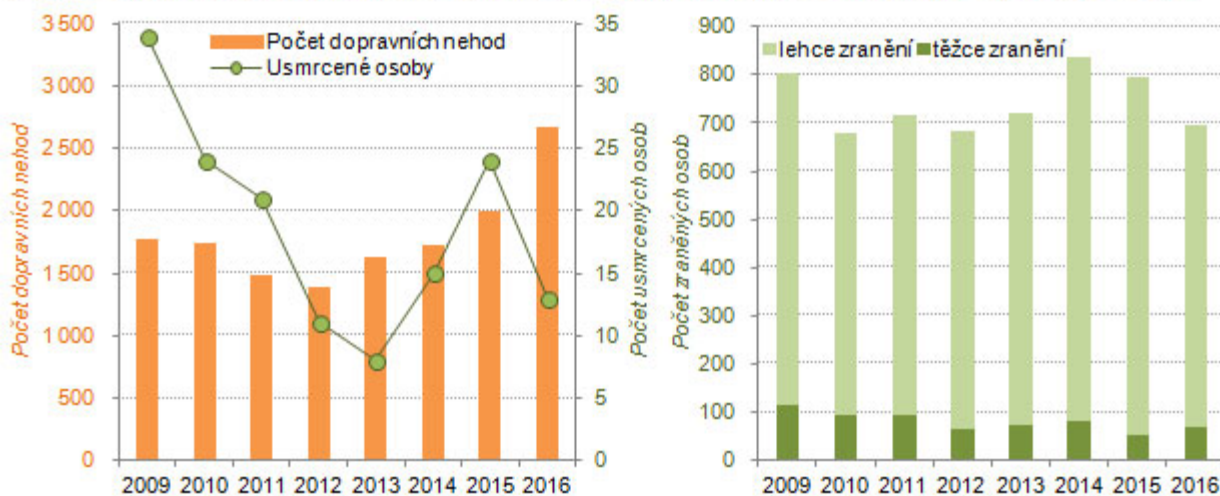
**Dopravní nehody:
Počet dopravních nehod se meziročně**

Již čtvrtý rok za sebou se meziročně zvyšuje počet dopravních nehod v Karlovarském kraji, v roce 2016 došlo oproti minulému roku k výraznému zvýšení počtu dopravních nehod, a to o 679, tj. o 34,0 %. To představuje nejvyšší nárůst

zvýšil nejvíce v celé ČR.

v celé ČR. Nejvíce se na tomto nárůstu podílel okres Karlovy Vary (nárůst o 45,4 %), naopak v okrese Cheb se počet nehod meziročně zvýšil nejméně (o 9,0 %). Mezi všemi regiony ČR dosahuje ukazatel počtu dopravních nehod na 1 000 obyvatel v našem kraji páté nejvyšší hodnoty (9,0) a je o 0,4 procentního bodu nižší než je republikový průměr.

Graf 27 Dopravní nehody, zranění a usmrcené osoby v Karlovarském kraji v letech 2009–2016

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Výrazný pokles počtu usmrcených osob při dopravních nehodách.

Od roku 2004 jsme mohli v kraji sledovat trend snižování počtu osob usmrcených při dopravních nehodách, v letech 2014 a 2015 se však počet úmrtí meziročně zvyšoval. Naopak v roce 2016 na silnicích Karlovarského kraje zemřelo 13 osob, což představuje meziroční pokles o 11 usmrcených osob, tj. o 45,8 %. V celorepublikovém srovnání to představuje největší pokles počtu zemřelých při dopravních nehodách. Usmrcených osob bylo ve srovnání v předcházejícím rokem méně téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Plzeňského a Středočeského kraje. V našem kraji se snižoval i počet lehce zraněných, těžce zraněných bylo naopak více. Největší počet dopravních nehod byl způsoben nesprávným způsobem jízdy a nepřiměřenou rychlostí.

Podrobnější údaje k sociálnímu vývoji Karlovarského kraje v roce 2016:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil 4. čtvrtletí 2016](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil – roční průměry 2016](#)

[Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR 4. čtvrtletí 2016](#)

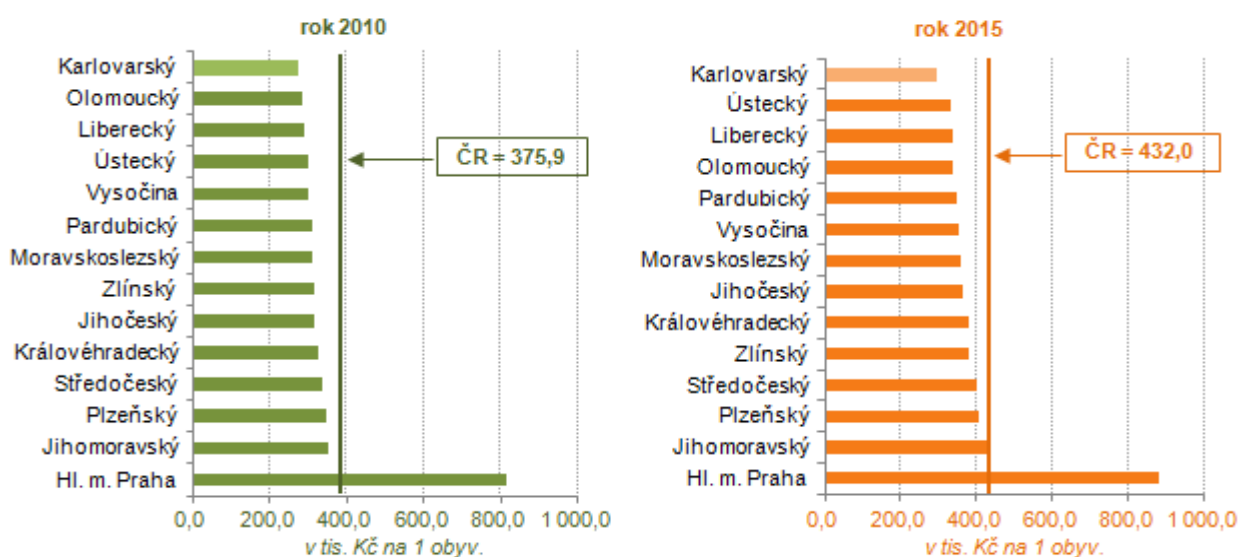

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomický rámec:
HDP druhý rok za sebou vykázal meziroční nárůst.

Makroekonomická data v krajském členění budou k dispozici až na konci roku 2017, proto hodnocení vývoje kraje je omezeno rokem 2015. Regionální hrubý domácí produkt v běžných cenách (HDP) v Karlovarském kraji dlouhodobě (až do roku 2009) vykazoval meziroční nárůst, poté následovalo několik let stagnace či mírného poklesu a v roce 2014 opět zaznamenal poprvé mírný nárůst oproti minulému roku. Tento nárůst pokračoval i v roce 2015, a to o 2,8 %. Podíl kraje na tvorbě HDP v rámci České republiky činil 1,9 %, což je nejnižší podíl ze všech regionů ČR. Tento podíl se navíc postupně snižuje, od roku 2005 došlo k jeho poklesu o 0,4 procentního bodu. Nejvíce se na tvorbě HDP České republiky podílí Hlavní město Praha (24,4 %), dále pak Středočeský kraj (11,6 %), Jihomoravský kraj (11,0 %) a kraj Moravskoslezský (9,6 %).

Graf 28 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (v tis. Kč, běžné ceny) podle krajů ČR v letech 2010 a 2015

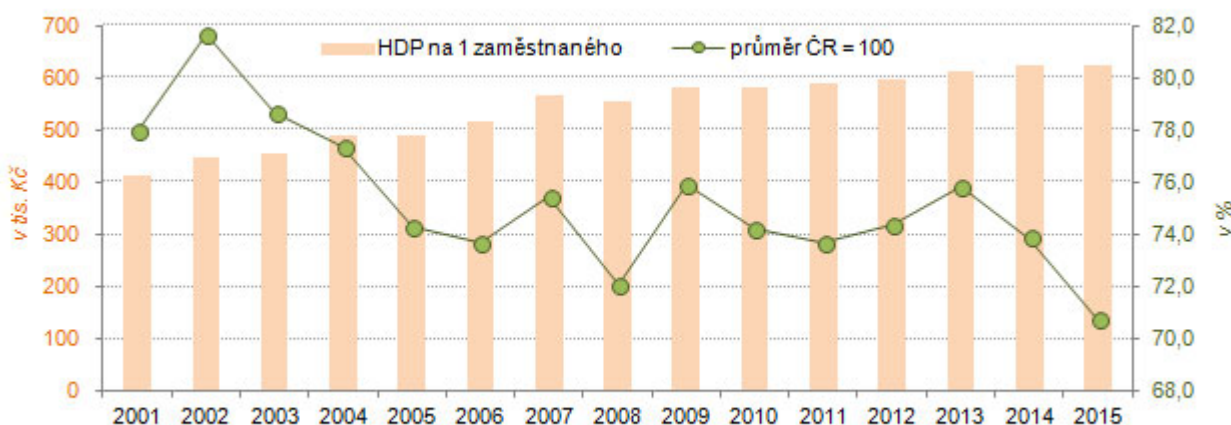

Zdroj: ČSÚ

Hodnota HDP na 1 obyvatele je dlouhodobě nejnižší mezi krajů ČR.

Velmi podobný byl i vývoj hrubého domácího produktu v běžných cenách na jednoho obyvatele. Jeho hodnota činila v roce 2015 v Karlovarském kraji celkem 291 304 Kč, což představuje meziroční nárůst o 3,3 %. Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele se zvýšil ve všech regionech ČR, v našem kraji bylo toto zvýšení nejnižší ze všech krajů a na průměr ČR nedosahovalo o 2,1 procentního bodu. Dlouhodobě platí, že hodnota HDP na jednoho obyvatele v Karlovarském kraji je nejnižší mezi krajů ČR.

Graf 29 Regionální HDP na jednoho zaměstnaného v Karlovarském kraji (v běžných cenách)

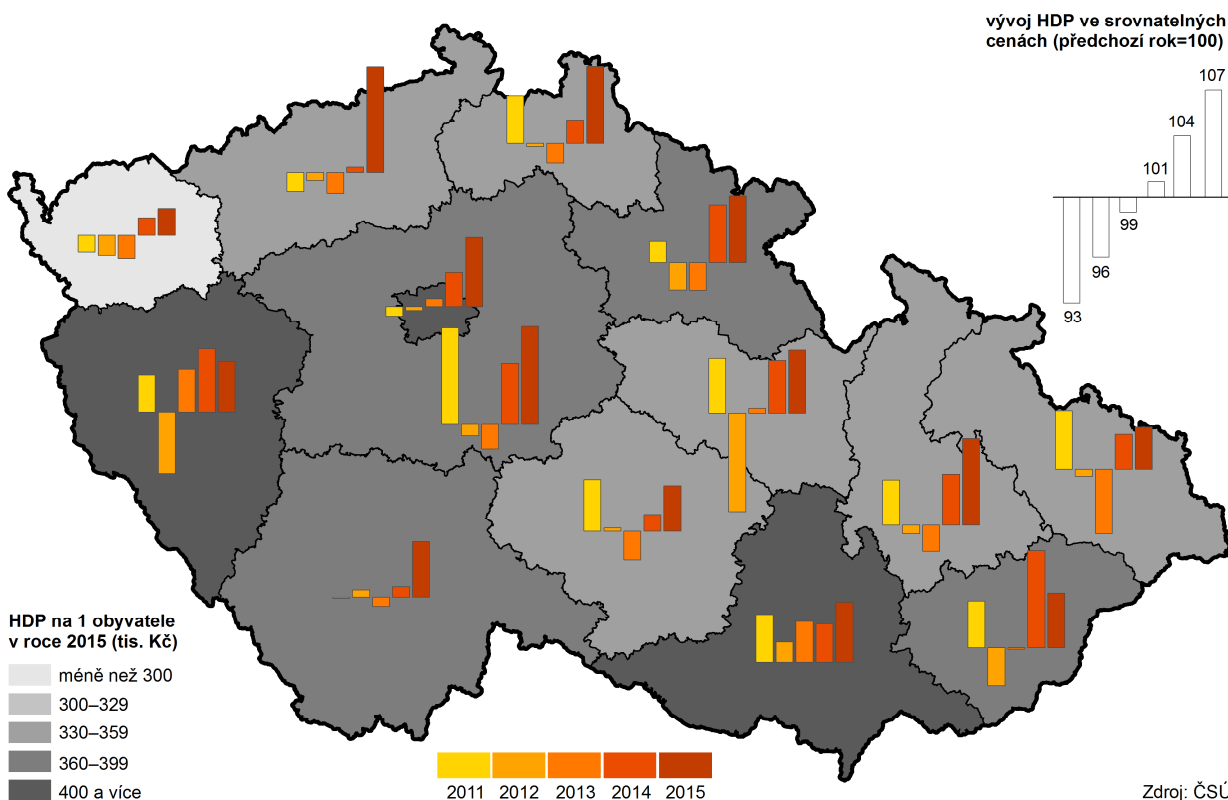

Zdroj: ČSÚ

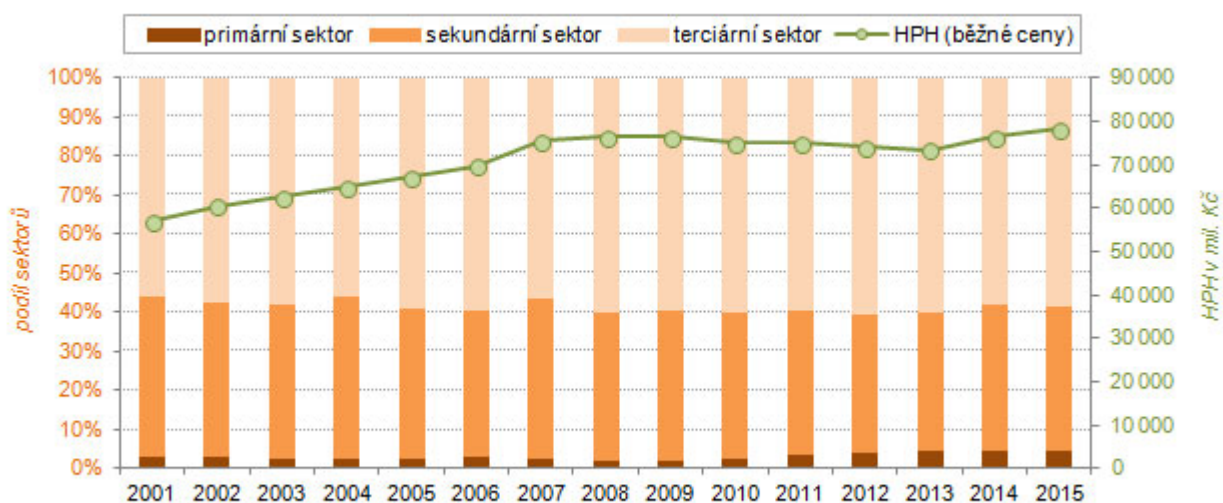
**Produktivita práce
doznala mírný
meziroční pokles.**

Produktivita práce, vyjádřená přepočtem regionálního HDP v běžných cenách na jednoho zaměstnaného, dosáhla v Karlovarském kraji v roce 2015 hodnoty 622,6 tis. Kč, což je o 0,2 % méně než v předcházejícím roce. Náš kraj tak byl jediným regionem ČR, kde se produktivita práce ve srovnání s předcházejícím rokem snížila, ve všech ostatních krajích zaznamenala naopak nárůst. V celé ČR se meziročně produktivita práce zvýšila o 4,1%, nejvyšší nárůst byl zaznamenán v Ústeckém kraji (o 9,1 %). Pokles produktivity práce v Karlovarském kraji je dán tím, že zaměstnanost rostla v roce 2015 rychleji (o 4,0 tis. osob, tj. o 3,0 %) než regionální hrubý domácí produkt.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2011 až 2015

Graf 30 Hrubá přidaná hodnota v Karlovarském kraji (běžné ceny)

Zdroj: ČSÚ

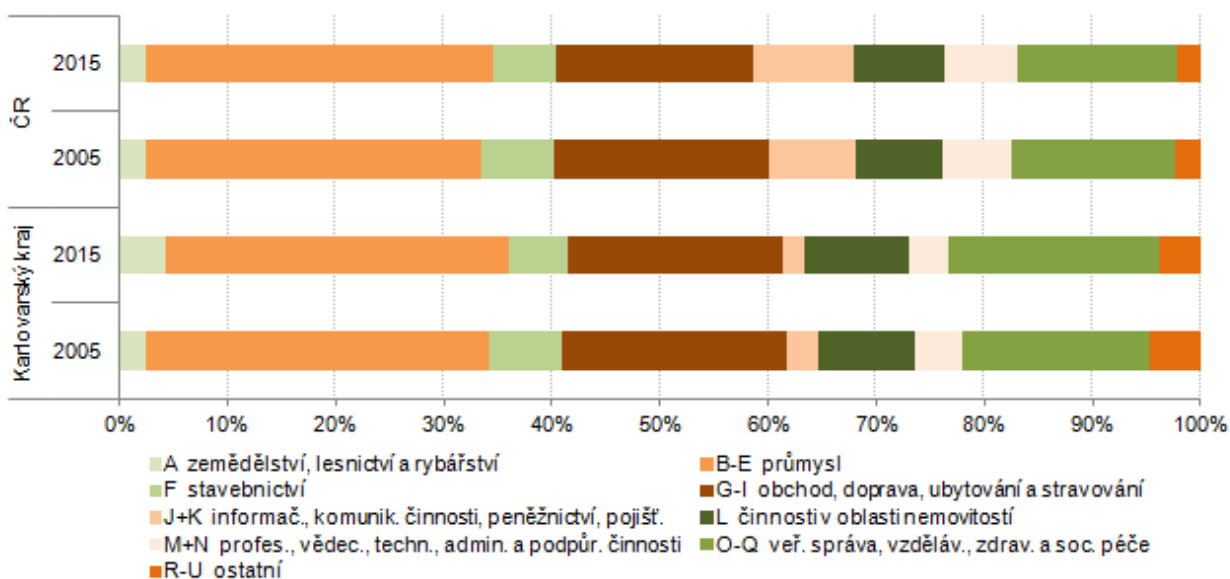
Hrubá přidaná hodnota po několika letech poklesu vykázala již druhý rok za sebou meziroční nárůst.

Hodnota hrubé přidané hodnoty (HPH) v Karlovarském kraji vykazovala od roku 1995 dlouhodobý rostoucí trend, od roku 2010 několik let za sebou zaznamenala meziroční pokles. V roce 2015 již druhý rok po sobě opět doznala její hodnota nárůst oproti předcházejícímu roku, a to o 2,2 % (na 78 183 mil. Kč). V celorepublikovém srovnání se v tomto roce HPH zvýšila ve všech regionech ČR, v našem kraji byl tento nárůst nejnižší a na republikový průměr nedosahoval o 2,8 procentního bodu.

Podíl primárního sektoru na tvorbě HPH zaznamenal meziroční pokles.

Zastoupení primárního sektoru na tvorbě HPH mělo v kraji dlouhodobě klesající tendenci až do roku 2008, kdy dosáhlo svého dosavadního minima, v následujících letech vykazoval podíl primárního sektoru pravidelně každoroční nárůst až do roku 2014. V roce 2015 se podíl primárního sektoru na tvorbě HPH kraje poprvé od roku 2008 mírně snížil. Na tvorbě HPH byl zastoupen 4,3 %, což je o 0,2 procentního bodu méně než v předcházejícím roce.

Graf 31 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji a v ČR

Zdroj: ČSÚ

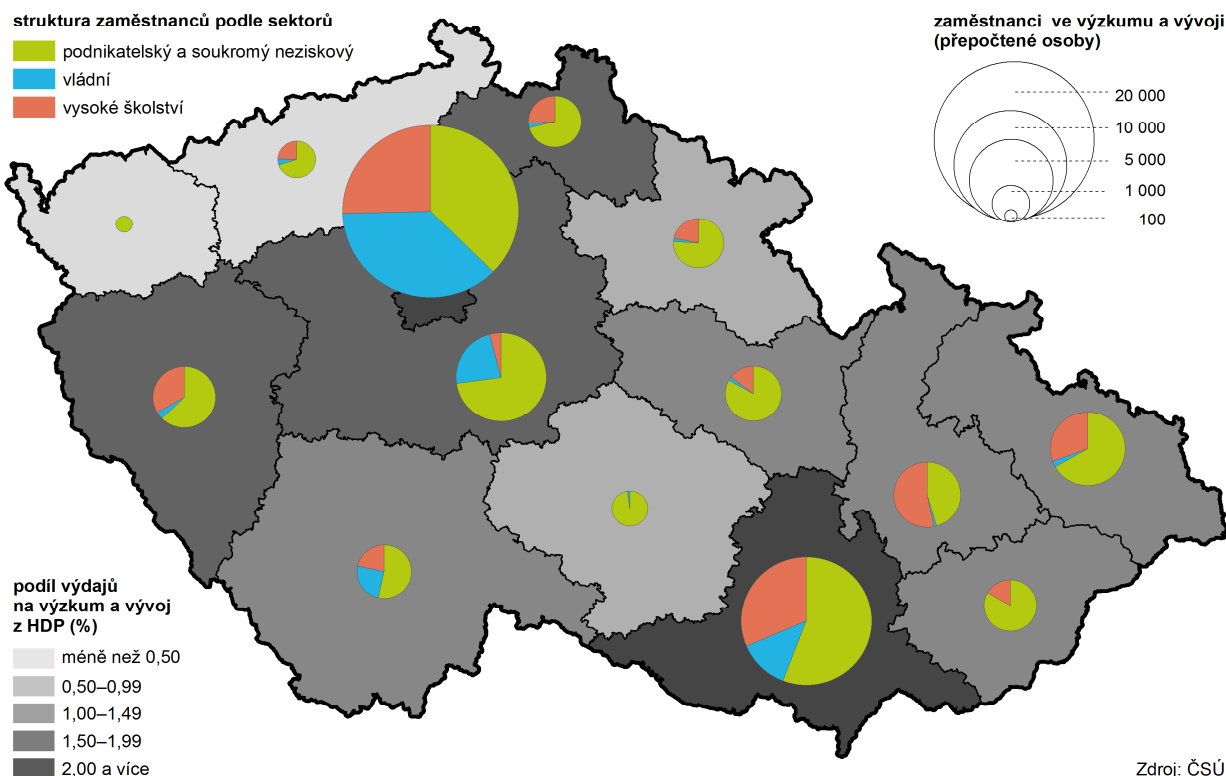
Nejvyšší podíl na tvorbě HPH má terciární sektor.

Podíl sekundárního sektoru (těžba a dobývání, průmysl, stavebnictví) se na tvorbě HPH v kraji v roce 2015 oproti minulému roku snížil o 0,7 procentního bodu na 37,3 % a byl o 0,5 procentního bodu nižší než republikový průměr. Nejvýznamněji rostla oblast stavebnictví (meziroční nárůst o 7,2 %). Nejvyšší podíl na tvorbě HPH vykazuje dlouhodobě terciární sektor (obchod, služby, doprava a skladování, ubytování, stravování, veřejná správa, informační a komunikační činnosti, vzdělávání atd.). V roce 2015 činil tento podíl 58,5 % a meziročně se zvýšil o 0,5 procentního bodu.

Věda, výzkum: Nárůst počtu pracovníků ve vědě a výzkumu.

Poslední dostupná data z oblasti výzkumu a vývoje máme k dispozici za rok 2015, proto se při hodnocení vývoje zaměříme jen na tento rok. Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje v průběhu let 2001–2010 v Karlovarském kraji kolísal. Od roku 2011 však počet těchto zaměstnanců vykazuje rostoucí tendenci. V roce 2015 jich bylo v kraji celkem 207 a jejich počet se navýšil o 49, tj. o 30,8 % oproti roku předcházejícímu. To představuje nejvyšší nárůst počtu zaměstnanců ve vědě a výzkumu ze všech regionů ČR a republikový průměr převyšuje o 27,7 procentního bodu. Z celkového počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje tvořili 44,4 % výzkumní pracovníci, ve srovnání s rokem 2014 tak došlo k poklesu podílu výzkumných pracovníků o 4,8 procentního bodu. Pouze 17,0 % všech výzkumných pracovníků tvořily v roce 2015 ženy. Vědeckých pracovníků bylo v roce 2015 v kraji 12, jejich počet se meziročně nezměnil.

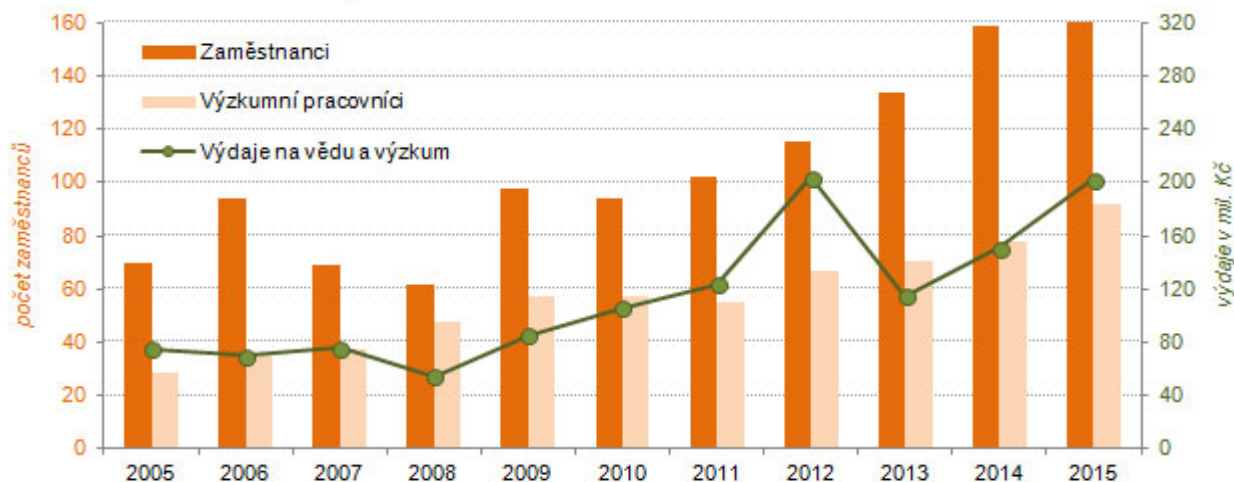
Výzkum a vývoj v krajích v roce 2015

Výdaje na výzkum a vývoj rostly nejvíce v celé ČR.

Výše výdajů do vědy a výzkumu je jedním z důležitých faktorů ovlivňujících rozvoj společnosti daného regionu. Pozitivním zjištěním je, že výdaje na vědu a výzkum v Karlovarském kraji vykazují z dlouhodobého hlediska stoupající tendenci, v roce 2015 činily celkem 202,7 mil. Kč a meziročně tak zaznamenaly nárůst o 34,0 %.

Graf 32 Zaměstnanci ve vědě a výzkumu (přečtené osoby) a výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč) v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

V celorepublikovém srovnání to představuje nejvyšší nárůst ze všech regionů a průměr ČR převyšuje o 29,8 procentního bodu. Zároveň však stále platí, že podíl výdajů na vědu a výzkum v Karlovarském kraji je nejnižší ze všech regionů ČR (pouze 0,2 %). Výdaje na vědu a výzkum ve srovnání s minulým rokem stouply v polovině regionů ČR, naopak ve druhé polovině krajů výdaje na vědu a výzkum meziročně klesly, největší pokles byl přitom zaznamenán v Olomouckém kraji (o 11,7 %).

Věda a výzkum jsou financovány především podnikatelským sektorem.

Na financování výzkumu a vývoje Karlovarského kraje se dlouhodobě podílí především podnikatelský sektor. V roce 2015 poskytli podnikatelé celkem 178,0 mil. Kč, což je 87,8 % všech výdajů na výzkum a vývoj v kraji. Z veřejného rozpočtu byla poskytnuta částka 17,3 mil. Kč, což představuje 8,5 % celkových výdajů. Určitá částka bývá poskytnuta také ze zahraničních zdrojů, v roce 2015 činila její výše 7,4 mil. Kč.

Informační technologie: Více domácností vybavených osobním počítačem...

Ze statistik o využívání informačních a komunikačních technologií vyplývá, že tyto technologie se čím dál víc stávají nedílnou součástí našich životů. V Karlovarském kraji bylo v roce 2015 vybaveno osobním počítačem celkem 75,5 % všech domácností, ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje nárůst o 3,9 procentního bodu. V období posledních deseti let stoupl počet domácností vybavených osobním počítačem dokonce o 44,3 procentního bodu. V mezikrajském srovnání zaujímá náš kraj 3. místo pomyslného žebříčku a hodnotu republikového průměru převyšuje o 1,9 procentního bodu.

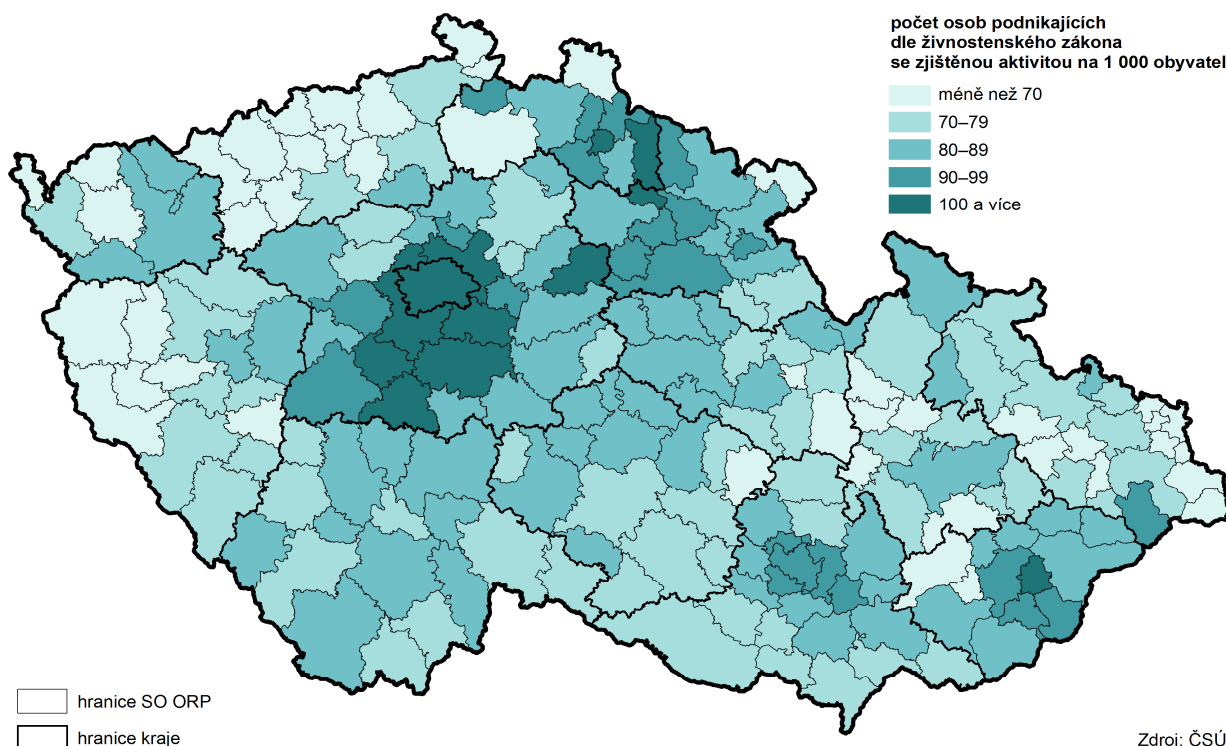
...a také s připojením na internet.

Stejně dynamicky narůstal také počet domácností vybavených připojením na internet, v roce 2015 bylo těchto domácností 75,0 %, vysokorychlostní internet přitom mělo připojeno 73,9 % domácností. Stejný rostoucí trend lze vysledovat ve všech regionech ČR.

Nákupy přes internet jsou čím dál oblíbenější.

Obyvatelé Karlovarského kraje ve věku 16 a více let stále více využívají možnosti nákupu zboží či služeb přes internet. Tímto způsobem v roce 2015 nakoupilo 48,0 % osob starších 16 let, což je největší podíl ze všech regionů ČR a zároveň je o 6,4 procentních bodů vyšší než republikový průměr. Ve srovnání s rokem 2005 se zvýšil podíl nakupujících přes internet v Karlovarském kraji o 42,4 procentních bodů.

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2016

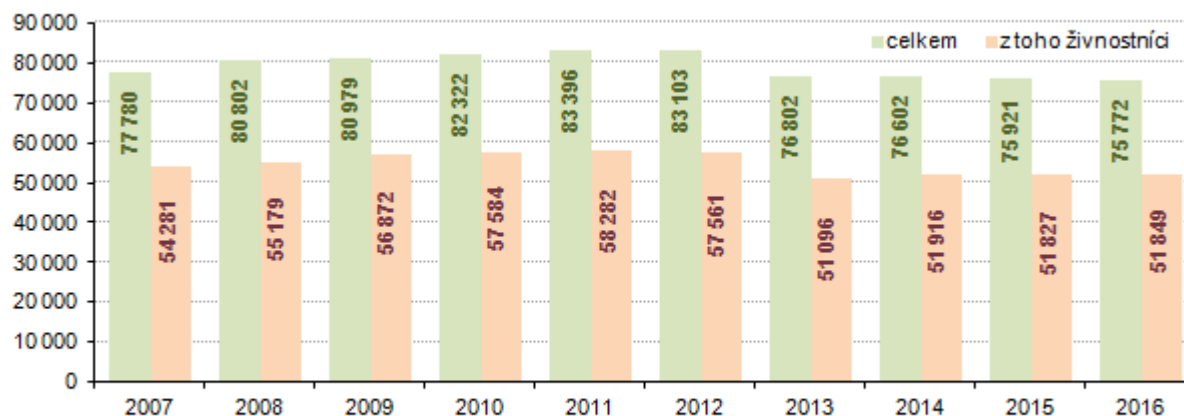

Ekonomické subjekty: Nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti ubytování, stravování a pohostinství v rámci ČR.

Ke konci roku 2016 mělo v Karlovarském kraji registrováno své sídlo 75 772 ekonomických subjektů, což představuje mírný meziroční pokles, a to o 0,2 %. Je třeba mít na paměti, že vlivem zpřesnění dat podle Registru osob, ke kterému došlo v roce 2012, nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné se staršími roky. Celkem 68,4 % z registrovaných ekonomických subjektů tvořily osoby podnikající dle živnostenského zákona. Většina ekonomických subjektů (91,4 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám. Podle převažující činnosti

CZ-NACE zaujímají nejvyšší podíl v kraji ekonomické subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (21,9 %). Ekonomické subjekty působící v oblasti ubytování, stravování a pohostinství činí v Karlovarském kraji 8,5 % všech ekonomických subjektů, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR a ve srovnání s republikovým průměrem je tento podíl vyšší o 3,3 procentního bodu.

Graf 33 Počet ekonomických subjektů v Karlovarském kraji k 31. 12.^{*)}

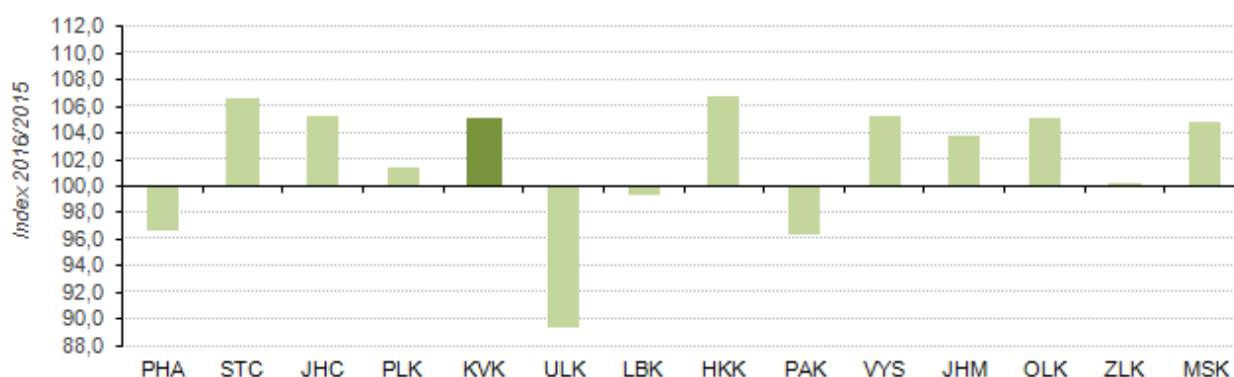
^{*)} vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

Zdroj: ČSÚ

**Průmysl:
Tržby průmyslových podniků meziročně vzrostly.**

V kraji mělo v roce 2016 své sídlo celkem 70 velkých průmyslových podniků³. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích Karlovarského kraje zaznamenaly v souvislosti s hospodářským poklesem v roce 2009 prudké snížení (o 16,0 %). V následujících letech tržby každoročně rostly s výjimkou roku 2012, kdy stagnovaly a roku 2015, kdy v našem kraji došlo poprvé po několika letech k jejich mírnému poklesu. V roce 2016 tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v našem kraji zaznamenaly opět meziroční nárůst, a to o 5,1 % na 40 mld. Kč. Tržby v průmyslu vzrostly ve většině krajů ČR s výjimkou Ústeckého kraje, Pardubického kraje, Hlavního města Prahy a Libereckého kraje. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za ČR doznala meziroční nárůst o 1,7 %. Na celorepublikových tržbách se průmysl našeho kraje podílel 1,2 %.

Graf 34 Změna tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy^{*)} v krajích ČR

^{*)} v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Zdroj: ČSÚ

Počet zaměstnanců v průmyslu se v kraji zvýšil.

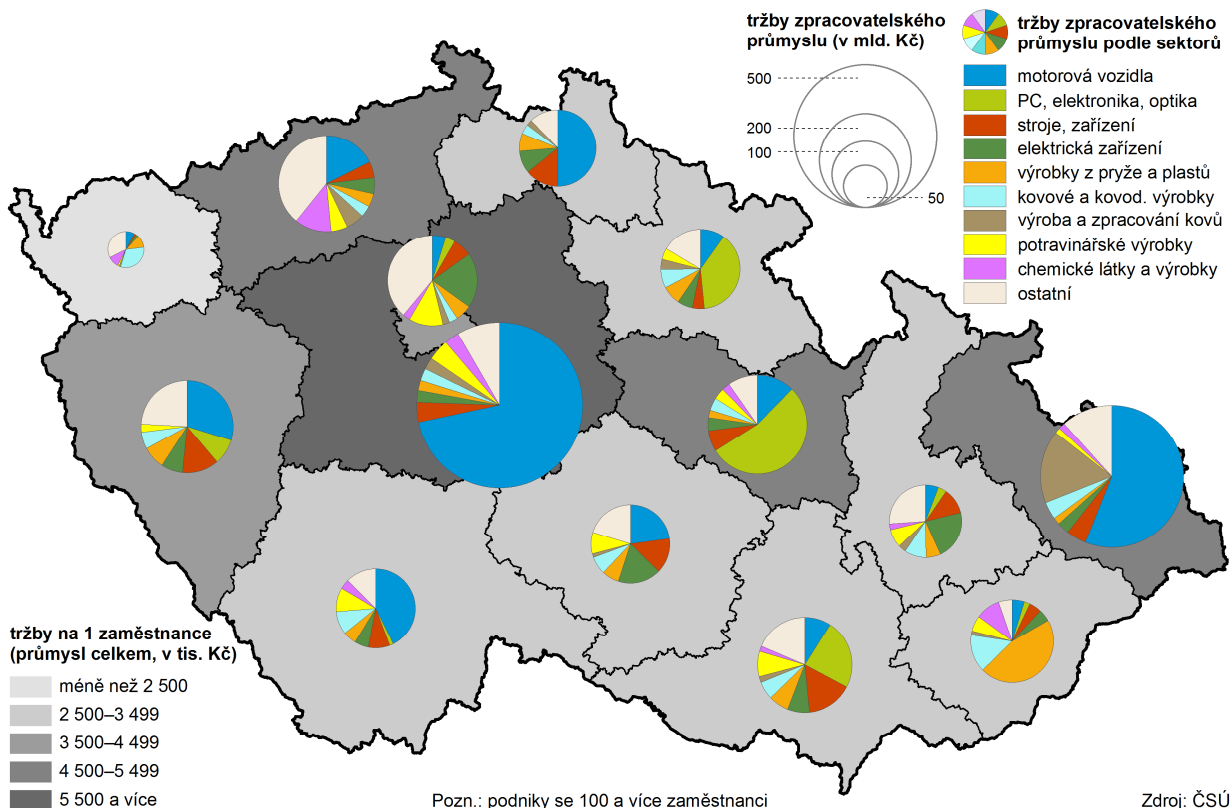
Za celý rok 2016 došlo v kraji k mírnému nárůstu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích se sídlem v kraji, a to o 0,6 % na 19 302 zaměstnanců. Počet zaměstnanců se zvýšil téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Hlavního města Prahy. V České republice došlo ve stejném období

³ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji.

k navýšení počtu zaměstnanců o 3,0 %. Průměrná hrubá měsíční mzda ve velkých průmyslových podnicích v kraji v posledním roce stoupla, a to o 5,8 % na 26 566 Kč.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2016

Dlouhodobě nejnižší produktivita práce mezi regiony ČR.

Produktivita práce, která je vyjádřena jako podíl tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance, zaznamenala v našem kraji mírný nárůst ve srovnání s předcházejícím rokem a činila 2 mil. Kč. Ačkoli produktivita práce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě mírný rostoucí trend, stále platí, že je nejnižší ze všech regionů ČR a v roce 2016 nedosahovala celorepublikového průměru o 2,1 mil. Kč. Tradičně nejvyšší produktivitu práce vykazují Středočeský, Pardubický a Ústecký kraj.

Graf 35 Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích¹⁾ v letech 2009–2016

¹⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Stavebnictví: Základní stavební výroba zaznamenala druhý nejnižší pokles v rámci ČR.

Základní stavební výroba stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci sídlících v kraji v roce 2016 zaznamenala ve srovnání s předcházejícím rokem pokles ve všech regionech ČR bez výjimky. V Karlovarském kraji byl přitom tento pokles druhý nejnižší (o 4,5 %) po Středočeském kraji. Průměrně se v celé ČR základní stavební výroba meziročně snížila o 13,2 %.

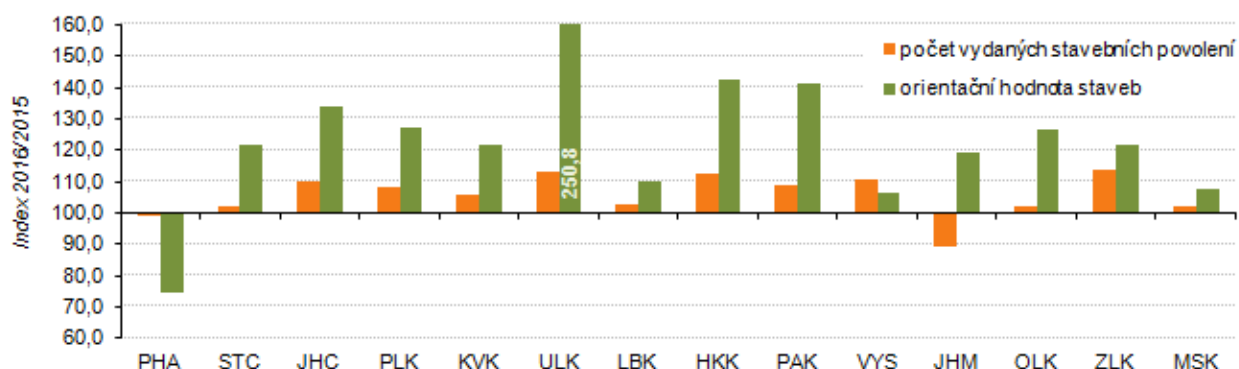
Snížení objemu základní stavební výroby v kraji bylo způsobeno výrazným poklesem inženýrského stavitelství. K meziročnímu snížení inženýrského stavitelství došlo ve všech regionech ČR, největší pokles doznalo v Jihomoravském (o 33,0 %) a v našem (o 31,9 %) kraji. Základní stavební výroba v pozemním stavitelství v celé ČR zaznamenala mírný meziroční pokles, a to o 4,6 %. Karlovarský kraj byl jedním z pěti regionů ČR, kde objem stavební výroby v pozemním stavitelství ve srovnání s minulým rokem rostl. Nejvyšší meziroční nárůst pozemního stavitelství byl zaznamenán ve Středočeském kraji.

Pokles základní stavební výroby v kraji byl doprovázen i poklesem průměrného počtu zaměstnanců, a to o 7,8 %. V důsledku toho meziročně stoupala průměrná hrubá měsíční mzda, která v roce 2016 činila 22 657 Kč, tzn. nárůst o 1,1 %. Průměrná hrubá měsíční mzda ve stavebních podnicích sídlících v kraji rostla oproti minulému roku ve všech regionech ČR, v Karlovarském kraji byl tento nárůst nejnižší a průměru ČR nedosahoval o 3,0 procentní body.

Počet stavebních povolení se v kraji po několika letech zvýšil...

Stavební úřady vydaly v roce 2016 na území Karlovarského kraje celkem 2 375 stavebních povolení, což představuje meziroční nárůst o 5,9 %. Byl tak přerušen dlouhodobý sestupný trend, patrný od roku 2005. Největší pokles jsme mohli sledovat v letech 2006, 2007 a 2012, kdy ve všech čtvrtletích v těchto letech poklesl počet stavebních povolení oproti stejnému čtvrtletí minulého roku. V roce 2016 doznal počet stavebních povolení v našem kraji meziroční nárůst v prvních třech čtvrtletích roku, nejvíce jejich počet rostl ve třetím čtvrtletí, a to o 18,3 %.

Graf 36 Změna počtu vydaných stavebních povolení a orientační hodnoty staveb podle krajů ČR

Zdroj: ČSÚ

...a to zejména vlivem meziročního nárůstu bytové výstavby.

V roce 2016 se v našem kraji meziročně zvýšil zejména počet stavebních povolení na bytové stavby, a to hlavně na novou výstavbu bytových budov (o 20,5 %). Nárůst oproti minulému roku doznal také počet vydaných stavebních povolení na ostatní stavby, a to o 11,3 %. Mírný meziroční propad zaznamenaly stavby na ochranu životního prostředí a nová výstavba nebytových budov i změna dokončených nebytových staveb. Při pohledu na meziokresní srovnání zjistíme, že nejvíce rostly počty vydaných stavebních povolení v okrese Cheb, kde bylo vydáno o 7,9 % stavebních povolení více než v předcházejícím roce. Okres Cheb je také okresem s nejvyšším počtem vydaných stavebních povolení v kraji (1 035, tj. 43,6 % všech stavebních povolení), nejvíce jsou zde zastoupeny stavby na ochranu životního prostředí.

V mezikrajském srovnání došlo k nárůstu počtu stavebních povolení téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Jihomoravského kraje a Hlavního města Prahy. Průměrně za celou ČR se počet vydaných stavebních povolení oproti minulému roku zvýšil o 3,6 %. Karlovarský kraj je krajem s nejnižším podílem bytových staveb (28,8 %), oproti průměru ČR je nižší o 8,4 procentních bodů. Zároveň je také regionem s nejvyšším podílem ostatních staveb (39,7 %), tento podíl je o 12,6 procentního bodu vyšší než republikový průměr.

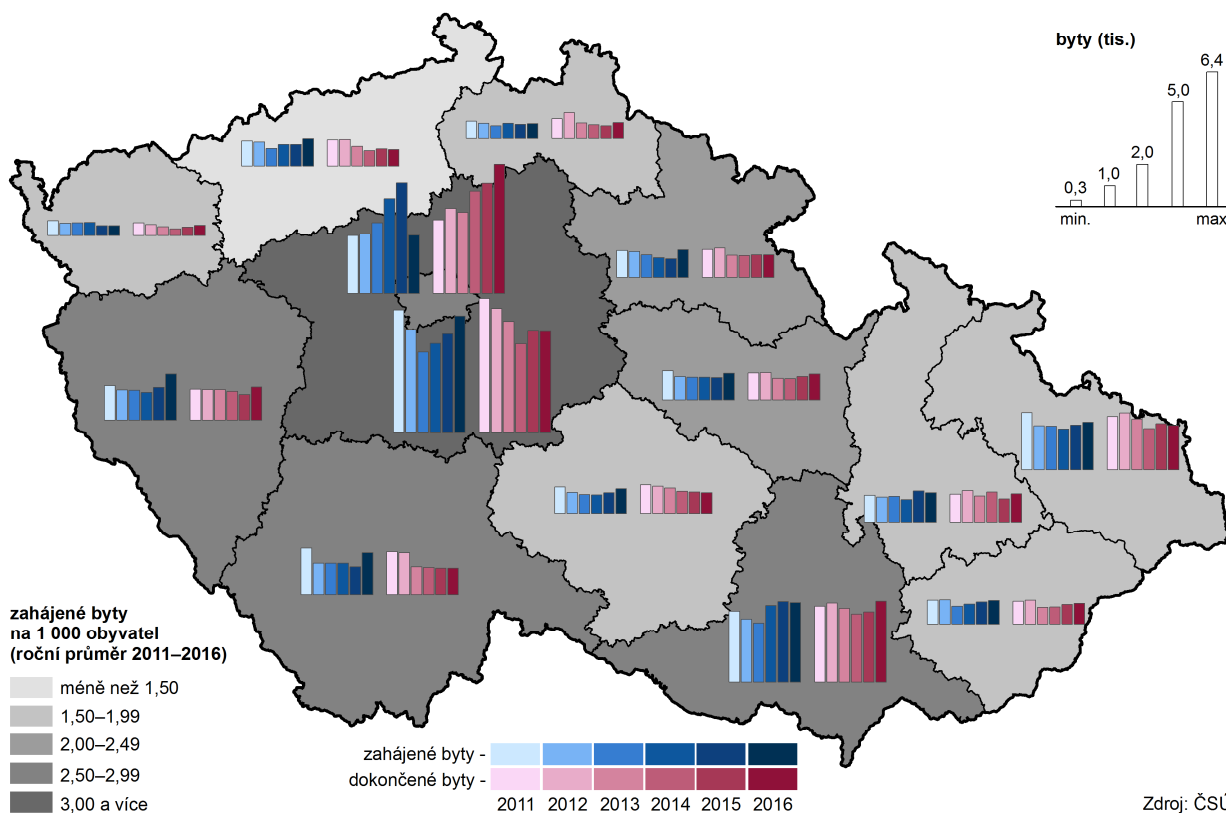
Průměrná hodnota na jedno stavební povolení se zvýšila.

Současně s nárůstem stavební aktivity došlo v Karlovarském kraji také ke zvýšení celkové orientační hodnoty staveb, na něž byla stavební povolení vydána. Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení vydané v kraji v roce 2016 dosáhla 3 155 tis. Kč, ve srovnání s minulým rokem se tak hodnota

plánované stavby mírně zvýšila, a to o 404 tis. Kč. Průměr ČR převyšuje plánovaná hodnota jedné stavby v našem kraji o 14 tis. Kč a mezi kraji se jedná o šestou nejvyšší hodnotu po Ústeckém kraji, Hlavním městě Praze, Olomouckém, Královéhradeckém a Jihomoravském kraji.

Bytová výstavba v krajích ČR v letech 2011 až 2016

Bytová výstavba: Počet zahájených bytů byl na svém dvacetiletém minimu.

V Karlovarském kraji byla v roce 2016 zahájena stavba 484 bytů, což je nejnižší počet za posledních dvacet let. V celorepublikovém srovnání se náš kraj zařadil mezi čtyři kraje, kde došlo k meziročnímu snížení počtu zahájených bytů oproti předcházejícímu roku. Pokles v Karlovarském kraji činil 1,6 %, nejvíce se meziročně snížila výstavba nových bytů v Hlavním městě Praze (o 47,2 %). V celé ČR byl počet zahájených bytů v roce 2016 o 3,2 % vyšší než před rokem.

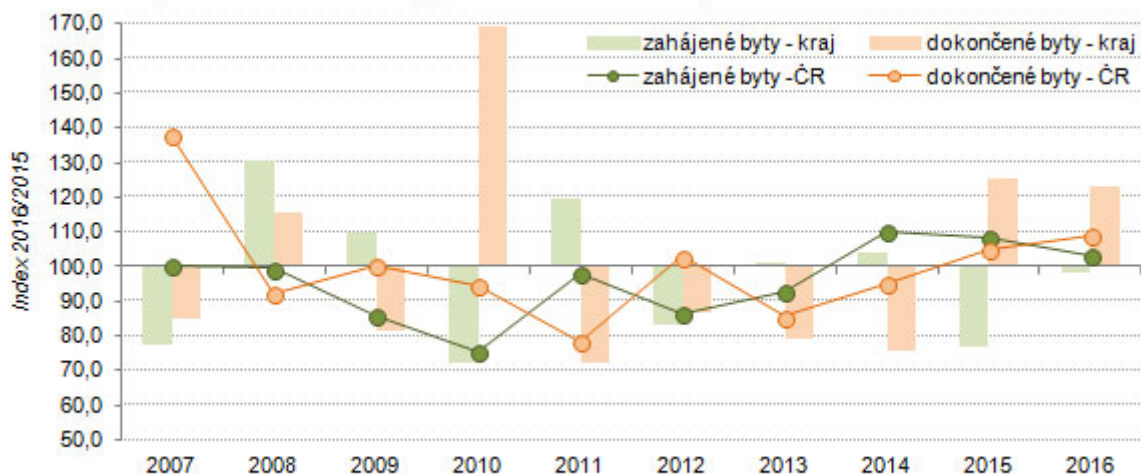
Ze zahájených bytů v kraji připadaly více než dvě třetiny na byty v rodinných domech (64,3 % na byty v nových rodinných domech a 4,5 % v nástavbách, přístavbách a vestavbách k nim). Hlavním důvodem meziročního poklesu byl nižší počet zahájených bytů ve stavebně upravených nebytových prostorách, jejichž počet se v roce 2016 ve srovnání s minulým rokem snížil o 94,6 %. Snižoval se také počet zahájených bytů v bytových domech a nástavbách, přístavbách a vestavbách k nim.

Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel dosáhl v kraji v roce 2016 hodnoty 1,63, což je v celorepublikovém srovnání druhá nejnižší hodnota po Ústeckém kraji a oproti průměru ČR (2,58 bytu) je nižší o 0,95 bytu. Nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele vykazovaly kraje Královéhradecký a Středočeský, kde byla zahájena výstavba více než 4 bytů na 1 000 obyvatel středního stavu.

Výrazně poklesla výstavba nových bytů v okrese Sokolov.

Pokles výstavby nových bytů v Karlovarském kraji byl způsoben prudkým meziročním poklesem počtu zahájených bytů v okrese Sokolov, a to o 33,3 %. V okrese Karlovy Vary se počet zahájených bytů ve srovnání s předcházejícím rokem prakticky neměnil a v okrese Cheb vykázal nárůst o 9,6 %. Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel byl nejnižší v okrese Sokolov (0,66), stejně jako v minulých letech.

Graf 37 Zahájené a dokončené byty v Karlovarském kraji a v ČR

Zdroj: ČSÚ

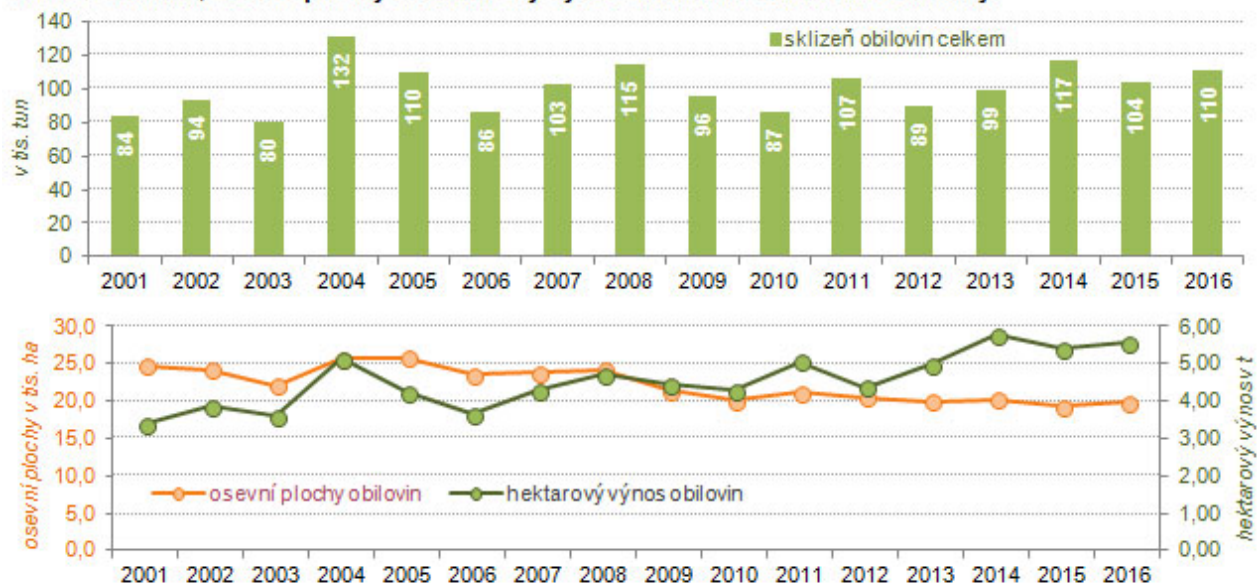
Dokončených bytů bylo více.

V kraji bylo v minulém roce dokončeno celkem 501 bytů, což je o 22,8 % více než v roce 2015. Prudký nárůst výstavby, a to více než o 60,0 %, byl zaznamenán ve 3. a 4. čtvrtletí roku. K meziročnímu nárůstu bytové výstavby přispělo navýšení výstavby téměř všech typů staveb s výjimkou bytů v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným i bytovým domům. V celorepublikovém srovnání byl Karlovarský kraj jedním z deseti regionů, které vykazovaly růst počtu dokončených bytů ve srovnání s minulým rokem. Nárůst v našem kraji byl třetí nejvyšší v celé ČR po Plzeňském a Libereckém kraji, proti republikovému průměru byl o 5,9 procentního bodu vyšší. Mezi okresy Karlovarského kraje bylo v roce 2016 nejvíce bytů dokončeno v okrese Karlovy Vary, na meziročním nárůstu dokončených bytů se nejvýrazněji podílel také okres Karlovy Vary, kde bylo dokončeno o 41,0 % bytů více než v předcházejícím roce.

Nízká intenzita bytové výstavby.

Intenzitou bytové výstavby, tj. počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel, se Karlovarský kraj v celorepublikovém srovnání zařadil na 12. místo (1,69) před Ústeckým a Zlínským krajem. V celé ČR dosáhla intenzita bytové výstavby hodnoty 2,59, vyšší intenzitu vykazovaly pouze tři kraje – Hlavní město Praha (4,79), Středočeský kraj (3,65) a Jihomoravský kraj (3,26). Intenzita bytové výstavby v Karlovarském kraji se pohybuje dlouhodobě pod úrovní republikového průměru.

Graf 38 Sklizeň, osevní plochy a hektarový výnos obilovin v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

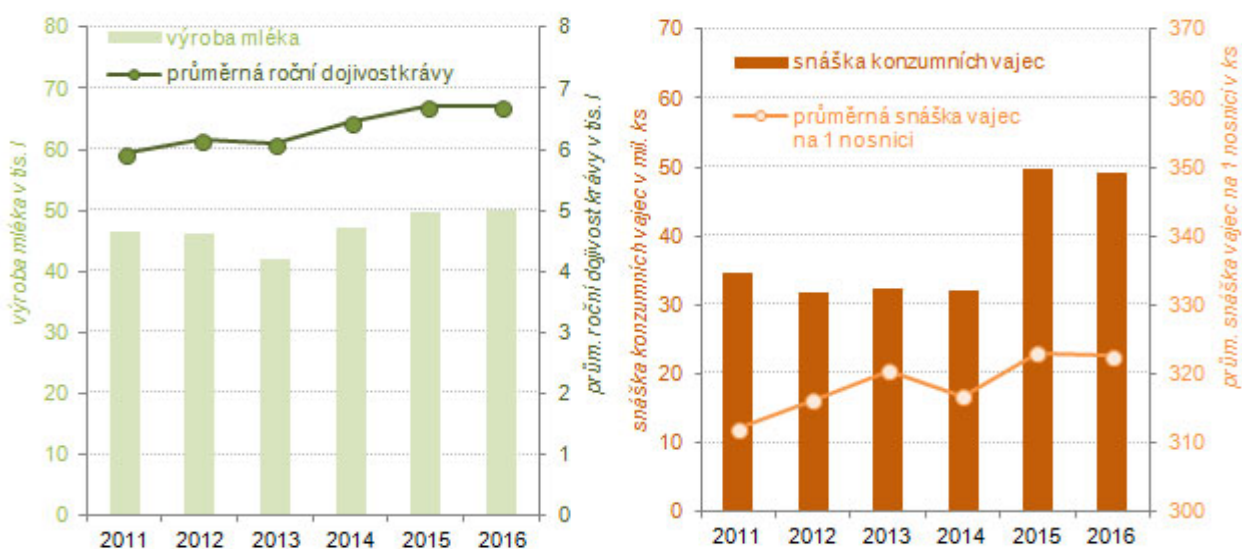
Zemědělství:

Zemědělská produkce poprvé od roku 2009 meziročně klesla.

Zemědělská produkce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí tendenci, v posledním sledovaném roce však zaznamenala poprvé od roku 2009 meziroční snížení. V roce 2015 tak dosáhla hodnoty 1 920 mil. Kč, což představuje meziroční pokles o 10,0 %. Na celkové zemědělské produkci ČR se náš kraj přitom podílí pouze 1,5 %. Rostlinná produkce činila více než polovinu celkové zemědělské produkce, živočišná produkce se podílela zhruba 40 %. V posledním roce se přitom podíl živočišné produkce zvyšoval na úkor produkce rostlinné. V přepočtu na 1 hektar obhospodařované půdy je celková zemědělská produkce kraje dlouhodobě nejnižší ze všech regionů ČR, v roce 2015 činila její hodnota 20 tis. Kč.

V roce 2016 bylo v Karlovarském kraji obhospodařováno 96 848 ha zemědělské půdy, plocha obhospodařované půdy tak doznala meziroční nárůst, a to o 1,5 %. Po třech letech snižování plochy zemědělské půdy se tak její plocha v tomto roce opět navýšila. Více než třetinu obhospodařované půdy v kraji tvoří orná půda. Meziročně se v kraji zvýšily osevní plochy obilovin, luskovin, řepky, pícnin i brambor. Osevní plochy brambor se ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšily dokonce o 32,6 %.

Graf 39 Výroba mléka, průměrná dojivost krávy, snáška vajec a průměrná snáška na 1 nosnici

Zdroj: ČSÚ

Výnosy zemědělských plodin meziročně rostly s výjimkou luskovin a řepky.

V kraji se v roce 2016 sklídilo 110,5 tis. tun obilovin na celkové osevní ploše 19,8 tis. ha. Hektarové výnosy obilovin v kraji zaznamenaly oproti roku předcházejícímu nárůst o 3,1 %. Průměrný hektarový výnos obilovin tak dosáhl 5,59 t/ha. Rostly také výnosy brambor, kterých se sklídilo o 44,2 % více než před rokem, a to na osevní ploše o 32,6 % vyšší. Meziroční zvýšení výnosů zaznamenaly i kukuřice na zeleno a na siláž a trvalé travní porosty. Naopak výnosy luskovin a řepky vykázaly meziroční pokles.

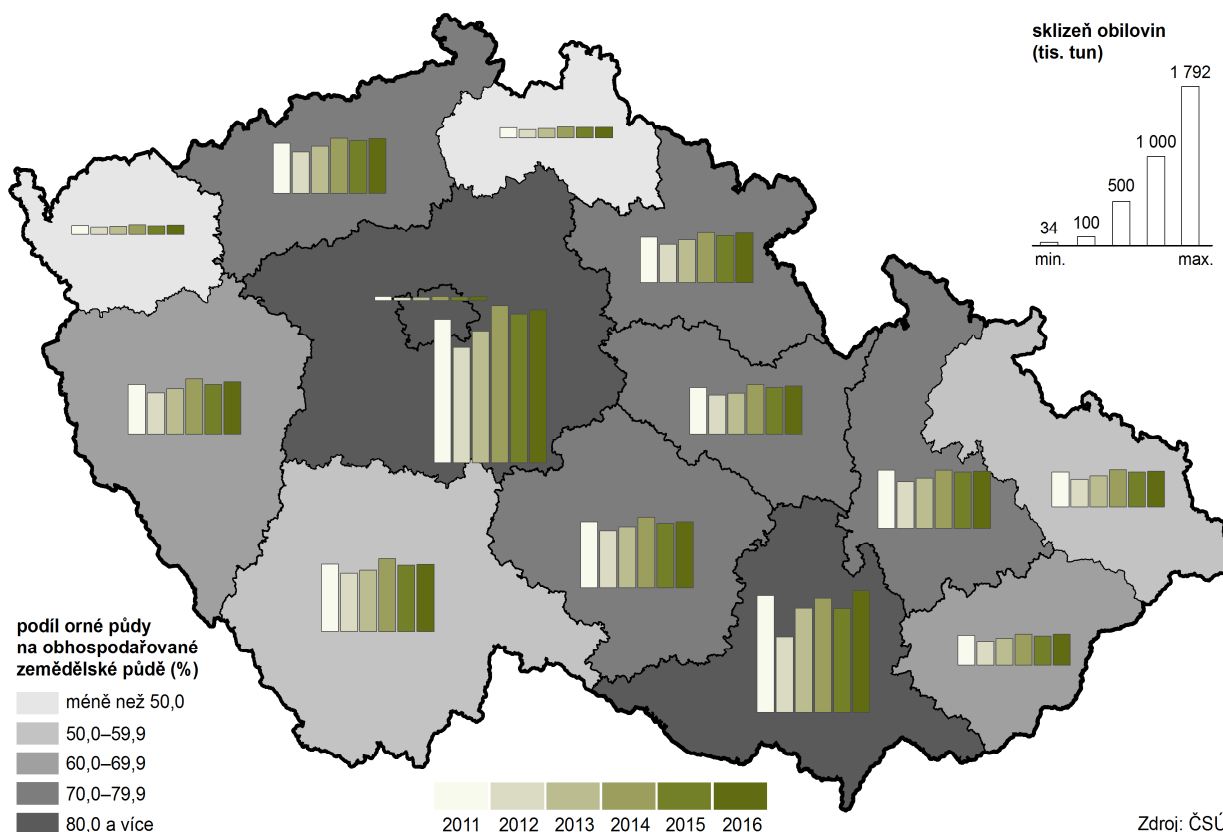
Zvýšený počet prasat, vysoký počet koz.

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4. vyplývá, že zemědělci v kraji výrazně omezili chov prasat. V období posledních dvaceti let se počet prasat snížil o 71,6 %, svého minima pak dosáhl v roce 2012, kdy činil jejich počet 1 646. V posledních třech letech dochází každoročně k meziročnímu nárůstu počtu prasat, v roce 2016 se jejich počet ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšil o 14,6 % na 15 506. Naopak v tomto období došlo k rozšíření chovu ovcí, drůbeže, koní a koz. Za zmínku stojí především prudký nárůst počtu chovaných koz, kdy od roku 1996 se jejich počet zvýšil více než čtyřnásobně. Skutečnost, že v několika posledních letech počet chovaných koz v kraji spíše stagnuje, svědčí o tom, že se jejich počet již stabilizoval. Oproti minulému roku vykázal v kraji mírný pokles počet chované drůbeže (o 6,2 %), ovcí (o 11,6 %) i koní (o 7,2 %).

Živočišná produkce meziročně klesla.

Produkce živočišné výroby zaznamenala meziroční pokles téměř o 10 %, u masa přitom došlo ve srovnání s předcházejícím rokem k poklesu, výroba mléka v roce 2016 stagnovala. Na jatkách v Karlovarském kraji bylo v roce 2016 vyrobeno 713 tun masa v jatečné hmotnosti, to představuje 0,2 % celkové produkce ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem to znamená pokles o 5,9 %. Rozhodující objem masa připadá v kraji tradičně na hovězí maso (642 tun, tj. 90, % z celkové produkce). Produkce mléka v kraji v letech 2014 a 2015 stoupla, což bylo ovlivněno zejména tím, že se zvyšoval počet chovaných krav a současně rostla i dojivost. V roce 2016 vykázala produkce mléka minimální meziroční nárůst o 0,7 %. Mírně se snížila produkce vajec (o 0,8 %) i průměrná snáška na jednu nosnici, která klesla z 323,0 vajec v roce 2015 na 322,6 vajec v roce 2016.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2011 až 2016

Lesnictví: Zalesněnost v kraji je druhá nejvyšší v ČR.

Z celkové výměry kraje tvořily v roce 2016 lesní pozemky 43,5 %, tento podíl se v posledních letech prakticky neměnil. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 2. místě, pouze v Libereckém kraji byla zalesněnost o něco vyšší (44,6 %). V roce 2016 bylo v Karlovarském kraji zalesněno 884 ha ploch, to je o 7,5 více než v roce předcházejícím.

Doprava: Nově otevřený úsek dálnice z Karlových Varů do Chebu dlouhý 37 km.

Silniční síť v našem kraji tvořilo v roce 2016 celkem 2 061 km silnic a dálnic, z toho silnice I., II. a III. třídy činily 2 023 km a dálnice z Karlových Varů do Chebu, nově otevřená v roce 2016, je dlouhá 37 km. Dvě třetiny silniční sítě Karlovarského kraje tvoří silnice III. třídy, silnice I. třídy se podílejí 8,9 % a dálnice 1,8 %. V kraji bylo zaregistrováno více než 146 tisíc osobních automobilů, což představuje meziroční nárůst o 3,5 %. Zvyšovaly se i počty většiny ostatních typů motorových vozidel s výjimkou silničních tahačů, u kterých došlo k meziročnímu poklesu o 12,0 % a s výjimkou autobusů, jejichž počet se meziročně snížil o 1,9 %.

Cestovní ruch: Více hostů domácích i z ciziny než před rokem.

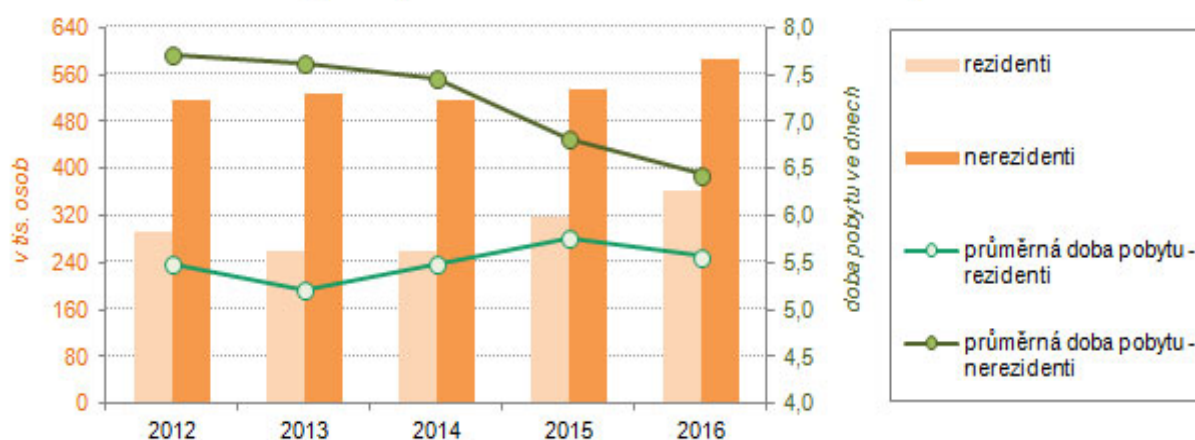
Karlovarský kraj je regionem s čilým cestovním ruchem. Když přepočítáme počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel středního stavu, zaujímá náš kraj (s hodnotou tohoto ukazatele 3 191 hostů) druhé místo pomyslného žebříčku po Hlavním městě Praze. V roce 2016 zaznamenal počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v kraji meziroční nárůst, a to o 11,5 %

téměř na 949 tisíc hostů. Rostl přitom zejména počet hostů domácích (o 14,4 %), ale i z ciziny (o 9,8 %). K meziročnímu nárůstu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních došlo ve všech regionech ČR bez výjimky, v našem kraji byl tento nárůst nejvyšší. Průměrně se v celé ČR jejich počet zvýšil o 6,9 %.

Graf 40 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

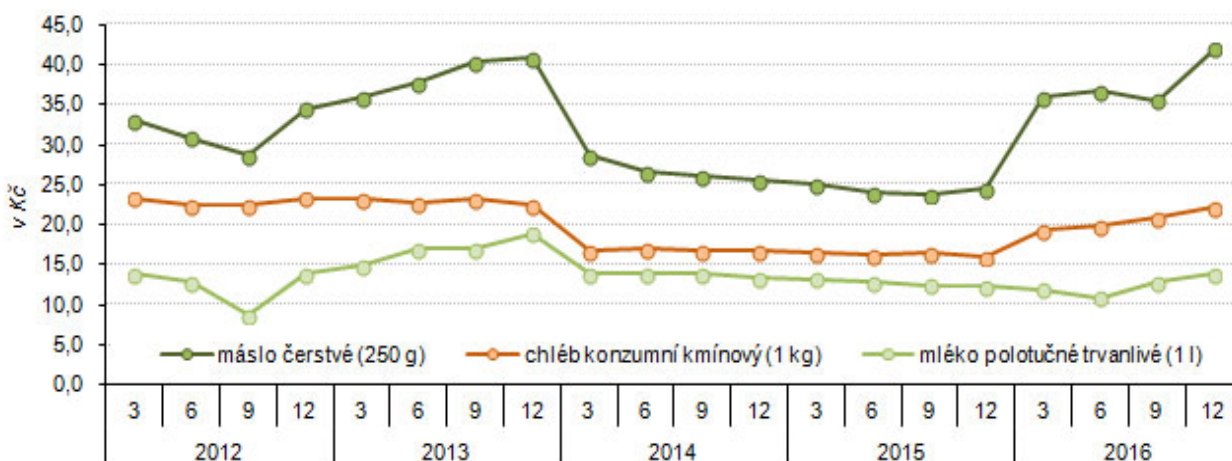
Největší počet zahraničních hostů je tradičně z Německa.

Zahraniční návštěvníci činili téměř dvě třetiny všech hostů (více než půl milionu) Karlovarského kraje. Nejčastějšími hosty byli tradičně turisté z Německa (309 tisíc, tj. více než polovina všech zahraničních hostů), významný byl také počet návštěvníků z Ruska, Tchajwanu a Číny. Zajímavým zjištěním je prudký meziroční nárůst návštěvníků z Číny, a to o 47,4 % z 18 tisíc v roce 2015 na 26,6 tisíc v roce 2016. Naopak počet hostů z Ruska již třetí rok za sebou klesá, ve srovnání s předcházejícím rokem se jejich počet snížil o 8,3 %.

Nejdelší doba pobytu návštěvníků Karlovarského kraje.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních se v Karlovarském kraji zdrželi v průměru 6,1 dne, náš kraj je tak dlouhodobě regionem s nejdelší dobou pobytu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ze všech krajů ČR. Průměrná doba pobytu v celé České republice činila 3,7 dne. V roce 2016 došlo k mírnému nárůstu počtu hromadných ubytovacích zařízení v kraji, a to o 0,4 % na 473.

Graf 41 Průměrné spotřebitelské ceny másla, chleba a mléka v Karlovarském kraji (v Kč)

Zdroj: ČSÚ

Ceny:

Od prosince 2015 do prosince 2016 vzrostly spotřebitelské ceny v České republice o 2,0 %.

Vývoj cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen není v regionálním členění v České republice publikován⁴. Přesto je zde účelné, pro dokreslení základních tendencí ekonomického vývoje Karlovarského kraje, uvést alespoň údaje České republiky jako celku. Meziroční míra inflace dosahovala v prosinci roku 2016 hodnoty 2,0 %, průměrná roční míra inflace dosáhla v roce 2016 hodnoty 0,7 %. V grafu 40 lze vysledovat vývoj některých vybraných komodit ze spotřebního koše v několika posledních letech.

Podrobnější údaje k ekonomickému vývoji Karlovarského kraje v roce 2016:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin – 2016](#)

[Časové řady – cestovní ruch](#)

---

⁴ V regionálním členění jsou vydávány pouze průměrné ceny vybraných výrobků a služeb (viz Statistický bulletin Karlovarského kraje).

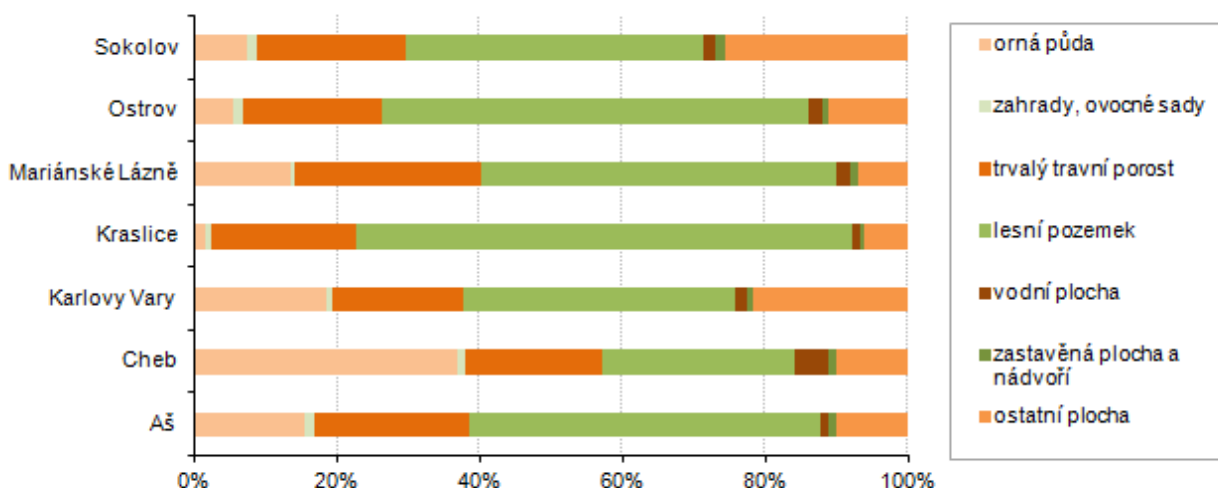
4. Životní prostředí

Půdní fond:

Orná půda dlouhodobě ubývá...

Z celkové výměry kraje tvoří téměř dvě třetiny nezemědělská půda, tzn. lesní pozemky, zastavěné plochy a nádvoří, vodní plochy a ostatní plochy. Zemědělská půda je tvořena ornou půdou, trvalými travními porosty, ovocnými sady, zahradami. Podíl orné půdy na celkové výměře kraje vykazuje dlouhodobě mírný klesající trend, v roce 2016 činil 16,2 %, což je o 5,2 procentního bodu méně než v roce 1994. V meziokresním srovnání je nejvyšší podíl orné půdy v okrese Cheb (24,9 %), naopak nejnižší v okrese Sokolov (5,5 %), což je dáno rozsáhlou těžební činností na Sokolovsku.

Graf 42 Struktura půdy podle správních obvodů ORP k 31. 12. 2016

Zdroj: Český úřad zeměměřičský a katastrální

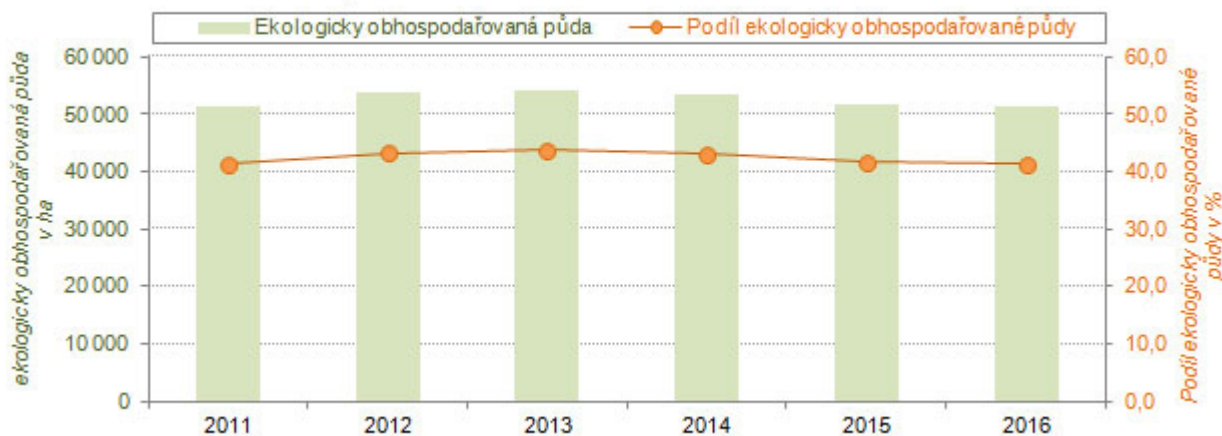
...naopak trvalé travní porosty se zvětšují.

Na úkor orné půdy se dlouhodobě zvyšuje podíl trvalých travních porostů, který v roce 2016 činil 20,1 % celkové výměry a za dvacet let tak vzrostl o 4,8 procentního bodu.

Druhá nejvyšší zalesněnost v ČR.

Výměra nezemědělské půdy v kraji se dlouhodobě nemění a pohybuje se na úrovni téměř dvou třetin celkové výměry. Největší rozlohu zaujímají lesy. Jejich podíl činí 43,5 % celkové výměry, Karlovarský kraj je tak druhým nejzalesněnějším regionem ČR po Libereckém kraji a oproti celorepublikovému průměru je jeho zalesněnost větší o 9,6 procentního bodu. Z okresů kraje vykazuje nejvyšší podíl lesních pozemků okres Sokolov (51,3 % celkové výměry okresu), nejméně zalesněný je okres Cheb (38,9 % celkové výměry okresu).

Graf 43 Ekologicky obhospodařovaná půda a její podíl na celkové výměře zemědělské půdy v Karlovarském kraji

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

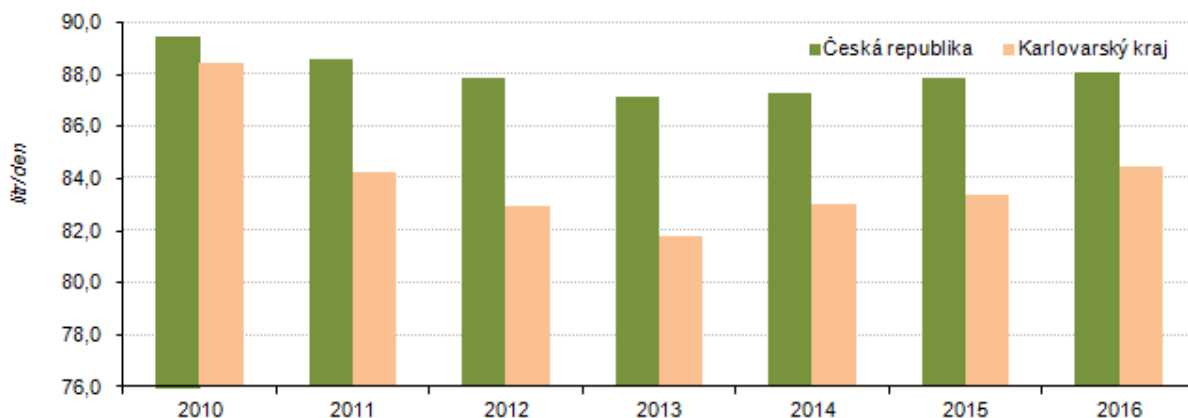
Ekologické zemědělství: Podíl půdy v ekologickém zemědělství se snížil...

...podíl půdy v přechodném období se naopak zvyšoval.

V roce 2016 v Karlovarském kraji hospodařili zemědělci na 51 484,35 ha ekologické půdy, výměra půdy v ekologickém zemědělství tak doznala mírný meziroční pokles o 0,5 %. Její podíl na celkové výměře zemědělské půdy se tak snížil z 41,7 % v roce 2015 na 41,5 % v roce 2016. Náš kraj se podílí 12 % na výměře ekologicky obhospodařované půdy v celé ČR.

Předtím, než je zemědělská půda certifikována jako ekologická, je nutné přeměnit ji způsobem uvedeným v žádosti o registraci na Ministerstvu zemědělství a zabezpečit odstranění vlivu negativních dopadů předchozí zemědělské činnosti na zemědělskou půdu, krajinu a životní prostředí. Tento režim se nazývá přechodné období a jeho doba je stanovena zákonem na 2 roky. V této době je zemědělec povinen dodržovat podmínky zákona o ekologickém zemědělství, ale produkty prozatím nejsou považovány za ekologické. Výměra půdy v tzv. přechodném období činila v Karlovarském kraji v roce 2016 celkem 2 574,4 ha, ve srovnání s předcházejícím rokem tak došlo k jejímu nárůstu o 63,3 %. Výměra půdy v přechodném období se meziročně zvýšila ve všech regionech ČR s výjimkou Jihomoravského kraje.

Graf 44 Specifické množství vody z veřejných vodovodů fakturované domácnostem v Karlovarském kraji a v ČR na 1 obyvatele

Zdroj: ČSÚ

Vodovody a kanalizace: Spotřeba vody již potřetí meziročně mírně stoupla.

Z celkového počtu obyvatel v kraji bylo v roce 2016 celých 100 % obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele přitom, v souvislosti se zvyšováním cen vodného a stočného, vykazovalo v minulých letech klesající trend. V posledních třech letech ale tento ukazatel zaznamenal pravidelně mírný meziroční nárůst a v roce 2016 bylo domácnostem na 1 obyvatele fakturováno 84,5 l/den, což je o 1,3 % více než v předcházejícím roce. Domácnostem v kraji tak bylo fakturováno o 3,8 l/den méně než je republikový průměr (88,3 l/den). Karlovarský kraj byl jedním ze šesti regionů ČR, kde se spotřeba vody oproti minulému roku zvýšila.

Druhý nejvyšší podíl obyvatel připojených na veřejnou kanalizaci.

V Karlovarském kraji je dlouhodobě velký podíl obyvatel připojen na veřejnou kanalizaci. V roce 2016 bylo připojeno 97,0 % obyvatel, což představuje meziroční nárůst o 0,8 procentního bodu. Na veřejnou kanalizaci s koncovou čističkou odpadních vod bylo napojeno 96,7 % obyvatel, ve srovnání s minulým rokem tak došlo k navýšení tohoto podílu o 0,8 procentního bodu. V mezikrajském srovnání byl podíl domácností napojených na veřejnou kanalizaci v Karlovarském kraji druhý nejvyšší za Hlavním městem Prahou (98,9 %) a pohyboval se 12,0 procentních bodů nad celorepublikovým průměrem (84,2 %).

100 % vody vypouštěné do kanalizace prochází čističkami odpadních vod.

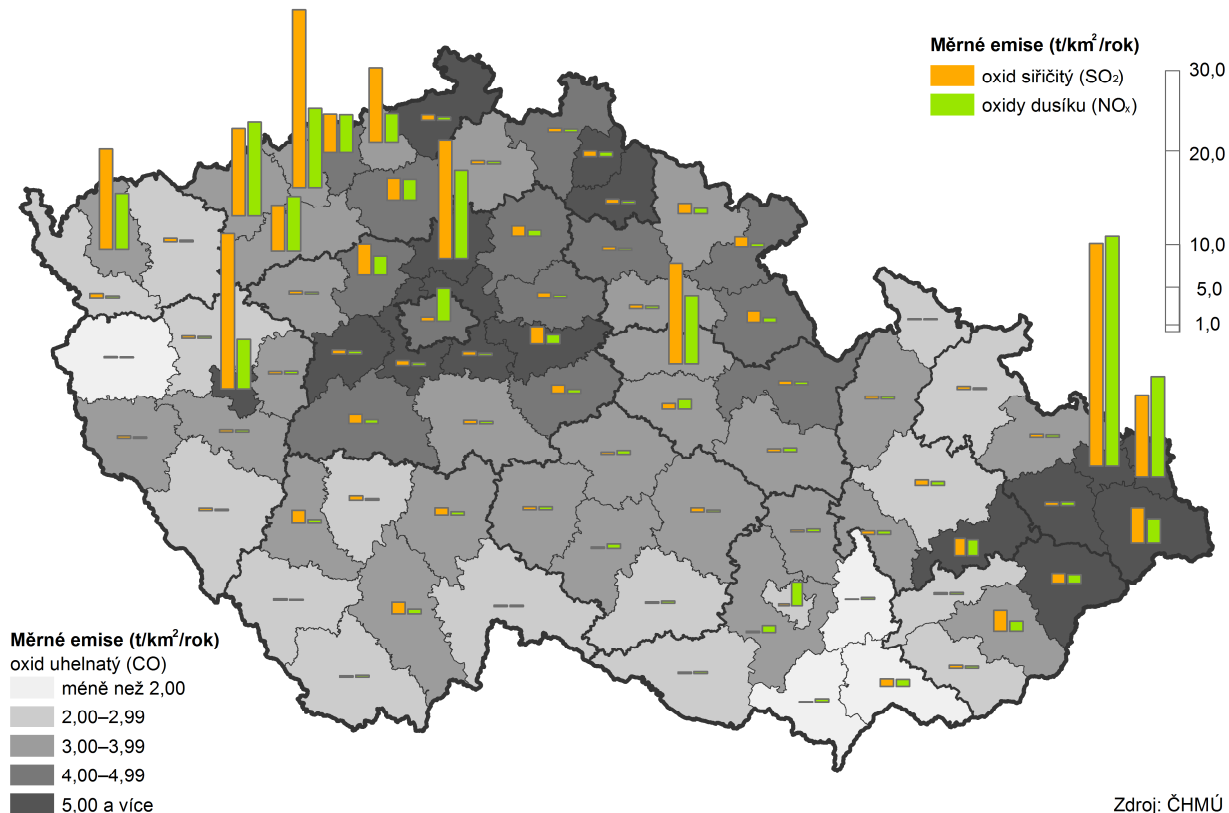
V roce 2016 bylo v Karlovarském kraji celkem 103 čistíren odpadních vod s celkovou kapacitou 105,4 tisíc m³ na den. Za posledních pět let tak v kraji přibývalo celkem 10 zařízení čistících odpadní vody. Veškerá voda vypouštěná v našem kraji v roce 2016 do kanalizace prošla čističkami odpadních vod.

Emise:
Měrné emise
se postupně snižují.

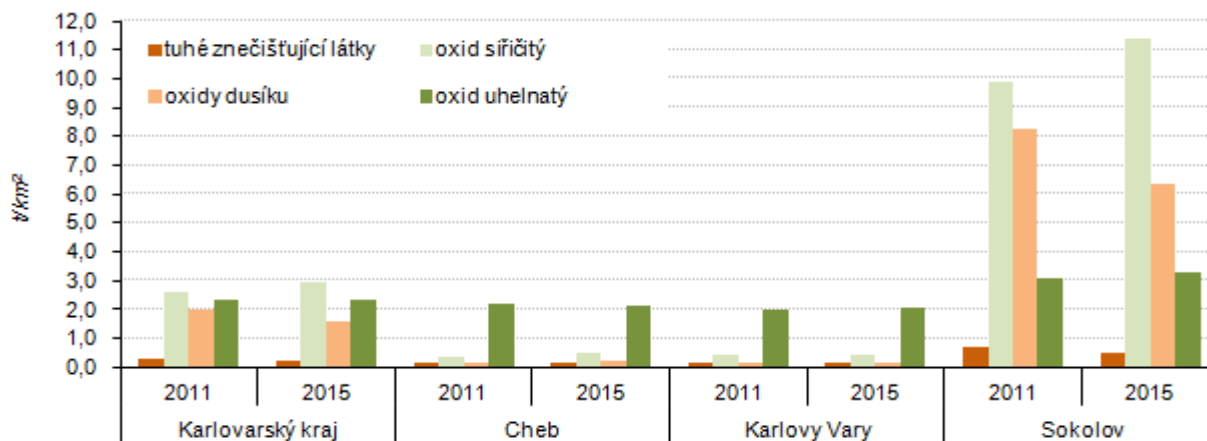
Znečištění ovzduší je monitorováno sítí měřících stanic a plošné hodnocení emisí probíhá podle jednotlivých skupin producentů znečištění (REZZO 1–4). Karlovarský kraj se dlouhodobě snaží snižovat emise sledovaných látek, a to zejména vlivem velkých stacionárních zdrojů. Měrné emise tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku i oxidu uhelnatého v kraji vykazovaly v období let 2011–2015 klesající trend a měrné emise oxidu siřičitého ve stejném období mírně stouply. Největší pokles byl ve sledovaném období zaznamenán u měrných emisí oxidů dusíku (o 20,6 %), a to i přesto, že v roce 2015 se oproti předcházejícímu roku tento typ emisí zvýšil.

Měrné emise vybraných látek (REZZO 1-3) v okresech v roce 2015

V celorepublikovém srovnání vykazoval Karlovarský kraj nejnižší hodnotu měrných emisí oxidu uhelnatého (3,01 t/km²) ze všech regionů ČR, naopak měrné emise oxidu siřičitého dosahovaly třetí nejhorší hodnoty po Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

Graf 45 Měrné emise znečišťujících látek (REZZO 1–3) v Karlovarském kraji a jeho okresech

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav v Praze

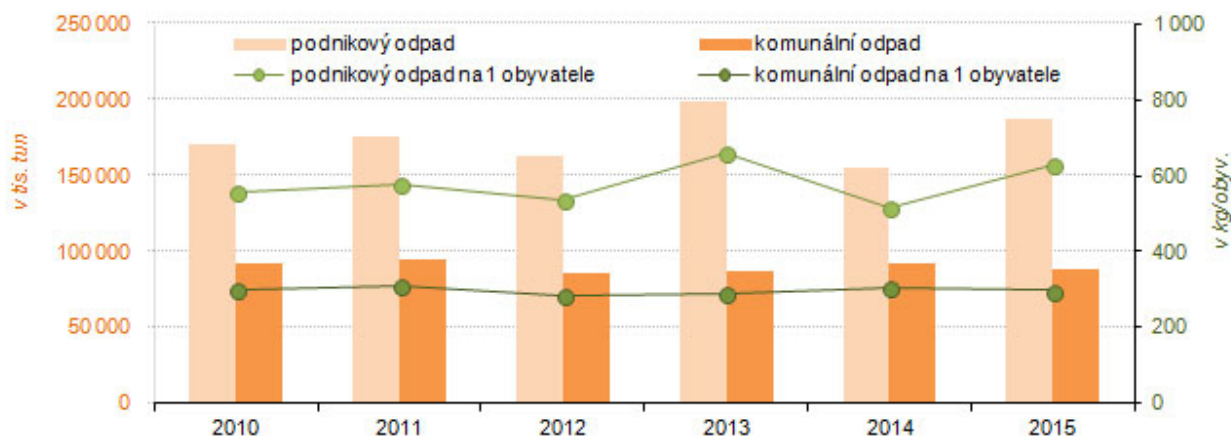
Zhoršená kvalita ovzduší přetrvává v okrese Sokolov.

Z územního hlediska můžeme konstatovat, že emisemi je nejhůře postiženo území nejbližší zdrojům, v kraji se znečištění nejvíce dotýká okresu Sokolov. Zde má negativní vliv na stav ovzduší ze stacionárních zdrojů především těžební činnost v celém regionu a dále elektrárny v Tisové a na Vřesové a chemické závody v Sokolově.

Odpady: Produkce komunálního odpadu se meziročně snížila.

Komunálním odpadem se rozumí odpad z provozu domácností, odpad z čištění veřejných komunikací a prostranství, odpad z údržby veřejné zeleně a odpad živnostenského charakteru (odpad podobný komunálnímu odpadu, který vzniká z nevýrobní činnosti a provozu živností, úřadů a škol). V Karlovarském kraji produkce komunálního odpadu v několika posledních letech kolísá, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v přepočtu na 1 obyvatele. V roce 2015 bylo v kraji vyprodukováno celkem 88 744 tun komunálního odpadu. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak produkce komunálního odpadu snížila o 3,6 % a představuje 297 kg odpadu na 1 obyvatele. Produkce odpadu na 1 obyvatele tak vykázala meziroční pokles o 3,1 %. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 4. místě pomyslného žebříčku (nižší hodnotu tohoto ukazatele vykazují pouze Liberecký, Plzeňský a Královéhradecký kraj) a hodnota celorepublikového průměru je o 19 kg komunálního odpadu na 1 obyvatele vyšší.

Graf 46 Vývoj produkce odpadů v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Podíl odděleně sbíraných složek se mírně zvýšil.

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji činil v roce 2015 celkem 13,7 %, což je mírně vyšší podíl než v předcházejícím roce. V mezikrajském srovnání patří Karlovarský kraj mezi regiony s nízkým podílem odděleně sbíraných složek, nižší hodnoty tohoto podílu vykazují pouze Olomoucký, Ústecký, Jihomoravský, Liberecký a Středočeský kraj. Hodnota podílu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v našem kraji se v roce 2015 pohybovala 0,7 procentního bodu pod průměrem ČR.

Produkce podnikového odpadu se meziročně zvýšila.

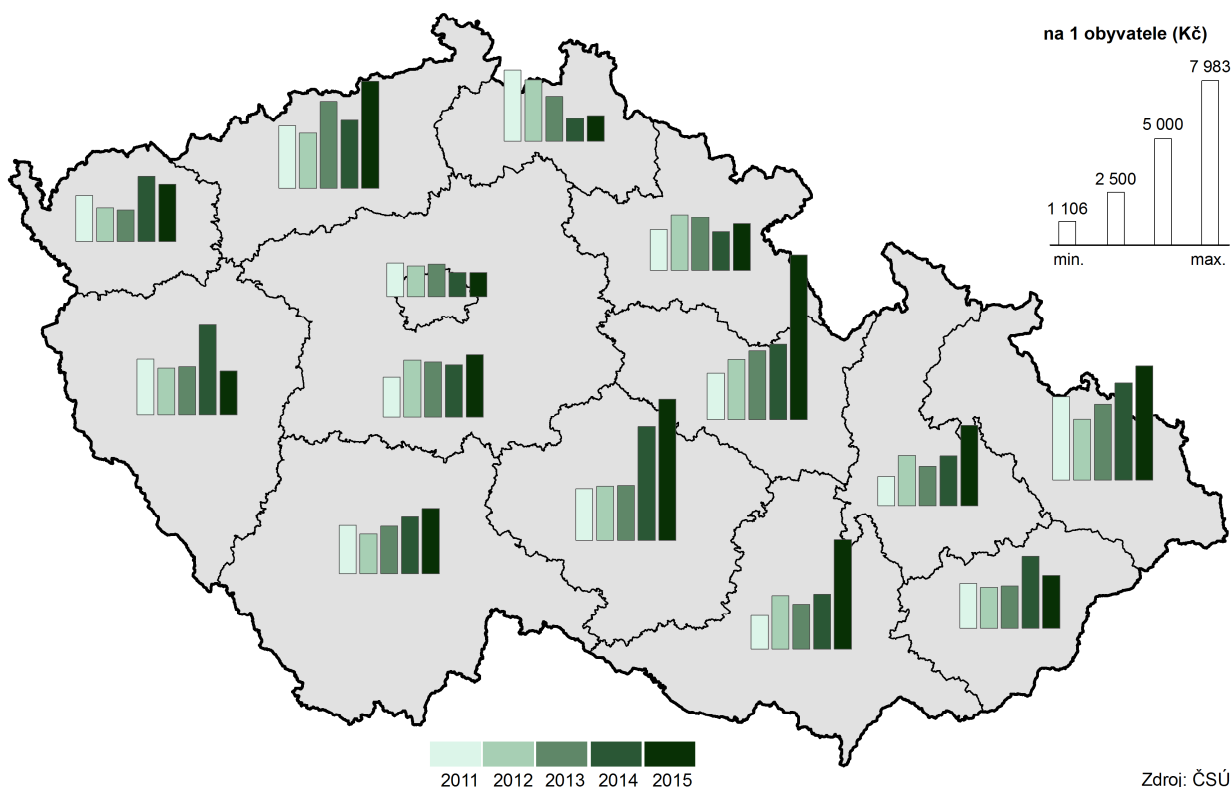
Ekonomické subjekty (podniky), jež jsou nejvýznamnějšími původci odpadů, vyprodukovaly v roce 2015 v kraji celkem 187 703 tun odpadu. Ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje významný nárůst (o 21,1 %). Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (629 kg odpadu) kolísá, v roce 2015 zaznamenal tento ukazatel meziroční nárůst o 21,7 %. Největší podíl podnikových odpadů produkují stavební podniky (35,2 %), podniky v oblasti zpracovatelského průmyslu (23,4 %) a podniky v oblasti zásobování vodou, činností souvisejících s odpadními vodami, odpady a sanacemi (22,8%).

Nejnižší množství podnikového odpadu na 1 obyvatele ze všech krajů ČR.

V celorepublikovém srovnání bylo v Karlovarském kraji v roce 2015 vyprodukováno nejnižší množství podnikového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele ze všech regionů ČR a republikový průměr tohoto ukazatele (2 205 kg podnikového odpadu na 1 obyvatele) je téměř 3,5krát větší než v našem kraji.

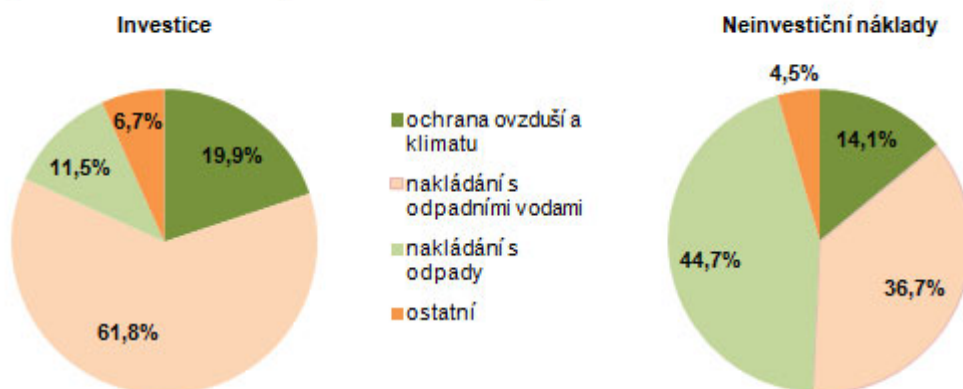
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2011 až 2015

Výdaje na ochranu ŽP: Investice na ochranu životního prostředí meziročně prudce stouply.

Investice na ochranu životního prostředí v posledních letech kolísají. V roce 2015 dosáhly investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v Karlovarském kraji 811 221 tis. Kč a doznaly tak prudkého meziročního nárůstu o 79,3 %. Na ochranu ovzduší a klimatu bylo použito 19,9 %, na nakládání s odpadními vodami 54,3 % a na nakládání s odpady 22,2 % těchto investic.

Graf 47 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora (průměr let 2011–2015) v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele v roce 2015 doznaly meziroční pokles, a to o 14,3 % na 2 718 Kč. Karlovarský kraj tak byl jedním ze tří regionů ČR (společně s Plzeňským a Zlínským krajem), kde pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele se srovnání s předcházejícím

rokem nerostl. V celé ČR zaznamenaly tyto investice průměrný meziroční nárůst o 27,6 %.

Neinvestiční náklady stagnovaly.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora v kraji zůstaly na úrovni minulého roku a činily 1 070 mil. Kč. Neinvestiční náklady na ochranu ovzduší a klimatu přitom zaznamenaly meziroční pokles o 29,2 % (jedná se o největší pokles v rámci celé ČR), a naopak neinvestiční náklady na nakládání s odpadními vodami oproti předcházejícímu roku rostly nejvíc ze všech regionů ČR, a to o 16,5 %. Největší podíl neinvestičních nákladů v roce 2015 připadal na nakládání s odpady (45,2 %), nejméně pak na ochranu ovzduší a klimatu a ostatní (12,2 %).

Podrobnější údaje k vývoji životního prostředí Karlovarského kraje v roce 2016 (resp. 2015):

www.chmu.cz

[Statistická ročenka Karlovarského kraje](#)

[Produkce, využití a odstranění odpadů v ČR v roce 2015](#)

[Výdaje na ochranu životního prostředí v ČR v roce 2015](#)

[Vodovody, kanalizace a vodní toky v roce 2016](#)

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Paroubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (%)															
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	-0,9
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (%)															
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	-2,5
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
Živě narození mimo manželství (%)															
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	50,4
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
Index stáří k 31. 12. (%)															
2011	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	118,9
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,1	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
2014	75,5	77,5	75,7	75,8	76,0	74,1	73,6	75,1	76,2	76,1	76,2	76,0	74,9	75,1	74,1
2015	75,8	77,7	76,2	75,6	76,2	74,4	73,9	75,7	76,6	76,3	76,7	76,3	75,3	75,4	74,2
2016	76,0	78,0	76,5	76,0	76,3	74,4	74,0	76,1	77,0	76,4	77,2	76,5	75,5	75,5	74,4
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,0	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
2014	81,4	82,5	81,3	81,2	81,3	80,3	79,3	81,5	81,8	81,6	82,4	82,0	81,9	81,5	80,6
2015	81,6	82,6	81,4	81,5	81,4	80,3	79,6	81,4	81,9	82,1	82,3	82,2	82,0	81,8	80,9
2016	81,7	82,7	81,6	81,6	81,4	80,7	79,5	81,8	82,2	82,4	82,4	82,6	81,6	82,2	81,2
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,4	2,4	4,4	6,3	3,8	3,8	2,4	2,2	1,5	3,2	1,6	1,4	1,9
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	2,0
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2011	384,3	810,8	346,4	320,4	354,5	273,8	302,3	294,5	331,2	321,0	316,5	362,0	297,0	324,5	329,4
2012	386,3	807,6	349,5	327,5	347,0	272,4	303,1	300,0	333,4	306,4	324,0	372,1	300,8	324,6	332,8
2013	389,9	812,5	348,7	333,1	363,3	272,5	302,4	302,1	335,3	313,7	327,5	387,6	301,2	330,8	324,6
2014	409,9	834,6	376,8	344,5	388,4	282,1	309,9	317,7	359,2	333,1	341,3	404,5	318,6	365,3	344,3
2015	432,0	881,4	399,7	361,7	404,6	291,3	334,2	335,2	378,3	349,0	353,6	425,0	339,6	381,2	357,9
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2011	102,0	99,4	106,5	99,9	102,5	98,9	98,7	103,2	101,4	103,7	103,5	103,2	103,0	103,1	104,0
2012	99,2	99,7	99,2	100,5	95,9	98,7	99,5	99,8	98,2	93,4	100,2	101,4	99,4	97,5	99,5
2013	99,5	100,5	98,3	99,4	102,9	98,4	98,6	98,7	98,1	100,4	98,1	102,7	98,3	99,9	95,7
2014	102,7	102,3	104,1	100,7	104,3	101,2	100,4	101,6	103,9	103,5	101,1	102,6	103,5	106,5	102,4
2015	104,5	104,6	106,6	103,7	103,4	101,8	107,0	105,2	104,5	104,2	103,1	104,0	105,8	103,7	102,8
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012	34,7	40,7	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,1	38,2	37,3	33,7	34,3	30,3	
2013	36,4	42,1	31,5	32,8	18,0	30,8	23,7	38,9	42,8	40,3	42,7	35,5	36,5	31,1	
2014	39,1	44,2	32,7	36,8	22,1	33,8	25,0	43,3	49,3	43,7	41,1	38,8	38,6	35,1	
2015 ¹⁾	36,3	41,3	29,3	33,3	20,0	33,1	23,0	40,9	44,3	38,3	41,5	36,6	35,5	31,6	
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ na 1 000 obyvatel															
2011	3 643	10 459	1 414	4 178	2 328	14 402	1 193	4 907	5 577	1 839	1 839	1 877	2 320	2 598	1 467
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2013	4 120	11 773	1 593	5 010	2 565	15 226	1 431	5 823	5 813	2 008	2 312	2 429	2 552	3 027	1 591
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940

¹⁾ semidefinitivní údaje

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji (sekce CZ-NACE B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl, D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu)

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2010	2,0	2,7	2,0	0,9	0,9	2,8	10,8	0,6	1,2	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2011	2,0	1,0	2,0	0,8	0,9	2,6	11,5	0,4	1,1	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,8
2013	1,8	1,0	1,9	0,8	0,9	2,9	7,8	0,5	1,0	2,7	0,3	0,3	0,7	1,2	3,7
2014	1,6	0,5	1,8	0,7	0,9	2,9	6,9	0,4	0,9	2,6	0,3	0,3	0,7	1,1	3,5
2015	1,6	0,5	1,8	0,6	0,9	2,9	6,3	0,5	0,9	2,6	0,3	0,2	0,7	1,1	3,3
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2010	2,8	17,2	2,9	1,1	1,3	3,0	10,6	1,1	1,4	3,4	1,4	2,0	1,7	1,7	5,1
2011	2,6	15,1	2,7	1,1	1,2	2,6	9,8	1,1	1,4	3,2	1,4	1,9	1,7	1,6	4,7
2012	2,5	13,8	2,6	1,0	1,2	2,5	8,5	1,0	1,3	3,1	1,3	1,8	1,6	1,6	4,4
2013	2,3	13,4	2,4	1,0	1,2	2,2	7,4	1,0	1,4	3,0	1,3	1,7	1,6	1,5	4,5
2014	2,2	12,7	2,3	0,9	1,0	2,0	6,4	1,0	1,3	3,1	1,3	1,7	1,5	1,5	4,2
2015	2,1	11,8	2,3	0,9	1,0	2,1	5,9	1,0	1,3	2,8	1,2	1,6	1,5	1,5	4,1
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	1 942	5 676	1 195	1 799	1 850	556	1 737	656	904	710	643	2 014	848	1 674	2 126
2011	1 898	4 646	1 478	1 554	1 727	579	1 937	1 058	717	768	769	1 902	967	1 575	2 529
2012	1 897	4 827	1 478	1 899	1 627	538	1 766	1 116	681	827	733	1 934	1 117	959	2 499
2013	1 915	5 029	1 565	1 611	1 694	661	1 529	1 148	730	847	798	1 923	1 163	1 472	2 269
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015	2 205	4 909	1 420	2 420	2 012	629	1 757	1 014	1 071	1 402	1 341	3 098	1 559	1 701	2 285
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	307	303	372	315	231	289	327	265	275	299	318	288	308	297	317
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015	317	301	374	346	283	297	321	266	295	315	335	297	330	299	313
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	13,9	16,8	10,9	14,0	17,8	13,1	10,7	14,6	17,1	14,1	16,9	10,9	12,0	17,4	14,9
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015	14,5	16,8	12,0	14,3	17,1	13,8	13,2	12,4	15,7	15,1	16,0	12,6	13,3	18,7	15,5
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	2 576	1 549	2 687	2 303	2 322	1 558	4 198	2 173	2 536	3 363	2 687	2 174	1 902	2 080	3 676
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015	3 804	1 160	3 038	3 176	2 106	2 784	5 168	1 258	2 230	7 983	6 887	5 286	3 879	2 591	5 526
2016	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2001–2016

	Měsíční jednotka	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
OBYVATELSTVO									
Obyvatelstvo ¹⁾	osoby	303 714	304 220	304 249	304 588	304 274	304 602	307 449	308 403
v tom ve věku: 0–14 let		50 115	49 691	48 426	47 459	46 212	45 314	45 168	44 939
15–64 let		217 159	217 556	218 316	218 843	218 824	219 223	221 243	221 345
65 a více let		36 440	36 973	37 507	38 286	39 238	40 065	41 038	42 119
Průměrný věk ¹⁾	roky	38,0	38,3	38,5	38,8	39,1	39,4	39,6	39,8
Sňatky		1 792	1 829	1 584	1 716	1 583	1 573	1 737	1 514
Rozvody		1 050	1 152	1 238	1 145	1 192	1 108	1 111	1 155
Živě narození	osoby	2 920	2 949	2 887	2 903	3 014	3 201	3 438	3 562
Zemřelí	osoby	3 127	2 851	3 095	3 020	2 983	2 976	2 920	3 023
Přistěhovalí	osoby	2 722	5 119	4 016	4 240	3 211	3 476	6 108	4 871
Vystěhovalí	osoby	3 234	4 711	3 779	3 784	3 556	3 373	3 779	4 456
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-207	98	-208	-117	31	225	518	539
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-512	408	237	456	-345	103	2 329	415
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-719	506	29	339	-314	328	2 847	954
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	125,1	129,0	135,0	138,2	145,1	153,2	159,7	166,7
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	159,6	157,6	156,9	157,6	162,0	159,2	159,7	160,1
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	93,8	96,4	98,2	98,6	95,9	99,5	100,4	103,2
Míra ekonomické aktivity	%	63,0	62,0	61,5	61,5	62,8	61,5	61,4	60,8
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾	osoby	14 062	16 115	17 362	18 726	18 017	16 221	12 975	13 437
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	.	.	.	.	7,9	7,1	5,6	5,8
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 751	6 770	7 002	7 190	7 650	8 073	8 607	9 475
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,8	3,9
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	osoby								
mateřských škol		8 245	8 284	8 336	8 302	8 079	8 151	8 164	8 346
základních škol		33 224	32 351	30 932	29 541	27 940	26 684	25 600	24 670
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	.	14 929	15 166	15 141	14 962	14 760	14 426
vysokých škol ³⁾		962	1 091	1 177	1 397	1 640	1 706	1 899	1 947
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel		33,7	36,7	34,8	34,1	33,1	31,1	34,6	29,3
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	62 351	65 950	68 333	71 495	74 130	76 540	83 137	84 114
předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)	%	99,2	103,0	102,4	100,2	102,6	101,2	103,5	97,0
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	68	77	92	96	76	71	78	98
Registrované ekonomické subjekty ¹⁾		63 164	70 591	73 656	74 580	75 762	76 814	77 780	80 802
Zemědělská produkce	mil. Kč	.	.	1 339	1 609	1 412	1 419	1 657	1 698
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	29 481	28 209	26 258	26 076	25 860	25 250	24 828	24 540
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾	mil. Kč	5 184	6 138	7 419	8 580	9 834	8 538	9 678	9 662
Dokončené byty		565	449	524	503	1 149	638	543	628
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	osoby	576 148	615 551	532 402	563 709	589 838	669 905	679 102	679 996
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda ¹⁾	ha	125 394	124 705	124 615	124 590	124 589	124 415	124 247	124 109
z toho orná půda		57 378	57 114	57 008	56 821	56 584	56 087	55 311	54 649
Nezemědělská půda ¹⁾	ha	206 039	206 731	206 842	206 862	206 862	207 041	207 207	207 335
z toho: lesní pozemky		142 913	143 202	143 297	143 298	143 369	143 381	143 429	143 449
zastavěné plochy a nádvoří		3 461	3 365	3 358	3 263	3 257	3 241	3 212	3 189
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	113,8	111,2	108,5	108,0	102,9	100,5	97,6	95,6
Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.	kg	294	274	296	298	290	302	320	305
Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	3 412	2 141	1 845	967	2 096	1 740	1 311	2 025

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji k 31. 12.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji; průměrný evidenční počet zaměstnanců

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Karlovarského kraje v letech 2001–2016

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Měřicí jednotka	
OBYVATELSTVO									
307 636	307 444	⁶⁾ 303 165	301 726	300 309	299 293	297 828	296 749	osoby	Obyvatelstvo ¹⁾
44 911	45 116	⁶⁾ 44 616	44 541	44 480	44 487	44 382	44 413		v tom ve věku: 0–14 let
219 497	218 067	⁶⁾ 212 394	208 785	205 387	202 521	199 349	196 260		15–64 let
43 228	44 261	⁶⁾ 46 155	48 400	50 442	52 285	54 097	56 076		65 a více let
40,1	40,4	⁶⁾ 40,9	41,2	41,5	41,8	42,1	42,4	roky	Průměrný věk ¹⁾
1 336	1 280	1 238	1 297	1 300	1 249	1 392	1 504		Sňatky
1 110	1 028	891	880	879	777	747	739		Rozvody
3 425	3 313	3 014	2 820	2 826	2 764	2 731	2 815	osoby	Živé narození
3 150	3 097	3 080	3 072	3 186	3 151	3 268	3 167	osoby	Zemřelí
3 056	2 971	2 402	2 408	2 697	2 984	2 730	3 052	osoby	Přistěhovalí
4 098	3 379	2 975	3 595	3 754	3 613	3 658	3 755	osoby	Vystěhovalí
275	216	-66	-252	-360	-387	-537	-352	osoby	Přirozený přírůstek/úbytek
-1 042	-408	-573	-1 187	-1 057	-629	-928	-703	osoby	Přírůstek/úbytek stěhováním
-767	-192	-639	-1 439	-1 417	-1 016	-1 465	-1 055	osoby	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
175,5	173,8	176,0	174,1	177,0	183,7	192,0	.	tis. Kč	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
161,5	161,9	154,7	154,8	157,1	155,0	154,7	154,7	tis. osob	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
102,4	100,7	104,2	103,4	99,5	100,3	99,6	98,7	tis. osob	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
61,2	61,7	59,7	60,0	61,2	60,7	60,8	61,1	%	Míra ekonomické aktivity
19 337	19 922	17 447	18 411	19 600	17 290	14 896	11 796	osoby	Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾
8,7	8,9	8,0	8,5	9,3	8,2	7,1	5,5	%	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾
9 855	9 944	10 349	10 554	10 725	10 817	11 064	11 156	Kč	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
3,9	3,9	4,2	4,3	4,2	4,4	4,3	.	osoby	Lékaři na 1 000 obyvatel
8 617	8 916	9 278	9 542	9 565	9 454	9 271	8 856	osoby	Děti, žáci a studenti k 30. 9.
23 727	23 235	22 899	23 065	23 345	23 935	24 359	24 845		materáských škol
14 198	13 711	12 868	11 941	11 312	10 840	10 634	10 615		základních škol
1 949	1 803	1 556	1 334	1 066	924	736	629		středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
28,7	25,8	26,7	25,1	27,2	22,4	19,2	16,8		vysokých škol ³⁾
84 468	82 811	83 105	82 405	82 009	84 595	86 956	.	mil. Kč	Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel
97,8	98,3	98,9	98,7	98,4	101,2	101,8	.	%	EKONOMICKÝ VÝVOJ
92	106	124	204	115	151	203	.	mil. Kč	Hrubý domácí produkt
80 979	82 322	83 396	83 103 ⁷⁾	76 802	76 602	75 921	75 772	mil. Kč	předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)
1 339	1 609	1 760	1 774	1 772 ⁸⁾	2 121 ⁸⁾	1 920	.	mil. Kč	Výdaje na výzkum a vývoj celkem
20 582	20 685	20 322	19 619	19 490	19 490	19 193	19 302	mil. Kč	Registrované ekonomické subjekty ¹⁾
11 596	11 131	7 413	5 656	5 023	6 958	6 782	4 636	mil. Kč	Zemědělská produkce
512	866	626	543	430	326	408	501	fyz. os.	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
666 094	670 457	709 733 ⁹⁾	809 043	787 084	776 671	850 891	948 871	osoby	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
123 914	123 956	124 061	124 027	124 032	124 012	123 964	123 990	mil. Kč	Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾
54 335	53 970	54 097	53 998	53 960	53 878	53 772	53 712	mil. Kč	Dokončené byty
207 531	207 481	207 393	207 399	207 400	207 414	207 465	207 049	osoby	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
143 571	143 652	143 843	143 886	143 989	144 167	144 240	144 097	ha	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)
3 208	3 197	3 176	3 151	3 142	3 129	3 113	3 101	ha	Zemědělská půda ¹⁾
									z toho orná půda
								ha	Nezemědělská půda ¹⁾
									z toho: lesní pozemky
									zastavěné plochy a nádvoří
									Specifické množství vody fakturované domácnostem
90,7	88,5	84,3	82,9	81,8	83,0	83,4	84,5	litr/den	na 1 obyvatele
311	301	311	285	289	307	297	.	kg	Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.
1 132	1 391	2 255	1 662	1 558	3 171	2 784	.	Kč	Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁶⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁸⁾ semidefinitivní výsledky

⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	303 165	301 726	300 309	299 293	297 828	296 749
v tom: muži		149 432	148 789	148 169	147 767	147 125	146 487
ženy		153 733	152 937	152 140	151 526	150 703	150 262
z toho cizinci (bez azylantů)		19 411	18 388	18 854	18 873	19 073	19 395
Sňatky	počet	1 238	1 297	1 300	1 249	1 392	1 504
Rozvody	počet	891	880	879	777	747	739
Rozvody na 100 sňatků	počet	72,0	67,8	67,6	62,2	53,7	49,1
Živě narození	osoby	3 014	2 820	2 826	2 764	2 731	2 815
z toho mimo manželství	%	58,3	58,7	60,7	61,6	62,6	64,4
Úhrnná plodnost ¹⁾	počet	1,431	1,370	1,418	1,425	1,451	1,550
Potraty	počet	1 280	1 253	1 150	1 022	1 050	1 086
z toho umělá přerušení těhotenství		879	830	850	773	776	747
Potraty na 100 narozených	počet	42,3	44,3	40,5	36,8	38,3	38,4
Zemřelí	osoby	3 080	3 072	3 186	3 151	3 268	3 167
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		1 394	1 448	1 461	1 387	1 443	1 357
novotvary		860	872	834	831	834	876
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-66	-252	-360	-387	-537	-352
Přistěhovalí	osoby	2 402	2 408	2 697	2 984	2 730	3 052
z toho z ciziny		756	853	967	1 219	1 046	1 170
Vystěhovalí	osoby	2 975	3 595	3 754	3 613	3 658	3 755
z toho do ciziny		212	784	904	747	678	609
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-573	-1 187	-1 057	-629	-928	-703
z toho s cizinou		544	69	63	472	368	561
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-639	-1 439	-1 417	-1 016	-1 465	-1 055
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	9,9	9,3	9,4	9,2	9,1	9,5
zemřelí	‰	10,1	10,2	10,6	10,5	10,9	10,7
přirozený přírůstek/úbytek	‰	-0,2	-0,8	-1,2	-1,3	-1,8	-1,2
přistěhovalí	‰	7,9	8,0	9,0	10,0	9,1	10,3
vystěhovalí	‰	9,8	11,9	12,5	12,0	12,3	12,6
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	-1,9	-3,9	-3,5	-2,1	-3,1	-2,4
celkový přírůstek/úbytek	‰	-2,1	-4,8	-4,7	-3,4	-4,9	-3,5
Mrtvorozenost	‰	4,0	3,9	4,9	5,4	2,6	3,5
Kojenecká úmrtnost	‰	6,0	3,2	1,1	4,0	3,3	4,3
Novorozenecká úmrtnost	‰	4,6	1,4	1,1	2,9	1,5	2,1
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0–14 let	osoby	44 616	44 541	44 480	44 487	44 382	44 413
%		14,7	14,8	14,8	14,9	14,9	15,0
15–64 let	osoby	212 394	208 785	205 387	202 521	199 349	196 260
%		70,1	69,2	68,4	67,7	66,9	66,1
65 a více let	osoby	46 155	48 400	50 442	52 285	54 097	56 076
%		15,2	16,0	16,8	17,5	18,2	18,9
Průměrný věk k 31. 12.	roky	40,9	41,2	41,5	41,8	42,1	42,4
v tom: muži		39,5	39,8	40,1	40,5	40,8	41,1
ženy		42,2	42,5	42,8	43,2	43,5	43,7
Index stáří ²⁾	%	103,4	108,7	113,4	117,5	121,9	126,3
Index ekonomického zatížení ³⁾	%	42,7	44,5	46,2	47,8	49,4	51,2
Naděje dožití při narození (dvouleté období)	roky						
muži		73,2	74,0	74,1	74,1	74,4	74,4
ženy		79,5	79,7	80,0	80,3	80,3	80,7
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)	roky						
muži		14,9	15,1	15,1	15,2	15,3	15,2
ženy		18,2	18,4	18,5	18,6	18,7	19,0

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
VYBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	259,0	258,1	256,7	255,3	254,3	253,4
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	21,9	21,8	20,6	20,4	20,3	20,2
střední bez maturity	%	38,7	36,6	37,8	37,6	37,7	36,5
střední s maturitou	%	32,0	31,9	32,0	32,1	31,5	31,9
vysokoškolské ¹⁾	%	7,3	9,7	9,6	9,8	10,4	11,4
Pracovní síla (ekonomicky aktivní obyvatelstvo)	tis. osob	154,7	154,8	157,1	155,0	154,7	154,7
v tom: zaměstnaní v NH		141,5	138,6	141,1	141,0	144,3	146,4
z toho ženy		62,1	60,5	62,4	60,8	61,7	63,6
nezaměstnaní		13,2	16,2	16,0	14,0	10,4	8,3
z toho ženy		6,0	7,3	8,3	7,4	5,8	4,2
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	104,2	103,4	99,5	100,3	99,6	98,7
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	2,6	2,4	1,8	1,6	2,1	2,6
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	39,6	39,0	38,3	39,9	40,4	39,4
terciární (služby)	%	57,7	58,6	59,9	58,4	57,4	58,1
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	84,6	82,1	83,9	85,1	85,6	85,9
zaměstnavatelé	%	3,1	4,4	4,2	3,2	2,9	2,9
pracující na vlastní účet	%	12,0	13,1	11,2	11,2	11,3	11,0
Míra ekonomické aktivity	%	59,7	60,0	61,2	60,7	60,8	61,1
v tom: muži		68,4	68,9	68,9	69,5	70,0	70,0
ženy		51,5	51,4	53,9	52,3	52,0	52,5
Míra zaměstnanosti	%	54,8	53,7	55,0	55,2	56,8	57,8
v tom: muži		62,8	61,8	62,7	64,2	66,3	66,7
ženy		47,2	45,9	47,6	46,7	47,6	49,2
Obecná míra nezaměstnanosti	%	8,5	10,5	10,2	9,0	6,7	5,4
v tom: muži		8,3	10,2	9,0	7,6	5,2	4,7
ženy		8,8	10,8	11,7	10,8	8,6	6,2
NEZAMĚŠTNANOST k 31. 12. (MPSV, evidence úřadů práce)							
Uchazeči o zaměstnání	osoby	17 447	18 411	19 600	17 290	14 896	11 796
z toho: ženy		8 396	8 575	9 053	8 265	7 270	5 853
absolventi škol a mladiství		1 071	1 281	1 201	784	574	456
osoby se zdravotním postižením		1 644	1 678	1 637	1 568	1 529	1 333
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti dosažitelní		3 714	2 979	3 227	3 048	2 834	2 347
		16 956	17 907	19 231	16 629	14 156	10 768
v tom podle věku:							
do 19 let		1 045	1 105	954	747	626	500
20–24 let		2 395	2 495	2 597	2 008	1 516	1 031
25–34 let		3 766	3 968	4 197	3 687	3 057	2 341
35–44 let		3 894	3 989	4 429	3 926	3 511	2 653
45–54 let		3 924	4 003	4 198	3 720	3 269	2 666
55 a více let		2 423	2 851	3 225	3 202	2 917	2 605
průměrný věk	roky	38,9	38,3	39,2	40,5	41,2	42,1
v tom podle dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		7 570	8 350	8 941	7 802	7 120	5 903
střední bez maturity		6 629	6 796	7 037	6 229	5 059	3 837
střední s maturitou		2 797	2 802	3 047	2 753	2 229	1 690
vyšší odborné vč. nástavbového		41	56	62	60	47	46
vysokoškolské		410	407	513	446	441	320

¹⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		1 532	981	1 307	1 278	1 088	845
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		4 958	4 285	5 690	4 757	4 034	3 099
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		4 143	3 647	5 297	4 237	3 383	2 591
nekvalifikovaní (třída 9)		6 172	4 967	7 137	6 542	6 097	5 167
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	4 933	4 955	4 452	4 000	4 102	3 644
3–6 měsíců		2 935	3 225	3 180	2 530	2 061	1 699
6–12 měsíců		2 655	3 375	3 666	2 542	1 953	1 509
od 1 roku do 2 let		2 837	2 717	3 565	2 940	1 906	1 411
více než 2 roky		4 087	4 139	4 737	5 278	4 874	3 533
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 410	5 854	6 166	6 041	6 248	6 560
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	7,98	8,50	9,33	8,21	7,06	5,45
v tom: muži		8,16	8,96	9,89	8,44	7,11	5,45
ženy		7,80	8,02	8,75	7,97	7,01	5,45
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	3,3	3,3	4,0	4,1	3,4	2,5
Volná pracovní místa	počet	1 088	1 027	1 275	1 648	3 277	3 678
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	16,0	17,9	15,4	10,5	4,5	3,2
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	53 413	52 663	53 288	55 095	57 310	.
na 1 obyvatele	Kč	175 979	174 102	177 037	183 723	191 989	.
průměr ČR = 100	%	89,5	87,7	89,3	89,6	90,7	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	21 568	21 663	22 333	23 008	24 119	25 006
v tom: muži		23 497	23 833	24 492	25 499	26 536	27 212
ženy		19 477	19 408	20 025	20 516	21 680	22 812
Medián mezd	Kč	19 183	19 327	20 274	20 690	21 747	22 691
v tom: muži		20 974	20 970	22 348	23 028	23 968	24 886
ženy		17 570	17 649	18 416	18 716	19 709	20 745
ŠKOLSTVÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.							
mateřských škol	počet	9 278	9 542	9 565	9 454	9 271	8 856
základních škol		22 899	23 065	23 345	23 935	24 359	24 845
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		12 868	11 941	11 312	10 840	10 634	10 615
vyšších odborných škol (denní studium)		414	381	404	408	412	339
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.							
s trvalým bydlištěm v kraji	počet	7 254	7 084	6 679	6 397	5 779	5 441
s místem výuky v kraji		1 556	1 334	1 066	924	736	629
z toho v prezenčním studiu	%	41,1	40,3	38,8	33,4	31,9	33,2
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	487	411	416	292	261	139
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	1 273	1 305	1 263	1 333	1 278	.
z toho v nestátních zařízeních		1 249	1 281	1 239	1 308	1 255	.
na 1 000 obyvatel		4,2	4,3	4,2	4,4	4,3	.
Nemocnice							
lůžka	počet	1 514	1 487	1 372	1 397	1 348	.
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	53,9	56,3	54,0	54,4	52,8	.
průměrná ošetrovací doba	dny	6,7	6,3	6,6	6,6	6,6	.
využití lůžek	dny	232,7	244,6	260,0	255,6	259,8	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	3,472	3,499	3,793	3,947	4,384	4,461
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	39,2	40,8	41,4	42,0	38,8	40,0

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měsíční jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)⁶⁾							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	v tis.	435,6	409,4	405,5	396,0	380,4	348,2
z toho přídavek na dítě		229,3	216,6	208,8	195,6	179,4	164,3
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	1 137	1 085	1 127	1 126	1 109	986
z toho přídavek na dítě		137	128	124	117	107	98
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 745	3 587	3 746	3 756	3 715	3 317
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory	počet	808	797	863	870	858	852
Lůžka v domovech se zvláštním režimem	počet	247	319	345	479	489	495
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením	počet	594	594	568	485	492	479
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (MPSV, ČSSZ; stav v prosinci)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁷⁾	počet	65 935	65 787	65 666	66 039	66 563	67 003
z toho: ženy		41 320	40 969	40 691	40 711	40 902	40 901
Příjemci starobního důchodu sólo (bez souběhu)	počet	49 703	49 538	49 417	49 812	50 394	50 830
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{7) 8)}	počet	15 800	16 389	16 961	17 532	18 074	18 506
z toho ženy		9 326	9 606	9 893	10 202	10 511	10 758
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	24,0	24,9	25,8	26,5	27,2	27,6
v tom: muži		26,3	27,3	28,3	28,9	29,5	29,7
ženy		22,6	23,4	24,3	25,1	25,7	26,3
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁹⁾	Kč	10 349	10 554	10 725	10 817	11 064	11 156
v tom: muži		11 503	11 716	11 888	11 973	12 232	12 289
ženy		9 416	9 599	9 759	9 847	10 078	10 146
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁹⁾ na mzdovém mediánu	%	53,9	54,6	52,9	52,3	50,9	49,2
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	373 719	339 245	358 356	387 246	426 971	455 897
z toho dávky:							
nemocenské		246 104	215 921	234 336	269 784	298 927	322 053
peněžitá pomoc v mateřství		112 265	107 052	104 868	97 421	102 275	107 594
ošetřovné		15 229	16 164	18 864	19 634	25 614	26 114
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Zjištěné trestné činy	počet	8 110	7 582	8 198	6 726	5 737	4 983
na 1 000 obyvatel		26,7	25,1	27,2	22,4	19,2	16,8
Objasněné trestné činy	počet	5 330	4 979	5 611	4 580	3 976	3 380
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	21	11	8	15	24	13

⁶⁾ data do roku 2012 podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce

⁷⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	83 105	82 405	82 009	84 595	86 956	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	98,9	98,7	98,4	101,2	101,8	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	273 805	272 428	272 456	282 096	291 304	.
průměr ČR = 100	%	71,2	70,5	69,9	68,8	67,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	589 380	596 127	611 907	623 866	622 631	.
průměr ČR = 100	%	73,7	74,4	75,9	73,9	70,8	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	75 000	74 055	73 408	76 494	78 183	.
v tom sektory: primární	%	3,7	4,1	4,3	4,5	4,3	.
sekundární	%	36,5	35,3	35,6	37,5	37,3	.
terciární	%	59,8	60,6	60,1	57,9	58,5	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	23 901	24 543	17 607	19 922	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	78 746	81 138	58 495	66 434	.	.
průměr ČR = 100	%	77,5	81,1	59,9	64,5	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	141 004	138 234	134 022	135 598	139 659	.
z toho zaměstnanci		120 845	114 928	116 643	120 716	123 922	.
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	28 186	28 525	28 900	29 883	31 026	.
v tom: přímé náklady		20 441	20 779	20 952	21 625	22 507	.
sociální požitky		233	216	230	244	220	.
sociální náklady a výdaje		7 339	7 427	7 567	7 834	8 101	.
personální náklady a výdaje		208	197	212	244	257	.
daně a dotace		-34	-94	-62	-64	-59	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	124	204	115	151	203	.
z toho: mzdové		62	74	76	104	132	.
financované z veřejných zdrojů ČR		4	8	7	7	17	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	102	116	134	158	207	.
z toho výzkumní pracovníci		55	67	71	78	92	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Domácnosti mající: osobní počítač	%	61,5	64,1	66,0	71,7	75,5	.
přístup k internetu	%	59,3	62,6	64,9	70,5	75,0	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ³⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	83 396	83 103	76 802	76 602	75 921	75 772
z toho fyzické osoby		61 187	60 500	58 046	59 536	58 510	57 956
z toho živnostníci		58 282	57 561	51 096	51 916	51 827	51 849
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		38 700	39 250	37 389	35 511	34 278	33 017
z toho fyzické osoby		28 063	27 818	26 806	27 326	26 404	25 601
z toho živnostníci		25 789	25 532	22 525	22 804	22 488	22 111
Vzniklé subjekty	počet	2 971	2 433	2 438	2 123	2 084	1 990
z toho fyzické osoby		2 195	1 756	1 632	1 641	1 538	1 397
z toho živnostníci		2 142	1 722	1 505	1 432	1 351	1 259
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce	mil. Kč	1 760	1 774	1 772	2 134	1 920	.
z toho: rostlinná produkce		1 022	1 051	1 089	1 143	989	.
živočišná produkce		661	640	606	857	812	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	98 993	99 731	99 205	97 930	95 439	96 848
z toho orná		34 947	35 356	33 820	33 427	34 482	35 631
Sklizeň: obilovin	t	106 706	89 406	99 195	116 515	104 400	110 467
brambor	t	3 532	4 023	2 251	3 006	1 811	3 470
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	40 075	40 444	39 205	41 937	43 110	44 406
prasata	počet	10 523	1 646	1 691	16 116	13 527	15 506
drůbež	počet	203 617	233 105	174 609	251 857	262 432	246 071

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA 2010 (Evropský systém účtů 2010)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014)

³⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje před rokem 2013 plně srovnatelné

⁴⁾ od roku 2014 včetně zahraničních fyzických osob

⁵⁾ semidefinitivní výsledky

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Výroba jatečného skotu	t ž.hm.	4 006	4 026	3 461	3 937	4 107	4 231
Výroba jatečných prasat	t ž.hm.	1 644	205	331	5 363	5 273	5 404
Výroba jatečné drůbeže	t ž.hm.	1 371	1 577	1 758	1 079	1 231	1 210
Výroba mléka	tis. l	46 587	46 098	41 849	47 221	49 758	50 085
Snáška konzumních vajec	tis. ks	34 518	31 763	32 267	31 992	49 708	49 288
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	926	1 035	865	1 004	822	884
Těžba dřeva	m ³ b. k.	800 852	810 926	799 423	773 616	783 410	798 357
z toho nahodilá živelní		356 495	151 181	168 563	102 642	286 993	202 132
PRŮMYSL⁶⁾							
Průměrný počet podniků	počet	77	74	75	71	68	70
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč	35 042	35 048	36 556	38 844	38 269	40 213
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 724	1 786	1 876	1 993	1 994	2 083
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	20 322	19 619	19 490	19 490	19 193	19 302
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	22 995	23 640	23 621	24 191	25 114	26 566
ENERGETIKA (ERÚ)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	5 354	5 188	5 060	5 092	5 269	5 256
podíl na ČR	%	6,1	5,9	5,8	5,9	6,3	6,3
Spotřeba elektřiny ⁷⁾	GWh	3 323	3 293	3 221	1 475	1 495	1 525
podíl na ČR	%	4,7	4,7	4,6	2,6	2,6	2,6
Spotřeba elektřiny ⁷⁾ v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 140	1 167	1 212	1 112	1 148	1 197
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁸⁾	počet	15	14	12	11	9	8
Základní stavební výroba ⁸⁾	mil. Kč	1 557	1 326	988	1 117	962	919
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 112	1 090	1 028	1 218	1 151	1 192
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁸⁾	fyz. os.	1 400	1 216	961	917	836	771
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁸⁾	Kč	24 324	23 178	20 797	21 437	22 417	22 657
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁹⁾	mil. Kč	7 413	5 656	5 023	6 958	6 782	4 636
z toho pro veřejné zadavatele		4 279	2 424	1 996	3 249	3 084	1 499
VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	6 802	6 504	10 120	6 914	6 171	7 494
z toho: budov (bytových a nebytových)		4 160	4 195	5 316	4 524	4 416	5 358
na ochranu životního prostředí		497	602	1 552	368	337	247
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 237	2 306	3 751	2 768	2 751	3 155
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	728	607	614	638	492	484
z toho v nových rodinných domech		338	288	272	294	254	311
Dokončené byty	počet	626	543	430	326	408	501
z toho v nových rodinných domech		433	373	265	251	239	273
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	36 247	34 580	35 985	33 441	33 513	35 280
v novém bytovém domě	Kč	48 832	38 441	46 147	119 048	45 458	62 500
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily včetně dodávkových k 31. 12.	počet	125 770	128 985	129 737	133 107	141 403	146 371
CESTOVNÍ RUCH¹⁰⁾							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) k 31. 12.	počet	398	504	488	439	471	473
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	28 678	33 132	32 412	30 786	32 706	32 828
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	osoby	709 733	809 043	787 084	776 671	850 891	948 871
z toho ze zahraničí		484 828	515 255	526 089	517 323	534 115	586 469
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	7,2	6,9	6,8	6,8	6,4	6,1
z toho hostů ze zahraničí		7,6	7,7	7,6	7,5	6,8	6,4

⁶⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁷⁾ od roku 2014 spotřeba elektřiny v hodnotě netto, do roku 2013 v hodnotě brutto

⁸⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁹⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

¹⁰⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	124 061	124 027	124 032	124 012	123 964	123 990
z toho: orná půda		54 097	53 998	53 960	53 878	53 772	53 712
zahrady a ovocné sady		3 627	3 609	3 607	3 608	3 604	2 992
trvalé travní porosty		66 337	66 420	66 465	66 526	66 588	66 677
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	207 393	207 399	207 400	207 414	207 465	207 049
z toho: lesní pozemky		143 843	143 886	143 989	144 167	144 240	144 097
zastavěné plochy a nádvoří		3 176	3 151	3 142	3 129	3 113	3 101
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	84,3	82,9	81,8	83,0	83,4	84,5
Čistírný odpadních vod (ČOV)	počet	90	93	93	95	100	103
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	93,3	94,2	95,0	95,7	96,2	97,0
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		92,5	93,3	94,2	94,8	95,8	96,7
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	99,6	99,6	99,8	99,8	100,0	100,0
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	118 740	118 466	118 466	107 280	102 762	105 427
Produkce kalů z ČOV	t sušiny	3 984	4 274	4 292	3 574	4 429	4 046
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	0,58	0,52	0,53	0,50	0,52	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,53	0,47	0,48	0,45	0,47	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	2,58	2,83	2,87	2,88	2,94	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,58	2,83	2,87	2,88	2,94	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	2,65	2,51	2,21	1,96	2,10	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,01	1,92	1,64	1,43	1,60	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,63	0,59	0,57	0,53	0,50	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	3,13	3,26	3,34	2,85	3,01	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		2,31	2,52	2,66	2,22	2,36	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,82	0,74	0,68	0,63	0,66	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ¹⁾	t	175 629	162 856	198 910	154 960	187 703	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	42 784	45 082	44 475	46 744	43 862	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	51 291	44 343	53 236	45 388	42 829	.
stavebnictví	t	54 153	42 286	66 132	25 672	66 011	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	579	538	661	517	629	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	311	285	289	307	297	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	11,5	12,8	13,1	13,1	13,8	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	35,7	36,5	37,7	40,4	41,1	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 255	1 662	1 558	3 171	2 784	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	745 635	546 949	459 229	452 485	830 907	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	19,3	10,0	17,6	35,2	19,9	.
nakládání s odpadními vodami	%	65,6	79,6	62,7	46,7	54,3	.
nakládání s odpady	%	4,1	3,0	15,7	10,8	22,2	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 068 289	1 099 503	1 138 566	1 069 321	1 070 365	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	13,0	16,2	14,7	15,5	10,9	.
nakládání s odpadními vodami	%	35,5	37,0	33,5	35,8	41,7	.
nakládání s odpady	%	43,2	40,1	48,2	46,7	45,2	.

¹⁾ podle sídla podniku

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v roce 2016

	Kraj celkem	v tom okresy		
		Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Obyvatelstvo k 31. 12.	296 749	91 837	115 785	89 127
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	6,5	8,2	7,9	3,1
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%):				
0–14 let	15,0	15,4	14,3	15,3
15–64 let	66,1	65,9	65,8	66,8
65 a více let	18,9	18,7	19,9	17,9
Průměrný věk k 31. 12.	42,4	42,2	43,2	41,7
Index stáří (65 a více let*100/ 0–14 let)	126,3	121,0	138,6	116,7
Index ekonomického zatížení ((0–14 let) + (65 a více let)*100 / (15–64 let))	51,2	51,7	52,0	49,7
Přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel:				
přirozenou měnou	-3,5	-0,2	-4,8	-5,4
stěhováním	-1,2	-1,1	-1,4	-1,0
stěhováním	-2,4	0,9	-3,4	-4,4
Naděje dožití při narození (v období 2012–2016)				
muži	.	74,7	74,5	73,6
ženy	.	80,4	81,5	79,1
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem k 31. 12.	11 796	2 354	4 667	4 775
z toho (%):				
ženy	49,6	49,5	47,9	51,3
absolventi škol a mladiství	3,9	4,0	3,6	4,1
osoby se zdravotním postižením	11,3	11,2	9,6	13,0
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	19,9	25,8	21,3	15,6
dosažitelní	91,3	90,4	89,7	93,3
ve věku 55 a více let	22,1	22,7	24,6	19,3
evidovaní 12 a více měsíců	41,9	27,4	44,1	46,9
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ¹⁾	5,45	3,50	5,46	7,43
v tom: muži	5,45	3,56	5,63	7,10
ženy	5,45	3,44	5,27	7,77
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ²⁾	2,5	1,1	2,7	3,8
Lékaři na 1 000 obyvatel (rok 2015)	4,3	3,9	5,6	3,0
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	4,461	4,342	4,476	4,570
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč) ³⁾	11 156	10 963	11 203	11 292
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu (%) ⁴⁾	27,6	29,4	24,3	30,3
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	16,8	17,9	17,6	14,4
Dopravní nehody na 1 000 obyvatel	9,0	5,9	12,4	7,8

¹⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ data za prosinec; bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým

⁴⁾ podíl na všech příjemcích starobního důchodu k 31. 12. , vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje v roce 2016

dokončení

	Kraj celkem	v tom okresy		
		Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Soukromí podnikatelé (živnostníci) – počet vzniklých na 1 000 obyvatel	4,2	4,0	4,8	3,8
Stavební práce "S" (dle dodavatelských smluv) dle místa stavby na 1 obyvatele v podnicích s 20 a více zaměstnanci (tis. Kč)	15,6	15,2	18,6	12,1
Počet bytů na 1 000 obyvatel:				
zahájených	1,6	2,7	1,5	0,7
dokončených	1,7	1,6	2,3	1,0
Hromadná ubytovací zařízení:				
lůžka na 1 000 obyvatel	110,4	152,8	144,2	23,0
hosté na 1 000 obyvatel	3 191,4	4 934,0	3 856,2	⁷⁾ 537,4
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):				
orná půda	16,2	24,9	15,6	5,5
lesní pozemky	43,5	38,9	42,7	51,3
zastavěné plochy a nádvoří	0,9	1,0	0,9	1,0
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3) v roce 2015 ⁵⁾				
tuhých znečišťujících látek ⁶⁾	0,2	0,2	0,2	0,5
oxidu siřičitého	2,9	0,5	0,4	11,4
oxidů dusíku	1,6	0,2	0,2	6,4
oxidu uhelnatého	2,4	2,2	2,0	3,3

⁵⁾ data za kraj vč. emisí z přemísťujících se zdrojů (např. recyklační linky stavebních materiálů)

⁶⁾ bez emisí TZL, NH₃ a VOC ze staveb, činností, chovů hosp. zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel

⁷⁾ hodnota s nižší, omezenou spolehlivostí

